

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 277 Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 18 czerwca 1936

Rok 31

Poznań, 17 czerwca.

Widoki polityki włoskiej i międzynarodowej

Sporadyczne zmiany w rządzie włoskim nie stanowią, jak wiadomo, o zmianie polityki. Polityce tej nadal, jak dotąd, będzie nadawał kierunek Mussolini.

Ale oddanie portfela spraw zagranicznych przez Mussoliniego jego zięciowi, hr. Ciano, wywołało pewną sensację zarówno ze względu na osobę młodego ministra, jak na fakt, że polityka zagraniczna włoska przechodzi przez okres bardzo delikatny. Znajduje się w fazie oczekiwania i jakby na przeczepie, stosownie do tego, czy i w jakim czasie oraz wśród jakich okoliczności zostaną zniesione sankcje, — co z kolei ma zadecydować o powrocie Włoch do współpracy europejskiej i o ich ewentualnym powrocie do frontu Stresy, jak pragnie tego pravicowa prasa francuska.

Punkt kulminacyjny tego oczekiwania, który był zarazem punktem kulminacyjnym napięcia w stosunkach angielsko-włoskich, już minął. Sankcje zostały w Anglii ostatecznie potępione jako broń polityczna. Rozmowy włosko-angielskie powinnyby obecnie wyjść z fazy przedwstępnej i przybrać szybsze tempo. Pozwoli to Mussolinemu przenieść punkt ciężkości swej polityki do Londynu. Dyplomacja włoska nie będzie zmuszona szukać reasekuracji w posunięciach berlińskich. Położenie Włoch w stosunku do państw zachodnich nabierze jasności. Otworzy się perspektywa odbudowy współpracy europejskiej.

Jakie są elementy tej współpracy?

Zadanie odbudowy europejskiej składa się z kilku problemów, jak: bezpieczeństwo zbiorowe i reforma Ligi, problem Europy środkowej, problem Morza Śródziemnego. Wszystkie te sprawy wymagają udziału Włoch i dadzą do czynienia rządowi europejskim przez szereg miesięcy.

Fakt zniesienia sankcyj wyjaśni też rolę Niemiec, które z chaosu polityki sankcyj wyniosły największe zyski i nadal gotowe były je ciągnąć. Berlin będzie musiał dać odpowiedź na kwestjonariusz angielski i najważniejszy w nim punkt: fortyfikacji w Nadrenji. Skończy się okres oscylacji między dwoma biegunami zarówno dla Berlina jak Rzymu. Atmosfera polityczna Europy zyska na tem wielce. W gruncie rzeczy i Rzym i Berlin muszą oglądać się na Londyn.

„Punkty niebezpieczne i niewralgiczne Europy — pisał „Giornale d'Italia” z dn. 13 bm. łączą z natury rzeczy Włochy i Anglię. Wystarczy wskazać na linję Renu i system Europy środkowej, na Morze Śródziemię i problemy z niem związane (Dardanele), na państwa i problemy kolonialne.”

Stawianie Rzymu na Berlin i Berlina na Rzym było rzeczą koniunkturalną, przejściową, dla przetargu. Z

Zagadka traktatu z królem Fajsalem

Kto sfałszował tekst zastrzeżeń Fajsala: Żyd Weizmann czy słynny płk. Lawrence? Zapowiedź wielkich demonstracji w Palestynie

Londyn (PAT). „News Chronicle” ogłasza sensacyjną pogłoskę, obiegającą w Jerozolimie, że w swoim czasie płk. Lawrence miał rozmyślnie dać niecisły przekład tekstu traktatu przyjaźni żydowsko-arabskiego z dn. 3 stycznia 1919 r., który został podpisany przez Fajsala i który wykazywał, że Fajsal zapatrywał się przychylnie na stworzenie w Palestynie międzynarodowego ośrodka żydowskiego.

W obecnym podnieceniu Arabowie oskarżają Żydów, że całkowicie sfałszowali tekst traktatu, lecz zdaniem „News Chronicle”, Fajsal miał dodać do tekstu zredagowanego po arabsku dopisek, uzależniający wejście traktatu w życie od utworzenia wielkiego imperjum arabskiego. Płk. Lawrence przetłumaczył na angielski tę notatkę, łagodząc nieco jej brzmienie, wiedział bowiem, że projekt utworzenia imperjum arabskiego będzie mógł być zrealizowany jedynie w tym wypadku, jeżeli postulaty Żydów będą uwzględnione.

Według przywódcy sjonistów, Weizmanna zastrzeżenie Fajsala brzmiało, jak następuje:

„Gdy Arabowie uzyskają to, czego domagałem się w moim manifestie z dnia 4 stycznia 1919 r., wystosowanym do brytyjskiego min. spraw zagranicznych, wówczas wypełnię postanowienia niniejszego układu. Gdyby wprowadzono zmiany, to nie byłbym odpowiedzialny, w razie niedochowania postanowień niniejszego układu”.

Według korespondenta „News Chronicle”, dokonane obecnie tłumaczenie fotograficznej odbitki arabskiego tekstu zastrzeżenia Fajsala różni się od powyższego tłumaczenia płk. Lawrence'a i brzmi następująco:

„Jeżeli Arabowie uzyskają niepodległość, jak się tego domagałem w naszym memorjale, przedłożonym brytyjskiemu Foreign Office 4 stycznia 1919 r., to zgadzam się na postanowie-

nia powyższych artykułów. Gdyby nastąpiła najmniejsza zmiana lub poprawka, to nie będę ponosił ani odpowiedzialności, ani zobowiązań, a traktat niniejszy uważany będzie za całkowicie unieważniony, oraz pozbawiony znaczenia. Niczego wogóle wówczas odemnie nie będzie można żądać”.

Podany tekst zastrzeżenia Fajsala, według redakcji arabskiej, wyklucza wszelkie zobowiązania, o ile Arabowie nie uzyskają niepodległości. Cała ta sprawa wywołała wśród Arabów wielkie oburzenie. Zarzucają oni Weizmannowi sfałszowanie oryginału. Według Arabów jest nie do pomyślenia, aby Lawrence, który znakomicie znał ich język, mógł popełnić tego rodzaju błąd w tłumaczeniu. W tych kołach twierdzą, gdy w r. 1929 po raz pierwszy zwrócono uwagę Fajsala na istnienie tego traktatu i jego treść, król zaprzeczył, jakoby kiedykolwiek podpisał tego rodzaju traktat.

Jerozolima (PAT). Położenie w Palestynie jest nadal bardzo napięte, ponieważ planuje się, począwszy od dziś, szereg demonstracji z okazji rocznicy powieszenia trzech Arabów w czasie rozruchów w r. 1929.

Arabowie ostrzeliwali w nocy port lotniczy w miejscowości Lydda oraz stację radiową Rumallah. Przy pomocy materiałów wybuchowych uszkodzili również linję kolejową w pobliżu Gazy.

Władze brytyjskie nakazały ewakuację szeregu starych domów w Jaffie, które będą zdemolowane przez wojsko, rzekomo w celach sanitarnych. Ewakuację przeprowadzono do godz. 19 we wtorek. Rzeczywistym powodem zniszczenia wspomnianych domów jest fakt, że z ich okien padały nieustannie strzały na wojsko brytyjskie, które obecnie chce stłumić zamieszanie w Jaffie.

Zaginiona awjonetka znalazła się

Wilno (PAT). Zaginiona awjonetka „RWD 8” pilotowana przez Paciorkowskiego i Abramskiego z Aeroklubu Warszawskiego, która brała udział w trzecim locie okrężnym północno-wschodniej Polski, do wtorku wieczora nie została odnaleziona.

Po raz ostatni zauważono awjonetkę w dniu 14 czerwca w Nowogródku, lecącą w kierunku następnego punktu kontrolnego Baranowicze, jednak na tym punkcie ani na następnych nie była widziana. Zaalarmowano posterunki policji państwowej na terenie województw wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i białostockiego, oraz pograniczne placówki KOP, które wszczęły poszukiwania, lecz jak dotychczas bez wyniku. Wysłane aero-

plany odbyły loty w okolicy trasy, lecz również bez rezultatu.

Fakt zaginięcia samolotu i parudniowych bezpłodnych poszukiwań wywołał duże wrażenie w Wilnie. Są przypuszczenia, że z powodu burzy, jaka panowała podczas lotu okrężnego na trasie, awjonetka zmyliła kierunek i przymusowo lądowała na terenie Z. S. R. R. Trzeba jednak zaznaczyć, że do wtorku wieczora z Sowietów również nie nadeszła żadna wiadomość o zaginionej awjonetce.

Moskwa (PAT). — Awjonetka „RWD 8”, zmyliła kierunek i wczoraj po południu wylądowała na terytorjum ZSRR w okolicach Mińska.

Terorystyczna organizacja

Paryż (Tel. wł.) „Paris Soir” ogłasza szczegóły dotyczące rozwoju organizacji R. R. w Rzeszy niemieckiej, której rozrost niepokoi bardzo władze narodowo-socjalistyczne. „R. R.” jest skrótem nazwy Röhm-Rächer.

Jest to organizacja terrorystyczna, mszcząca się za krwawą noc 30 czerwca 1934 r. W ostatnich czasach „R. R.” dokonała znowu szeregu mordów a nie mogąc osiągnąć przywódców zabija członków S. A. i S. S., którzy brali udział w plutonach egzekucyjnych, wykonywujących wyroki śmierci w r. 1934. Ofiary tej organizacji są bardzo liczne a na piersiach zabitych wypisane są litery „R. R.”.

Ujęcie mordercy

Trenton (PAT). Osobnik, podejrzany o zamordowanie współpracownika Edisona, Mac Farlane Moore'a, popełnił samobójstwo w chwili, gdy policjanci zamierzali go zatrzymać.

Jak się okazało, był to inż. Filip Gebhard, liczący lat 35, w swoim czasie osadzony w sanatorium dla umysłowo chorych i uważany powszechnie za człowieka niezupełnie normalnego. Zdaniem policji, powodem morderstwa była zazdrość, wynikająca ze współzawodnictwa w dziedzinie wynalazków między Gebhardem a Mac Farlanem.

chwila, gdy atmosfera wyjaśni się i teren polityczny oczyści, wówczas dopiero, po rozwiązaniu, co nie przyjdzie z łatwością, wyżej wskazanych problemów, będzie można myśleć o powrocie do jakiegoś frontu.

Ale, rzecz prosta, nie będzie to front Stresy z kwietnia 1935 r. Pomijając już okoliczność, że wiele od tego czasu zmieniło się w stosunkach europejskich, faktem jest, że ani Anglija ani Włochy nie pragną powrotu do Stresy w znaczeniu ówczesnym tego słowa i to znowuż ze względu na Berlin, z którym Londyn chce porozumienia za wszelką cenę, a który Rzym chce trzymać sobie w odwodzie, na wszelki wypadek. Mussolini najchętniej wróciłby do paktu czterech, względnie pięciu.

W powyższej perspektywie najsłabiej przedstawiają się horoskopy dla obecnej polityki i interesów narodowych francuskich.

Zmiana włoskiego ministra spraw zagranicznych była w prasie europejskiej rozmaicie i często nieodpowiednio komentowana. Niemcy np. przesadzali się w pochwałach dla talentu i indywidualności młodego ministra;

najwidoczniej chcieli go sobie ująć i wziąć na komplementy.

Prasa pravicowa francuska zaś, która od dłuższego już czasu wskazuje na flirt niemiecko-włoski i na jego niebezpieczne dla Francji następstwa, wyciągnęła ze zmiany, jaka dokonała się w palazzo Chigi, daleko idące wnioski polityczne. Widząc w tem zapowiedź zmiany kierunku samej polityki włoskiej, a przynajmniej obawiając się tego, przypisywała nowemu ministrowi sympatje niemieckie. Zaś okoliczność ustąpienia podsekretarza stanu Suvicha i powołania na jego miejsce dotychczasowego ambasadora w Warszawie, Bastianini'ego, tłumaczyła jako zapowiedź możliwego przegrupowania polityki włoskiej na linję: Rzym — Berlin — Warszawa — Budapeszt.

Po tem, co powiedzieliśmy w pierwszej części niniejszych rozważań, czytelnik wie, co sądzić o powyższych kombinacjach, które jednakże, trzeba przyznać, wpływały kilkakrotnie w ostatnich czasach w formie plotek politycznych.

Rzym

S. M.

Położenie strajkowe w Belgji i Francji

W Belgji strajk zatacza coraz szersze kręgi — We Francji, w stolicy powracają do pracy, natomiast na prowincji strajk trwa

Bruxella. (PAT). Strajk w Belgji zatacza coraz szersze kręgi. Pracownicy miejscy w Liege porzucili pracę, skutkiem czego tramwaje i autobusy są nieczynne. Wielkie magazyny w Liege otworzono wczoraj w asyście policji.

Na przedmieściu Liege Seraing zamknięto na znak solidarności ze strajkującymi wszystkie sklepy i kawiarnie. Strajk generalny w górnictwie, który początkowo objął obszary walońskie, rozszerzył się na całe belgijskie zagłębie węglowe. W prowincji Hainaut strajkują, prócz górników, robotnicy przemysłu metalurgicznego i kamieniarskiego.

W Gandawie porzucili pracę robotnicy w dokach portowych.

Paryż. (PAT). Niewątpliwie strajk powoli wchodzi w okres spokojnej likwidacji jednak odbywa się to w dość powolnym tempie. Na prowincji powrót do stosunków normalnych następuje wolniej. Jedne strajki kończą się, lecz natychmiast drugie zaczynają się.

W Ljonie strajk objął np. wielkie magazyny towarowe oraz rzeźnię. Zachodzi obawa, iż przetrzuci się również na ljoński przemysł tekstylny.

Poważne obawy zaczyna budzić przedłużający się strajk w rafineriach naftowych. W obecnej chwili 60 proc. rafinerij jest nieczynnych. Ponieważ zapotrzebowanie Francji na produkty naftowe wynosi 11.000 tonn dziennie, a rafinerie w ruchu mogą dostarczyć tylko 4.000 tonn, zachodzi obawa, iż doprowadzić to może do poważnego wyczerpania wojskowych zapasów, chociaż ostatnio podniesione one zostały z jednego miliona na 1.300.000 tonn. Przywóz produktów naftowych jest również uniemożliwiony ze względu na strajk robotników portowych oraz pracowników żeglugi śródlądowej. W każdym razie dzięki wystąpieniu rządu, normalne zaopatrywanie Paryża w materiały pędne zostało zapewnione.

Strajk w ostatnich dniach przerzucił się na Algier, obejmując miejscowy przemysł metalurgiczny, budowlany i skórzany. W innych podstawowych gałęziach przemysłu robotnicy przedstawili postulaty podwyżki płac.

W okręgu rolniczym Sahel doszło do poważnych rozruchów. Agitatorzy starali się doprowadzić do porzucenia pracy przez robotników rolnych. Część strajkujących usiłowała wywierać nacisk na pracujących, celem skłonięcia ich do porzucenia zajęć. Mero-

wie 30 gmin wiejskich w Algierze zawieszali pomocy władz bezpieczeństwa. Nastąpiły liczne aresztowania.

Paryż. (Tel. wł.) Ze Strasburga donoszą o wzroście liczby strajkujących. Według „Echo de Paris” porzucili pracę również robotnicy, zajęci przy robotach fortyfikacyjnych w Alzacji.

W Nancy strajkuje gazownia i elektrownia, w Grenoble — robotnicy przemysłu obuwniczego.

W Marsylii zamknięte są wszystkie restauracje i kawiarnie. W Toulonie nie kursują tramwaje; strajkują również zmiatacze ulic. Podobnie strajkują tramwajarze w Rouen, a w St. Etienne robotnicy elektrowni.

Przeciw „lilipuciemu rooseveltyzmowi”

Paryż (PAT) Na posiedzeniu senatu przewodniczący Jeannenay zakomunikował, iż rząd prosi izbę o uchwalenie 5 projektów ustaw społecznych w trybie nagłym.

Senator ks. de Blois zwrócił się do min. spr. zagr. Yvon Delbosa z zapytaniem, czy może wyznaczyć datę na dyskusję w sprawie sankcyj. Min. Delbos odpowiedział, że udzieli wyczerpujących wyjaśnień najpóźniej 25 b. m.

Senat powołał na przewodniczącego komisji finansowej kasy amortyzacyjnej b. min. finansów Regnier, poczem przystąpiono do obrad nad projektami ustaw o reformach społecznych.

Abel Gardey z Lewicy Demokratycznej, sprawozdawca komisji finansowej, zreferował projekty ustaw.

Lemery, członek Lewicy Demokratycznej powiedział m. in. „Domagają się od nas skoku w nieznaną. Senat musi odgrywać rolę regulatora”. Mówca wyraża ubolewanie, iż rząd ulega naciskowi sił syndykalistycznych i krytykuje projekt ustawy o 40-godzinnym tygodniu pracy.

Cały obecny eksperyment jest błędem, który spowoduje rozczarowanie.

Sen. Hachette z Unji Republikańskiej oświadcza, iż stronnictwo jego nie zamierza czynić systematycznej opozycji, musi jednakże wyrazić obawę na temat wzrostu cen, oraz podkreślić konieczność obrony rynku wewnętrznego przed konkurencją zagraniczną.

Premjer Blum starał się uspokoić senatorów co do możliwych następstw gospodarczych i finansowych ustawy o 40-godzinnym tygodniu pracy powołując się m. in. na doświadczenia prez. Roosevelta. Po jego przemówieniu przewodniczący komisji finansowej senatu, b. min. Caillaux stwierdził, iż pomiędzy położeniem Francji, a warunkami w jakich zastał w St. Zjednoczone Roosevelt, istnieją wielkie różnice. Doświadczenia Bluma mówca nazwał „lilipuciem rooseveltyzmem”.

Na tem odroczono dyskusję do dnia wczorajszego.

22 miliony bezrobotnych

Geneva. (Tel. wł.) Na odbywającej się sesji „Międzynarodowego Biura Pracy” stwierdzono, że liczba bezrobotnych na całym świecie przekroczyła liczbę 22 milionów ludzi.

Manifest plk. de la Rocque

Paryż. (Tel. wł.) Przywódca „Krzyża Ognistego” plk. de la Rocque zapowiada w manifestie, że wobec ostatnich przeobrażeń wewnętrznych we Francji, jego organizacja przyjmuje charakter partii politycznej.

Dotychczas „Krzyż Ognisty” zajmował się wyłącznie zagadnieniami socjalnymi, lecz wobec wielkich niebezpieczeństw, grozących Francji, występuje na arenę polityczną.

Sprostowanie

W dzisiejszym porannym wydaniu „Kurj. Pozn.” zaszła nieścisłość w podanym składzie zarządu Konfraterni Kupców Chrześcijańskich w Poznaniu. Do zarządu nie wchodzi p. radca Marcin Nowak, które nazwisko zostało błędnie w spisie umieszczone, wchodzi natomiast pominięty w spisie p. dr. Edmund Piechocki.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 17. 6. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożycz. konwers. 51,50—51,00 oraz za 4% premj. dol. 51,00.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 48,— oraz 4% listy zast. konwert. po 39,—, natomiast płacono za 4½% złotych listy zast. serja L. 42—41,75.

Z akcji bankowych obracano Bank Polski po 102,75.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożycz. konwers.	51,50—51,— P.
4% pożycz. premj. dol.	serja III 51,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.)	48,— +
4½% złotych listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred.	42—41,75 P.
4% listy zastaw. konwert. ostempl. P. Z. K.	39,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 102,75 +
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 17. 6. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznani, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l, 2) pszenica 753 g/l, 3) owoce 420 g/l.

Ceny orientacyjne:	
Zyto (Uspokobienie spokojne)	14,50—14,75
Pszenica (Uspokob. spokojne)	22,00—22,25
Jęczmień 700—725 g/l	16,00—16,25
Jęczmień 670—680 g/l	15,75—16,00
Uspokobienie spokojne:	
Owies 450—470 g/l	15,75—16,00
Owies standardowy	15,25—15,50

Maka	
żytni wyciąg 0-30% wł. w.	22,00—22,25
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	21,50—21,75
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	20,50—21,00
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15,25—16,25
żytnia pośl. po 65% wł. w.	13,75—14,75
Uspokobienie spokojne:	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	35,50—37,25
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	34,75—35,25
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	33,75—34,25
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	33,25—33,75
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	32,25—32,75
pszenna gat. IIA 2-55% wł. w.	31,50—32,00
pszenna gat. IIB 2-65% wł. w.	31,00—31,50
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	28,50—29,00
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	24,25—24,75
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	22,75—23,25
pszenna gat. IIIA 60-70% wł. w.	20,75—21,25
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	18,75—19,25
Uspokobienie spokojne:	
Otreby żytnie stand.	10,00—10,50
Otreby pszenne grube stand.	10,25—10,75
Otreby pszenne średnie stand.	9,25—10,00
Otreby jęczmienne	11,00—12,25
Gorczyca	52,00—34,00
Wyka latowa	25,00—27,00
Peluszka	25,50—27,50
Groch Viktorja	21,00—23,00
Groch Folgera	20,00—22,00
Lubin niebieski	11,50—12,00
Lubin złoty	13,75—14,25
Makuch lniany w taflach	16,75—17,00
Makuch rzepak w taflach	14,00—14,25
Makuch słonecznik w tafi. 42/43%	16,75—17,25
Słoma pszenka luz-m	
pszenna prasowana	1,50—1,75
żytnia luzem	2,00—2,25
żytnia prasowana	1,60—1,85
owsiana luz-m	2,35—2,60
owsiana prasowana	1,85—2,10
jęczmienna luzem	2,35—2,60
jęczmienna prasowana	1,50—1,75
Siano zwykłe luzem	2,00—2,25
szybkopasowane	5,00—5,50
nadnotekie luzem	5,50—6,00
nadnotekie prasowane	6,00—6,50
Ogólne uspokobienie spokojne.	7,00—7,50

Ogólny obrót: 1430,8 tonn, w tem żyta 650 tonn, pszenicy 140 tonn, jęczmienia 161 tonn, owsa 34 toney.

W. Brytania za zniesieniem sankcyj

Londyn. (PAT) „Daily Telegraph” donosi, że na czwartkowym posiedzeniu izby gmin złożone będzie oświadczenie, iż gabinet uznał konieczność zniesienia sankcyj przeciw Włochom.

Baldwin i min. Eden podadzą do-

kładne powody, które skłoniły rząd W. Brytanii do powzięcia tej uchwały.

Min. Eden ma stwierdzić, że — zdaniem członków gabinetu — nie istnieje już żadne uzasadnienie prawne do dalszego stosowania sankcyj, oraz że ich utrzymywanie nie prowadzi do celu.

Echa wybuchu miny w Tallinie

Ryga (PAT) Z Tallina donoszą:

Naczelnym dowódcą armii estońskiej gen. Lajdoner w oświadczeniu, złożonym przedstawicielom prasy, omówił przyczyny i okoliczności wielkiego wybuchu w składach amunicji, który pociągnął za sobą szereg ofiar w ludziach (jak dotąd stwierdzono śmierć 40 osób).

Gen. Lajdoner, który osobiście kierował akcją ratunkową po wybuchu, stwierdza, że w dniu wypadku w budynkach, mieszczących zapasy amunicji, oraz w sąsiednich laboratorjach pracowało ogółem 177 osób.

Sprawy rolne

Warszawa. (Tel. wł.) W min. rolnictwa i reform rolnych odbyła się konferencja prezesów organizacji ogólnorolniczych w sprawie uzgodnienia pracy i działalności wszcz w powiatach i województwach.

Min. Poniatowski w zagajeniu podał trzy zasadnicze podstawy, na których przesi organizacji rolniczych powinny opierać swoją działalność w kraju. A mianowicie: inicjatywa uzgadniająca wszystkich organizacji na danym terenie; otoczenie specjalną opieką organizacji młodzieży i zwracanie bacznej uwagi na zespolenie ich pracy; mobilizacja środków celem powszechnego udostępnienia wsi korzystania z urządzeń kulturalnych.

Po przemówieniu ministra wygłoszono dwa referaty: „O uzgodnieniu pracy w powiatach i województwach” oraz „O roli organizacji ogólnorolniczych w stosunku do organizacji młodzieży wiejskiej”. (w)

Parowozy elektryczne

Gdynia. (ATE) W porcie gdyńskim wyładowano ze statku „Lublin” 2 lokomotywy elektryczne, które zostały przywiezione na tym statku z Anglii dla P. K. P. w związku z elektryfikacją węzła warszawskiego.

Z Torunia do Berezty

Toruń. (Tel. wł.) W ostatnich dniach aresztowano na Pomorzu 4 osoby podejrzane o komunizm i o udział w ostatnich rozruchach w Toruniu. Wszystkich aresztowanych skierowano do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej.

Upały nad Bałtykiem

Hel. (PAT) Prawdziwie upalne dni, nastąpiły na wybrzeżu polskim, co korzystnie odbiło się na frekwencji letników w poszczególnych kąpieliskach nadmorskich.

Na plażach półwyspu i wzdłuż brzegów otwartego morza roi się już od kąpiących. Temperatura wody wykazuje 19 stopni, gdy w zatoce Puckiej jest znacznie wyższa, bo 21 st.

Na wydmach temperatura dochodzi od strony południa do 35 stopni.

Powrót amb. Noela

Paryż. (Tel. wł.) Ambasador francuski Noel wyjechał wczoraj wieczorem z małżonką do Warszawy.

Podczas swego pobytu ambasador był kilkakrotnie przyjęty przez min. Delbosa oraz min. de Tesson, a wczoraj w południe był na dłuższej nara-dzie u premiera Bluma.

Hitlerowscy wywrotowcy

Katowice. (Tel. wł.) Pomimo toczonego procesu śledztwo w sprawie nielegalnej organizacji niemieckiej na Śląsku, National-Sozialistische Deutsche Arbeitsbewegung trwa w dalszym ciągu. Aresztowania już zakończono, zatrzymując 50 osób.

Kilku członków organizacji zdostało uciec do Niemiec i tam zostali w Bytomiu skoszarowani razem z zbiegłymi uprzednio 20 obywatelami polskimi, którzy już byli członkami N. S. D. A. B. Proces przeciwko dalszym 50 aresztowanym odbędzie się jeszcze w ciągu lipca.

W wiadomości

W Berlinie rozpoczęła się dziś druga konferencja prasowa polsko-niemiecka.

Agencja Havasa donosi, że francuski minister zdrowia Sellier zaprzecza informację części prasy na temat swego pobytu w Monachium. Min. Sellier był w charakterze prywatnym, nie widział się z nikim z przedstawicieli rządu niemieckiego i nie był do tego zresztą upoważniony. Brał on udział w posiedzeniu zorganizowanym z inicjatywy związku miast amerykańskich z okazji zamknięcia zjazdu przedstawicieli samorządów miejskich.

Min. handlu Bastide podejmował polską delegację do rokowań handlowych z Francją, która bawi od kilku dni w Paryżu. Ze strony francuskiej zgromadziło się wiele wybitnych osobistości ze świata dyplomatycznego i organizacji gospodarczych i rolniczych.

W Bernie podczas dyskusji nad zamknięciem rachunków za 1935 r. w radzie narodowej, szef departamentu finansów Meyer oświadczył, że wszystkie pogłoski o możliwości dewaluacji franka szwajcarskiego są bezpodstawne.

„Sen nocy letniej“ o polityce

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Londyn, 14 czerwca.

Nie ulega wątpliwości, że zwycięstwo włoskie w wojnie abisyńskiej musiało Londyn przyjąć jako porażkę swej polityki. Ale w tym samym dniu, gdy sztandar zielono-biało-czerwony zawisnął nad Adis Abebą, rozpadał się już front opinii angielskiej na dwa obozy: jeden, nadal wierny Abisynji, — drugi, szukający kompromisu z Włochami. Ta szybkość przedstawiania się psychiki angielskiej jest w oczach polityków jedną z cech dojrzałości Albionu, — dojrzałości, którą zresztą niektórzy zowią „kapryśnością polityki“, a nawet „brakiem charakteru“ w polityce.

Fakt faktem, że przybycie negusa abisyńskiego do stolicy Anglii przyjęte zostało ze znacznie mniejszym entuzjazmem, aniżeli 7 miesięcy temu zachwyty nad bitnością armji negusa i jej sukcesami przeciw armji generała de Bono. Sporo dni upłynęło, zanim wogóle ktoś z dworu królewskiego — książę Gloucester, brat króla, i to w charakterze czysto prywatnym — zechciał złożyć negusowi wizytę w jego londyńskiej kwaterze. Głośne przyjęcie w poselstwie abisyńskim, na które zaproszonych zostało kilkaset osób, stało się skandalem towarzyskim: nieledwie je zbojkotowano, w salo-
nach panowały pustki.

Jeśli pominiemy ów drugi odłam opinii angielskiej — zresztą wcale nie słaby liczebnie, — który pozostał sprawnie abisyńskiej wierny i akcję włoską nadal potępia jako jaskrawe pogwałcenie praw ludzkich i narodowych, to oficjalna polityka W. Brytanji radaby rzucić obecnie zasłonę na to co zaszło, rozpoczynając nową kartę swej polityki afrykańskiej, a w stosunku do Włoch w szczególności.

W tym duchu pojąć trzeba znane już oświadczenie ministra skarbu, p. Neville Chamberlaina, który w odpowiedzi na postulaty kół pacyfistycznych, które grupują się dokoła Lorda Cecila, a domagają się nader energicznie podtrzymania sankcyj antywłoskich, nazwał postulaty te prostymi mrzonkami. „Byłby to niebezpiecz-

ny „Sen nocy letniej“ w mózgach szlachetnych wnioskodawców“ — oto słowa ministra skarbu, przyczem humorystyczna aluzja znalazła wśród publiczności londyńskiej, nawet odłamów prawłoskich, mimowolny pokłask. Z oświadczenia tego wnosić można, iż w łonie gabinetu przeważa realny punkt widzenia, skłonny zarzucić z Włochami kompromis.

Że i ze strony włoskiej nie brak wskazówek po temu, świadczą ostatnie przesunięcia dyplomatyczne, a przede wszystkim nominacja hr. Ciano na ministra spraw zagranicznych, która w Anglii wywołała jak najżywsze zainteresowanie.

Londyn zdaje sobie sprawę, że nominacje, jakie przedsięwziął Mussolini, oznaczają mają likwidację epizodu abisyńskiego. Nowi ludzie staną mają na zagranicznych placówkach, — nowy duch wiać ma w stosunkach z innymi mocarstwami.

Przez oddanie teki ministerstwa spraw zagranicznych hrabiemu Ciano, swemu zięciowi, zachowuje Mussolini

nadal ścisłą kontrolę tego resortu, nie ponosząc przytem ciężarów takiej funkcji. Dopóki „duce“ sam sprawował ten urząd, nie było mowy, by włoski minister spraw zagranicznych mógł brać osobiście udział w obradach genewskich, narówni z ministrami innych państw. Nominację hr. Ciano uważa więc Londyn za gest w kierunku bezpośredniej współpracy Włoch z organami międzynarodowymi, co zdaje się potwierdzać także fakt, iż równocześnie ustąpił ze stanowiska podsekretarza stanu w M. S. Z. p. Suwicz, którego określa „Daily Telegraph“ jako „identycznego ze starym duchem Genewy“.

Z dużym napięciem śledzi zatem społeczeństwo angielskie początek obrad najbliższego „nadzwyczajnego“ Zgromadzenia Ligi Narodów, które zbiera się z końcem czerwca. Bez przesady powiedzieć można, że rozstrzygną się tu losy kolaboracji włosko-angielskiej na dalszą przyszłość, albo też pogłębi się obecny konflikt Londynu i Rzymu do groźnych rozmiarów.

Przeważa wszakże optymizm, że znajdują się drogi ku odprężeniu.

B.

Z powodu ustawicznych napadów i zamachów zbuntowanych Arabów na urzędy państwowe, wszelkie instytucje publiczne na terenach zagrożonych otrzymały ochronę wojskową. Na zdjęciu urząd pocztowy w Jerozolimie pod strażą żołnierzy angielskich.

Nowelizacja regulaminu wyborczego

W ostatnim numerze (45) „Dziennika Ustaw“ z dnia 15 bm. ukazało się rozporządzenie ministra spr. wewn. z 28 maja 1936 o zmianie dotychczasowego regulaminu wyborczego do rad miejskich.

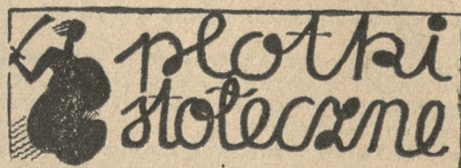
Rozporządzenie to, składające się z dwu paragrafów, dotyczy zmian terminów poszczególnych czynności wyborczych, począwszy od czynności wstępnej — doręczenia przez przełożonego gminy przewodniczącym komisji wyborczych spisów wyborców — a skończywszy na samym terminie głosowania.

Nowe rozporządzenie wprowadza też na miejsce dotychczasowego podziału miast na dwie kategorie — do 10 tys. mieszkańców i ponad 10 tys. — aż cztery ich kategorie, mianowicie do 10 tys. mieszkańców, 10—50 tys., 50—150 tys. i ponad 150 tys. przyczem każdej z tych kategorii odpowiadają inne terminy dla czynności wybor-

czych.

Najważniejszym dla obecnych stosunków przepisem nowego rozporządzenia jest b. znaczne w większych miastach — w porównaniu z dotychczasowym stanem rzeczy — rozszerzenie okresu czasu pomiędzy zarządzeniem wyborów a dniem głosowania. W Poznaniu np. głosowanie dotychczas musiało się odbyć najpóźniej w ciągu dni 40 od zarządzenia wyborów, podczas gdy nowe rozporządzenie okres ten przedłuża do dnia 91. Jeżeli więc chodzi o najbliższe wybory do poznańskiej rady miejskiej, to mogą się one odbyć zamiast w pierwszych dniach października dopiero w drugiej połowie grudnia.

Jaki cel ma tego rodzaju nowelizacja regulaminu wyborczego, w tej chwili, trudno się zorientować. W każdym razie jest ona dalszym odroczeniem terminu zwołania rad miejskich w Poznaniu i Łodzi.

16 czerwca

Premier Składkowski wyszedł na patrol. Z jakim skutkiem, nie wiemy. Ciągłe jest jeszcze na patrolu, jak o tem wiedzą najlepiej urzędnicy administracji. Akcję tę patrolową cechuje ogromna małomówność. Komunikaty z patrolu są skąpe, a o zamiarach i kierunkach, które patrol pójdzie, mamy jeszcze mniej doniesień.

Dość głośno było o Bedeszu. Panie zecerze, to nie omyłka; nie mówimy o prez. Benezu, lecz o Bedesz-u!

Pardon, ale nie poinformowałem Czytelnika, co to jest Bedesz. To skrót modny dzisiaj: Biuro Do specjalnych Zadań (BeDeSZ).

Otóż podobno BeDeSZ został zdecydowany. Może nawet już funkcjonuje. W każdym razie poseł Stpicyński urzęduje w gmachu prezydium Rady Ministrów — ani w charakterze ministra ani w charakterze podsekretarza stanu, lecz jako zwykły doradca w rzeczach propagandy, ujętej w najszerzym tego słowa znaczeniu. Jak samo biuro się przedstawia i jaki zakres ma

Z życia

Od jednego z czytelników naszego piśma z Rawicza otrzymaliśmy poniższe uwagi:

Artykuł „Z życia“ w nr. 269 „Kurj. Pozn.“ z soboty 13 bm., traktujący o święceniu niedziel i świąt, nasunął mi pewne refleksje, które, aczkolwiek wywołane zostały przez lokalne (że tak powiem) czynniki, to jednak z natury swej mają już charakter ogólny, nad którym społeczeństwo nasze do t. zw. porządku dziennego przejść nie może.

Jak można wytłumaczyć sobie postępowanie kierownictwa tut. Korpusu Kadetów nr. 3, które egzaminy maturalne przeprowadzać musiało — aż w święto Wniebowstąpienia Pańskiego i w następną niedzielę 24 maja? Jaki wyższy interes państwowy i społeczny nakazał kierownikom tego zakładu i władzom egzaminacyjnym z M. S. W. poddawać w święto swych wychowanków egzaminom maturalnym? Dotychczas nigdy w ten sposób nie postępował K. K. nr. 3 w czasie swego 11-letniego istnienia na tutejszym gruncie rawickim. Czyż nie słusznym musi całe społeczeństwo nasze na podobne dziwnie wschodnie metody wychowawcze z pewną podejrzliwością i nieufnością spoglądać?

Albo inny fakt z tego samego rawickiego podwórka. Święto Wniebowstąpienia... a tymczasem pewni katolicy członkowie klubu myśliwskiego, wybierają się z fuzjami, w powózce, rychłym rankiem na polowanie. Wstyd! Koniecznym trzeba się wybrać na polowanie, aż — święto?... jakby innego dnia na to nie było? Wiem, że ten artykuł wywoła pewne zgrzyty i dąsy, lecz ponad tem stoi dobro naszej społeczności katolickiej. Zresztą prasa narodowa ma obowiązek i wychowuje swego społeczeństwa. Z tego obowiązku nie jest nigdy zwolniona! W. L.

objąć — dzisiaj nic jeszcze nie jest ustalone. Wszystko znajduje się w stadium przygotowawczym i badawczym; przeprowadza się studia, jak odpowiednie prace analogiczne są prowadzone gdzieindziej.

*

Druga dziedzina, która może budzić zainteresowanie: jak się przedstawia stan prac w zakresie formowania nowego obozu prorządowego. Wiadomo, że na jego czele ma stać jako komendant płk. Adam Koc, który już dawniej zajmował się organizacją obozu legionistów. Dokąd doprowadzono prace przygotowawcze i jak ma wyglądać przyszła organizacja, również jeszcze nic nie wiadomo. P. Koc podjął już akcję — ale tylko tyle o tem konkretnie wiadomo.

Związek Legionistów przejął lokal dawnego BB. przy ul. Matejki. Czy to jest jakim symbolem?...

Zobaczmy...

WARSZAWIANIN.

Czemu nie wyświetla się filmu z pielgrzymki akademickiej

Jak już donosiła prasa, podczas pielgrzymki akademickiej w Częstochowie w dniu 24 maja br., dokonano zdjęć filmowych z uroczystości ślubowania akademików na Jasnej Górze. Uroczystości filmowała Polska Agencja Telegraficzna, której krótkometrażowe zdjęcia przeznaczone są do dodatków tygodniowych, wyświetlanych we wszystkich kinach w Polsce.

Upłynęło już sporo czasu, a filmu z Częstochowy na ekranach kin polskich nie widać. Podczas gdy zdjęcia z innych uroczystości, defilad i t. d. ukazują się w 2 lub 3 dni po dokonaniu zdjęć, film z uroczystości jasno-górskich nie może się jakoś ukazać.

Czemu tak się dzieje, trudno zrozumieć. Wyłączone jest chyba, aby zdjęcia się nie udały. Jaki jest więc powód niezrozumiałego opóźnienia, niewiadomo.

A możeby dyrekcje naszych kin skierowały zapytanie pod adresem PAT-a o powód opóźnienia, chcielibyśmy bowiem znać przyczyny nieukazania się filmu z podniosłych uroczystości ślubowania katolickiej młodzieży akademickiej w Częstochowie.

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 43.588,90 ZŁOTYCH

Kupujemy dla armii polskiej samolot „Chrobry”

W dalszym ciągu wpłynęły do administracji naszej następujące składki na samolot „Chrobry”:

Zbrane na ślubie pp. Edmundostwa Gausów w Pniewach	16,—
Tow. Łowieckie, ul. Młyńska 9	25,—
N. N. z bridge'a	4,05
Zrzeszenie Samodzielnych Przedstawicieli Handlowych w Poznaniu	50,—
Stanisław Jasiński, Noskowo, pow. wrzesiński	15,72
Irka i Olga Misiórne, Łęki - Małe, zbrane na przedstawieniu domowym	8,—
St. Libera II, Koźmin, per Obrzycko	2,—
K. Jaskulski, lek. wet., Czerniejewo	5,—
Stanisław Jaskulski, rolnik, Adol-fowo, p. Chodzież	2,—
Zbrane w agenturze gazet p. Pohl, Kórnik: dr. Jan Hanelt 10,—, Walenty Łuczak 7,—, Augustiak z Świątnik 2,20, Helena Oleszewska 2,—, Marja Pohl 1,—, Jan Pohl II rata 2,—, F. Nowaczyk 3,—, Zygmunt Vogel 3,—, Mieczysław Pudelski 2,—, Jan Laube 2,—, Zygmunt Denizot 2,—, Wojciech Bronikowski 2,—, Seweryn Kocialkowski 1,—, Marjan Majewski 1,—, Tadeusz Majewski 0,50, Jan Majewski 0,50 razem	41,20
Zbrane w agenturze gazet p. Bibrowicza, Gniezno: personel firmy „Dom Bławatów, Gniezno. wł. Zygmunt Sowiński: Czesław Radziejewski 3,50, Zygmunt Kryzstofkiewicz 2,—, Stanisław Mydlach 2,—, Edmund Pierański 2,—, Czesław Konieczny 1,50, Henryk Bubasz 1,50, Apollinary Brozek 0,50, Edmund Filipiak 0,50, Czesław Kędziora 0,50, Marja Maślankówna 1,50, Helena Kowalska 1,50, Maryla Rutkowska 1,—, Marja Kierzkowska 1,—, Stefania Kozłowska 1,— razem	20,—
Zbrane w agenturze gazet p. Tietza, Oborniki: Wincenty Lera-czyk 2,—, Wł. Witkowski, lek. wet. 10,— razem	12,—
mgr. Wincenty Kruska, Białośliwie	5,—
Czesław Szymankiewicz, Nowy Tomyśl	5,—

Józef Wydra, Strzałkowo 1,—

Zbrane na meczu kręglarzy K. K. „Polonia” i K. K. „Olympia” Poznań 20,—

Uczestnicy kursu Ligi Obrony Przeciwwzrostowej, zorganizowanego przez Polskie Powszechne Towarzystwo Farmaceutyczne, Okręg Poznański, dla dyplomowanych farmaceutów: mgr. Barbara Amrogowiczówna, Poznań, 4,96, mgr. Antoni Balcerek Orłowo 4,96, mgr. Izabela Becke-równa, Leszno 4,96, mgr. Jan Cipiński, Osiek 4,96, mgr. Bogdan Dalski, Poznań 4,96, mgr. Tomasz Frost, Ujście 4,96, mgr. Jadwiga Kieligianka, Jutrosin 4,96, mgr. Eugenjusz Kijewski, Wieleń 4,96, Prakseda Łapisówna, Inowrocław 4,96, Antoni Majorowicz, Poznań 4,96, Bogdana Majewiczówna, Staroleka 4,96, Wacław Morawski, Poznań 4,96, Aleksander Młodecki, Osie 4,96, Marjan Nowakowski, Wolsztyn 4,96, mgr. Adam Orchowicki, Krośnice 4,96, Franciszek Plewiński, Klecko 4,96, mgr. Jan Rogala, Poznań 2,48, Józef Reinholz, Lōbzenica 4,96, Zygmunt Spedowski, Lwówek 4,96, mgr. Weronika Thiel-manówna, Czersk 4,96 razem 96,72

Razem z poprzednio pokwitowanymi 42 767,44

Staraniem narodowej „Gazety Polskiej” w Kościanie zebrano (wpłacone i zadeklarowane) 571,46 („Gazeta Polska” zebrała dotąd 1 071,46 zł, jednak z kwoty tej 500 zł figuruje już w liście składek, wpłaconych do administracji „Kurjera Poznańskiego” w Poznaniu).

Zadeklarowano i uchwalono wypłacić 250,—

Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 43 588,90

BANK LUDOWY W SZAMOCINIE NA SAMOLOT „CHROBRY”

W Szamocinie odbyło się walne zebranie Banku Ludowego. Uchwalono przeznaczyć 100 złotych na samolot „Chrobry”.

Zjazd delegatów Zw. Tow. Restauratorów

Na wczorajszych obradach XVI walnego zjazdu delegatów Związku Tow. Restauratorów, właścicieli hoteli i kawiarni, po odczytaniu przez sekr. Brenca dwóch protokołów z walnego i nad-

jadłodajnie prywatne i różne koncesje klubowe. Za szkodliwe uważa się sprzedaż alkoholu w małych butelkach, co przyczynia się do smutnego faktu, że wielokrotnie młodzież szkol-

Z obrad walnego zgromadzenia Związku Restauratorów, które się odbyły w restauracji „Varsovie”.

zwyczajnego zebrania, prezes związkowy p. Stanisław Józwiak wygłosił referat o sytuacji w zawodzie restauratorskim. Mówca podkreślił, że zawód restauratorski znajduje się w ciężkiej sytuacji, gdyż jakkolwiek notuje się wzrost zatrudnienia, to standard życiowy obniżył się, wskutek czego rentowność przedsiębiorstw nie wzrosła. Polityka skarbową nie poprawia też sytuacji. Ciosem dla zawodu gastronomicznego będzie uchylenie ustawy o ochronie lokatorów, mające nastąpić z dniem 1 października br. Nieprawdopodobna konkurencja dla zakładów gastronomicznych powstaje przez urzędowanie klubów urzędniczych, przez

na konsumuje wódkę z tak zwanych bombek. Prezes związkowy p. St. Józwiak zakończył wnioskiem, aby dążyć do uznania prawa restauratora do wykarzenia pretensyj za skonsumowane napoje, pobrane na kredyt i aby nastąpiło ograniczenie w wydawni koncesyj klubom.

O programie pracy w zrzeszeniach wygłosił referat redaktor pisma zawodowego „Dom Gościnny” p. Ł. Jesse.

Następnie sekretarz związku p. M. Brenca i skarbnik Sikora, oraz przewodniczący komisji rewizyjnej p. Ziętek zabrażyli szczegółowo działalność zarządu w roku minionym.

W ożywionej dyskusji nad sprawo-

zdaniami przem. wiali pp.: Wł. Rajewski, prezes honorowy Tow. Restauratorów Dworcowych p. Sibelski, Zieliński i Bruski z Nakła, Krupiniński z Poznania, Kwaczewski z Kępna i Nowak z Bydgoszczy. Zarządowi wyrażono pełne uznanie za gorliwą działalność. Przyjęto nowy statut „Polsko - Chrześcijańskiego Związku Zrzeszeń Restauratorów, Właśc. Hoteli, Kawiarni i pokrewnych zawodów”.

W wyborach prezesm został ponownie p. St. Józwiak. Ponadto weszli w skład zarządu pp.: Fr. Piossek, Kocerka z Bydgoszczy, Fr. Sikora, Maksymilian Brenca, Wacław Dąbrowski, Wł. Rajewski, Prusiewicz z Gniezna, Bronisław Krantz z Inowrocławia i Kubinka z Poznania.

W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: B. Ziętek, Nowak z Bydgoszczy, Fr. Piliński, Śmigielski z Bydgoszczy i Dybizański.

Po dokonaniu wyborów przemawiał przedstawiciel Zw. Pomorskiego p. Koplinski z Torunia i przedstawiciel izby skarbowej, radca Urbański.

Po przyjęciu rezolucyj przewodniczący obrad p. Kocerka solwował je okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Po zakończeniu obrad w sali restauracji „Varsovie” odbył się wspólny obiad. (kl)

Rezolucje zjazdu

Zjazd delegatów powziął następujące uchwały:

Zarząd Polsko - Chrześcijańskiego Związku Zrzeszeń Restauratorów, Właścicieli Hoteli, Kawiarni i Pokrewnych Zawodów poczyni starania:

1. Domagania się nieudzielania koncesyj placówkom handlowym, jak: składom tytoniu, papieru, galanterji i t. p., oraz zupełnego zniesienia wydawania przez władze skarbowe jednodniowych koncesyj wszelkim zrzeszoniom czy związkom, a natomiast udzielanie ich restauratorom, którzy posiadają odpowiednie ubikacje, a w szczególności tym właścicielom, którym cofnięto koncesję lub dotychczas jej jeszcze nie udzielono.

2. Zupełnego zniesienia patentów akcyzowych, a wprowadzenie w miejsce tychże kart rejestracyjnych w stosunku do posiadanych świadectw przemysłowych.

3. Natychmiastowej nowelizacji ustawy o świadectwach przemysłowych.

4. Wzbronięcia sprzedaży w hurtowniach państwowych i prywatnych wódki monopolowej osobom nieposiadającym koncesji. Zdarzają się bowiem bardzo często wypadki, że osoby postronne zakupują towar po cenach hurtownych na wesela, imieniny i t. p., aby później odstąpić towar ten po cenach hurtownych handlarzom, którzy trudnią się potajemnym wyszynkiem.

5. Wzbronięcia sprzedaży osobom prywatnym piwa przez browary, hurtownie, rozlewnie oraz zakazanie wytwarzania piw i t. p. „Rodzinie Kolejowej”, albowiem proceder ten w poważnym stopniu szkodzi interesom restauratorów i przemysłowi gastronomicznemu.

6. Udzielanie rabatu od sprzedaży wódek monopolowych i wyrobów tytoniowych w wysokości 15%. Dotychczasowy bowiem rabat od sprzedaży wódek monopolowych i wyrobów tytoniowych jest stanowczo za mały. Restaurator sprzedający te wyroby, za które musi zgóry zapłacić gotówką, przysparza państwu zyski, a za pracę swą stosunkowo jest bardzo minimalnie wynagrodzony.

7. Domagania się, aby Monopol Tytoniowy opakowywał wszystkie papierosy w paczkach począwszy od 10 sztuk.

8. Domagania się, ażeby pretensje restauratorów do gości z tytułu udzielonego kredytu za spożyte napoje alkoholowe były skarzalne i wykonalne na drodze egzekucyjnej.

9. Żądamy, by każda jadłodajnia ponosiła te same obowiązki, co placówki gastronomiczne w dziedzinie urządzeń higienicznych, wykupu świadectw przemysłowych, patentów akcyzowych, oraz uiszczania podatków.

10. Zniesienie 1/10 litra wódek monopolowych.

11. Zlikwidowanie wyznaczania cen sprzedaży na etykietach wódek monopolowych.

12. Domagania się przywrócenia odbioru przez Prywatne Hurtownie P. M. S. wszystkich próżnych butelek o każdej pojemności po wyrobach monopolowych.

13. Obniżenie cen węgliku.

14. Całkowitego zniesienia podatku hotelowego.

15. Mimo odmownego załatwienia naszych żądań w dalszym ciągu domagamy się zniesienia opłat na rzecz Funduszu Pracy po godzinie 24-tej.

16. Zakazania zabaw i imprez tanecznych z urządzeniem bufetów w szkołach, budynkach państwowych i samorządowych.

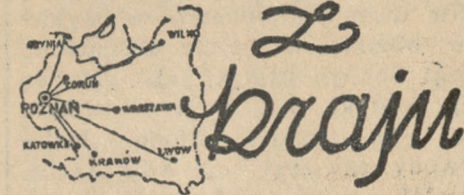
17. Przedłużenie godzin policyjnych dla właścicieli lokali, posiadających ulgowe świadectwa przemysłowe kat. III i IV do godziny 1-ej, a w wyjątkach do godz. 6 rano.

18. Obniżenie podatku od lokali i pobieranie go od wysokości czynszu placowego przynajmniej w roku 1914.

19. Zabronienie dalszej budowy kio-

sków, jak i przestrzeganie, aby kioski nie uprzywilejowały tajnego wyszynku.

20. Zaapelować do wszelkiego rodzaju zrzeszeń, aby zabawy i imprezy taneczne urządzano tylko w lokalach restauracyjnych.

NOWY STRÓJ DLA KOMORNIKÓW

Obowiązek noszenia mundurów przez komorników wchodzi w życie z dniem 1 lipca. Mundury komorników składać się będą z czarnej marynarki kroju angielskiego, z patkami na kołnierzyku opatrzonym godłem państwowym i złotymi dystynkcjami. Do mundurów tych noszony ma być krawat koloru czarnego. Prawo noszenia stroju urzędowego będą mieli tylko komornicy w służbie czynnej. Komornikom emerytowanym nie będzie przysługiwało prawo noszenia tych ubiorów.

BARDZO NIEMIŁA STATYSTYKA

Ostatnio przeprowadzono obliczenia, dotyczące postępów w nauce młodzieży, uczęszczającej do szkół średnich. Z dokonanych wyliczeń wynika, że w ostatnich latach znacznie wzrósł odsetek uczniów, powtarzających naukę w tej samej klasie z powodu złych postępów.

W ciągu ostatniego dziesięciolecia liczba „drugorocznych” w gimnazjach państwowych oraz szkołach prywatnych dosięgła cyfry 120.000. (ATE)

AFERA MIĘSNA W LUBLINIE

Wielką sensacją Lublina stało się wykrycie ciemnych afer na giełdzie mięsnej. Głównymi figurami są tam Szol Motel, Goldberg, Szyja Goldberg, Kestelman Lejba i Biderman. Pierwsi są radcami giełdy, Biderman zaś siedział 4 lata w więzieniu za fałszowanie pięciolotówek.

Afera polega na tym, że ponieważ za bitych mięs dla wojska opłać się niższą opłatą rzeźnianą, niższą opłatą giełdową i niższe podatki, więc szajka wyżej wymienionych Żydów, która do niedawna miała dostawę dla wojska, zgłaszała bitych dla ludności cywilnej, jako przeznaczonych dla wojska. Trwało to podobno od 1920 roku. W sprawie tej toczą się dochodzenia.

GRÓŻBA STRAJKU W PRZEMYSŁE CHAŁUPNICZYM

Od kilku dni w Belchatowie pod Łodzią i okolicy wyniki zatarg między chałupnikami a przemysłowcami na tle podwyżki plac. Sytuacja ostatnio zaostriżyła się, w związku z czym likwidacją zatargu zajął się inspektor pracy. W razie gdyby konferencja nie dała rezultatu, chałupnicy grożą strajkiem. Należy zaznaczyć, że na terenie Belchatowa i okolicy zatrudnionych jest ponad 5.000 chałupników.

PASTORZY SZWEDZCY NA JASNEJ GÓRZE

W ubiegłą niedzielę bawili na Jasnej Górze goście ze Szwecji, dwaj pastory protestanccy Göte Kronvall z Malmö oraz Johan Ljungdahl, teolog, licencjat w Trälleborgu z małżonką.

Goście uczestniczyli w procesji Eucharystycznej Bożego Ciała na Jasnej Górze, poczem, oprowadzeni przez o. kustosza Justyna Marczewskiego, zwiedzili osobliwość klasztoru, skarbiec, bibliotekę, gdzie wpisali się do księgi pamiątkowej. Byli zachwyceni Bazyliką Jasnogórską. Podczas nabożeństwa modlili się żarliwie, poruszeni do głębi. (KAP)

KREDYTY NA ROBOTY PUBLICZNE NA ŚLĄSKU

Niezależnie od przeznaczonych już funduszy na roboty publiczne na Śląsku, zostały rozdzielone nowe kredyty z Funduszu Pracy, w kwocie 2.150.000 zł. Na regulację rzek przyznano 600.000 zł, na roboty kanalizacyjne w Katowicach i Chorzowie 300.000 zł, na budowę kolei 200.000 zł i na budowę dróg 600.000 zł. Przy rozdzielaniu kredytów uwzględniono w pierwszym rzędzie te powiaty, w których jest największy procent bezrobotnych. Przy wszystkich tych robotach znajdzie zatrudnienie około 2.000 bezrobotnych.

ZASADZONY NA ŚMIERĆ — NA WOLNOŚCI

Z więzienia w Drohobyczu zwolniony został w tych dniach b. kapitan armji ukraińskiej Włodzimierz Pańków, który w r. 1919 brał czynny udział w wojnie polsko - ukraińskiej. W tym to czasie spowodował rozstrzelanie dwóch Polaków; po przeprowadzeniu procesu w r. 1930 został skazany na śmierć przez powieszenie. Na mocy amnestji jednak kara ta została mu zamieniona na 15 lat więzienia, a obecnie, po odsiedzeniu 6 i pół roku, nastąpiło przywrócenie wolności.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Łazarz

bierze udział w procesji łazarskiej w czwartek, 18 b. m. Zbiórka na Ryнку Łazarskim nr. 1 o godz. 17,30.

FELJETON KULTURALNY

Podzwonne z Jasnej Góry

Napisał Zygmunt Wasilewski

Śluby Częstochowskie. — Przypowieść o rzekach i duszy ludzkiej. — Gdzie jej źródła? — Wiara jako siła regulująca życie. — Kultura jest arcyzmem osiągnięcia ideału doskonałości. — Ład w człowieku — to ład w społeczeństwie. — Odrodzenie moralne punktem wyjścia programu.

ZDARZAJĄ się zjawiska w życiu społecznym bardzo doniosłe i znamienne dla kultury, niż pojawienie się dobrej książki. Do takich zjawisk należy manifestacja uczuć religijnych młodzieży polskiej w Częstochowie.

Jakie miejsce należy się temu zdziwieniu w systemie naszej wiedzy o kulturze? Pytanie to prowadzi do źródeł życia duchowego. Młoda generacja polska uczyła potrzebę nawrotu do źródeł — po nowe siły, po nową myśl, zdolną życie uregulować. Świadczy to o wysokim poziomie jej świadomości kulturalnej.

*

Rzeki i dusze, w krajach z niską cywilizacją, mają wiele podobieństwa. Są bogactwem kraju, a zarazem powodem jego nędzy, bywają dobrodziejstwem i klęską — a klęską wtedy, gdy nie są uregulowane. Tutaj brak kultury technicznej, tam — duchowej.

Żaden żywioł nie jest tak tragiczny, jak dusza ludzka, ale też żadnemu nie jest dana ta moc, którą ona rozporządza: moc władania sobą i regulowania się własną siłą, moc wyzwiania się z niewoli żywiołu.

Człowiek jest zbawiony w zasadzie przez to, że dusza jego zdolna jest rodzić w sobie wiarę w Myśl, rządzącą wszechświatem, zanim on sam tę myśl dojrzał u siebie. Ta wiara dobywa go odziedziny żywiołów przez to, że pozwała mu obcować z myślą żywiołami rządzącą. To emancypuje go ze stanu zwierzęcości i czyni podobnym do Boga, który światem rządzi.

Kultura religijna poprzedzała zawsze wszystkie inne kultury. Wiara jest przecuciem myśli, z niej rodzi się myśl życia uregulowanego. Wiara jest intuicyjnym przyswajaniem Myśli, która uregulowała świat, nadała rzeczom ład i wolę ciągłego ruchu w przemianach. Człowiek, regulujący swój własny świat duchowy, wytwarza w sobie świat osobny, którym rządzi myśl autonomiczna, Boskiej podobna, bo twórcza. Jeśli dusza surowa jest żywiołem, to człowiek wierzący żywiołem już nie jest; jest wolą, która swym żywiołom rządzi. Panuje nad sobą. Stąd do panowania nad środowiskiem krok tylko.

Dlatego tak wielkie znaczenie mają sprawy religijny w dziejach cywilizacji. Dlatego, kiedy naród jest chory duchowo, należy badać, jak stoją sprawy jego religijny i kościoła. Dlatego nie da się zastąpić kultury moralnej w masę wiedzę książkową i programami materialnego uszczęśliwienia jednostki. Potrzebna jest przede wszystkim kultura pierwiastkowa wiary, wciągającej duszę w tworzenie na wzór boski.

Wychowania jednostki i narodu ma na celu nie tylko kulturę wiedzy, musi mieć na względzie system moralny człowieka. Siłą zaś moralną, dźwigającą człowieka, jest zdolność stawiania sobie celów ideowych i dochodzenia do nich własną wolą. Wiara, zaspokajająca największy głód, mianowicie głód celu życia, zamienia popędy żywiołowe w dążenia idealistyczne. Ona rozszerza w człowieku społecznym zasięg chęci i możliwości czyniąc go organem idei zbiorowych.

*

Wiara dała myśli wycucie ładu i prawa rządzącego światem; ona daje woli wycucie doskonałości i tę doskonałość wystawia człowiekowi jako ideał naturalny rozwoju. Dusza z dobrą kulturą wiary, nie z nauki samej się uspołecznia i nabiera skrzydeł idealizmu, ale z parcia wewnętrznego ku prawdzie moralnej.

Program życia w dobrej kulturze sam się układa, a potrzebny jest wszystkim — nie tylko tym, którzy uniwersytet kończą, ale i masom ludowym, które nawet przy braku oświaty zdolne są mieć kulturę społeczną w duchu idealistycznym. Wykonywa to

kultura wiary, a podstawową, niezastąpioną niczem księgą mądrości życia jest katechizm.

Program wewnętrzny człowieka, konstytucja jego kultury, musi zawierać jak wszystkie programy, trzy momenty: 1) punkt wyjścia, 2) cele, 3) środki. Wszędzie wiara czynna jest tłem psychicznym i przewodnikiem, ona jest motywy budowy moralnej. Bo gdy dochodzi do środków działania, które już określają stan społeczny człowieka, kultura prawidłowa nie daje innego sposobu jak pracę.

Stan pracy jest koniecznością człowieka kulturalnego. Praca jest wszelkie działanie — od roboty codziennej poczynając, do walki na śmierć o idee. Praca jest wykładnikiem łącznym wszystkich sił człowieka, zarówno fizycznych, jak moralnych i umysłowych. A łączy te siły zawsze ta wiara, że życie jest celowe i warte wysiłku.

Człowiekiem uregulowanym jest ten, który potrafi sobie wskazywać drogę do ideału i drogę tę wykonywać. Wtedy jest skończonym artystą życia, panem swego losu, istotnością wydzielną z żywiołów — twórcą.

*

Najkunsztowniejszym tworem człowieka jest ustrój społeczny. Stył tej budowy i jej wartość będą takie, jakie on z siebie jej nada. Oczywiście formy zewnętrzne można życiu społecznemu narzucić siłą mechaniczną, ale trwa-

łość i rozwój społeczeństwu historycznemu może zapewnić tylko organiczne zespolenie funkcji społecznych z duszą człowieka. I tylko w tych warunkach może być mowa o prawidłowym rozwoju zarówno życia zbiorowości, jak i jednostki, tylko w tych warunkach genjusz narodowy zyskuje pole do wykazania w całej pełni swojej twórczości kulturalnej.

Bez poczucia tej pełni, naród traci wiarę w swoje siły, w możliwość osiągnięcia odległych celów, a wtedy wytwarza się w nim kompleks psychiczny niższości i człowiek gotów jest do takich wyznań, jakie robił obcym niewolny duch rosyjski: „Niema u nas ładu, przychodźcie i rządźcie nami!”

Młode pokolenie polskie, kierując się instynktem, ostrzegającym go przed zagrożeniem takiego stanu duchowego i przed błędnymi drogami, przed nim rozwartem, wraca do źródeł duszy po program.

Tak rozumie śluby młodzieży duchownej jej przewodnik ks. biskup Szlagowski, który w oświadczeniu swoim złożonym teraz prasie, rzekł:

— „Ten program realny na codzień, jak i ten na dalszą przyszłość, wyjść musi z serca i rozumu tych ludzi, którzy doprowadzili do tego samego odrodzenia moralnego wśród młodzieży... Teraz po ślubowaniu przychodzi czas na program społeczny, a za odrodzeniem religijnym rychło już nadejście odrodzenia społeczne”.

Warszawa.

ZYGMUNT WASILEWSKI

Proces starosty Twardowskiego

Oskarżony starosta Twardowski zadłużył powiat w ciągu roku na 400 tys. złotych

Grudziądz. W dziewiątym dniu rozprawy przeciwko dr. Twardowskiemu nacelnik dr. Banaś odczytuje orzeczenie, dotyczące gospodarki oskarżonego jako przewodniczącego wydziału powiatowego w Działdowie. Według orzeczenia oskarżony, wbrew przepisom, nie przestrzegając kredytów w roku budżetowym 1933-34 oraz 1934-35 i okres ten zamknął deficytami w kwocie 175.655,85 zł. Deficyt za rok 1933-34 powstał częściowo z powodu niedopisania dochodów, natomiast deficyt w roku 1934-35 spowodowały przekroczenia kredytów w wydatkach. W r. 1934-35 prelimitowane wydatki wynosiły 273.459 zł., a faktyczne 434.621,15 zł., czyli wydatki przekroczone o przeszło 70 proc.

Według obowiązującego przepisu wydział powiatowy był obowiązany obniżyć koszty administracyjne na rok 1933-34 (w stosunku do roku 1930-31) o 30 proc. i na rok 1934-35 o 45 proc., a oskarżony przekroczył te wydatki w roku 1933-34 o 15.513,88 zł., a w roku 1934-35 o 58.518,02 zł.

W r. 1934-35 ryczałt, prelimitowany na utrzymanie samochodu i pobory szofera, wynosił 6000 zł., natomiast wydano na ten cel razem z niepokrytymi rachunkami 23.413,25 zł. Przekroczenie wynosi 17.413 zł., z czego kwotę 10.350 zł. podjął oskarżony gotówką — jako ryczałt bez wyrachowania. Poza tem oskarżony dr. T. podjął z akcji kamieniowej kwotę 3273 zł. jako ryczałt bez rozliczenia na utrzymanie samochodu.

Osk. dr. T. zaciągnął też niezgodną z przepisami pożyczkę w kwocie 140.000 zł. w Banku Gosp. Krajowego bez zatwierdzenia odnośnych uchwał przez władzę nadzorczą, mimo, iż urząd wojewódzki pismem z dnia 7. 6. 1934 zażądał przedłożenia sobie promesy banku oraz szczegółowego uzasadnienia konieczności zaciągnięcia tej pożyczki i możliwości spłacania jej w ratach, oznaczonych przez Bank.

Poza tem osk. zaciągnął bez uchwał rady powiatowej, a tem samym i bez zgody władzy nadzorczej, pożyczki w KKO miasta Działdowa na ogólną sumę 25.030,74 zł. Pożyczkę z Banku Gosp. Kraj. uznać należy jako przekroczenie raczej porządkowe, gdyż osk. dr. T. miał upoważnienie do zaciągnięcia tej pożyczki, natomiast pożyczka w KKO m. Działdowa musi być uznana za nieprawną, ponieważ nie było uchwały rady powiatowej.

Zadłużenie powiatowego zw. samorządowego wynosiło w chwili objęcia urzędowania (kwiecień 1934) przez dr. T. 271.984,45 zł., natomiast w dniu od-

Kobiety po wielokrotnych ciążach uzyskują łatwe wypróżnienie oraz regularne działanie żołądka przez zażywanie zrana naczeko pół szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa**. Zalecana przez lekarzy. Tg 1066

dania urzędowania (21. 6. 1935) 665.942,43 zł., a więc wzrosło o 393.957,98 zł. Jak stwierdza Centralna Komisja Oszczędn. - Oddziałowa, powiat działdowski zadłużenia tego nie będzie mógł spłacić.

Osk. dr. Twardowski ani jako starosta ani jako przewodniczący wydziału powiatowego nie mógł — w myśl obowiązujących przepisów — przechowywać u siebie żadnych fundusów ani też wypłacać osobliście żadnych sum. Wszelkie dochody i wydatki powiat. związku samorząd. muszą być dokonywane przez kasę wydziału powiatowego, przyczem powierzenie jednej osobie funkcji kasowych i rachunkowych jest niedopuszczalne. Wszelkie ważniejsze decyzje w sprawach gospodarczych powiat. zw. komunalnego należą do rady powiatowej i wydziału powiatowego. Osk. dr. T. prowadził gospodarkę powiatu samowolnie, znacznie przekraczając prelimitowane kredyty budżetowe, zaciągając na rachunek powiatu pożyczki, dokonując wydatków budżetem nieprzewidzianych i podejmując zadania w imieniu powiat. związku samorząd., do obowiązków ustawowych nie należących (akcja osadnicza), a co więcej, o swej gospodarce nie informował nawet organów powiat. związku komunalnego.

Dalsze zeznania świadków

Następnie zeznaje świadek sędzia **Rzędowski**, który w sprawie działdowskiej prowadził śledztwo. Świadek zaznacza, że zwrócił się do odnośnych władz z zapytaniem, czy znajdują się gdzieś jeszcze jakieś dowody. Otrzymał odpowiedź z wojew. pomorskiego, że wszelkie dowody zostały wybrane.

Osk. dr. T.: Pan starosta Horwath otrzymał plik dowodów listem poleconym i wręczył je sądowi dopiero podczas rozprawy głównej. Gdzie podziały

się dowody apteczne, o których zeznali świadkowie Bratkowski i Zwierzyna?

Biegły Paul: Takich rachunków niema, niema także rachunku na serwetce.

Osk. dr. T.: Pan starosta Horwath przybył na rozprawę, złożył zeznanie i dowody wręczył sądowi po złożeniu zeznania przez p. inż. Tyszkę.

Przewodniczący wyjaśnia, że starosta Horwath zgłosił się do sądu z dowodami. Takie same wyjaśnienie składa biegły Paul.

Świadek mgr. Leon Keyna nie wnosi nic nowego do sprawy, ponieważ ze sprawą rozrachunków nie miał nic wspólnego.

Dr. Twardowski: Czy zna pan wypadek, że wziętem pokwitowanie, nie wyplacając pieniędzy?

Swd.: Nie.

Świadek b. minister **Bader** zeznaje, że żadnych szczegółów nie pamięta, ponieważ nie przypuszczał, że drobne naogół rzeczy nabiorą później istotnego znaczenia.

O wypuszczenie na wolną stopę

Następnie osk. dr. T. wnosi o wypuszczenie go na wolną stopę, ponieważ wszyscy świadkowie zostali już przesłuchani a pozostawienie go nadal w areszcie wytwarza u niego pewnego rodzaju przygnębienie, uniemożliwiające mu należyte przygotowanie obrony.

Oskarżyciel publiczny sprzeciwia się wnioskowi osk. dr. T., poczem sąd zarządził przerwę obiadową, zastrzegając sobie decyzję na później, po złożeniu orzeczenia przez biegłego Paula.

Po przerwie obiadowej sąd przystąpił do odczytania aktu, co trwało 2 i pół godziny. Podczas odczytania sprawozdania, dotyczącego gospodarki kamieniowej, osk. dr. T. prosi sąd o pozwolenie na zaznajomienie się z protokółami komisji rewizyjnej oraz z wynikami rewizji przeprowadzonej przez rewidenta bydgoskiego, ponieważ — zdaniem osk. dr. T. — sprawozdanie to przedstawia się zbyt tendencyjnie.

Następnie sąd odrzucił wnioski zarówno oskarżyciela publicznego jak i obrony co do zawezwania dalszych świadków, poczem zarządził przerwę do dnia następnego, godziny 17, celem wysłuchania orzeczenia biegłego Paula.

Doniosłe obrady

Jak wiadomo, główne obrady XVI Zjazdu Katolickiego w Bydgoszczy odbędą się w ramach 2 sesyj plenarnych. Poza tem jednak przewidziany jest cały szereg niezwykle ciekawych i doniosłych referatów, które wygłoszone zostaną przez wybitnych specjalistów na zebraniach 4 sekcji. Najważniejszą z nich i poraz pierwszy spotykaną w dziejach dotychczasowych Zjazdów Katolickich — to „Sekcja Kultury Katolickiej”. Ważności jej nie trzeba dziś nawet podkreślać. Potrzebę jej odczywa każdy, kto tylko interesuje się zagadnieniami kultury.

Na niezwykle bogaty i interesujący program „Sekcji Kultury Katolickiej” złożą się: referat znanego powszechnie uczonego, ks. prof. dr. Sawickiego n. t. „Kryzys kultury a religia chrześcijańska” oraz wykłady: dr. Piechockiego n. t. „Myśl katolicka w polskiej prasie i literaturze” i prof. Turwida n. t. „Sztuka w domu katolickim”. Staraniem te same sekcji urządzone zostaną ponadto wystawy prasy i książki katolickiej oraz grafiki i malarstwa religijnego.

Druga z sekcji, pod nazwą „Wychowania rodzinnego”, obejmuje dwa wykłady: prof. Zgodzińskiego z Bydgoszczy n. t. „Mąż i żona w rodzinie” oraz p. Lipkowskiej - Górskiej z Poznania n. t. „Rodzice i dzieci”.

Sekcja społeczno - charytatywna przewiduje również dwa wykłady n. t. „Rodzina katolicka szkołą miłośniczką” i „Postulaty rodziny robotniczej w oparciu o encyklikę papieską”.

Czwarta i ostatnia sekcja — to sekcja młodzieży.

W dziale imprez kulturalno - religijnych, prócz wymienionych już wystaw, zasługują na uwagę: akademia marjańska oraz przepiękne misterjum Calderona „Tajemnice mszy św.” Ostatnią imprezę wystawi na Rynku bydgoski Teatr Miejski pod dyr. p. Stomy.

Nie wątpimy, że tak przebogaty i umiejętnie dobrany program Zjazdu zgromadzi w Bydgoszczy w dniach 28 i 29 czerwca liczne rzesze społeczeństwa wielkopolskiego, nie wyłączając szerokich kół naszej inteligencji katolickiej.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Marka Marcelego Gerwazego i Protazego
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Długosława Bożysława

Słońca: wschód 3.23, zachód 20.17
Długość dnia: 16 godzin 48 minut
Księżyc: wschód 1.37, zachód 18.45
Faza: 2 dzień przed nowim

Czerwiec
18
 CZWARTEK

Ważne numery telefonów:
 Pogotowia ratunkowe 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa 19-57, 30-50
 Policja 42-21
 Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeż. 77-08
 Biuro posłańców: 28-46
 Pocztowe biuro zleceń: 49-27
 Dokładny czas: 55-66

Stan wody: + 0,65 mtr.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. Pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apt. Pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apt. przy pl. Sapieżyńskim 1. — Apt. na Chwaliszewie 76. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. Pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszica). — Łazarz: Apt. przy Parku Wilsona, ul. M. Focha 47. — Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. M. Focha 153. — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 96. — Sołacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. G.ówa 19. — Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Dzisiejsza procesja w parafii św. Michała.** Przypominamy, że dziś, w środę, o godzinie 18-tej odbędzie się uroczysta procesja w parafii św. Michała.

— **Nabożeństwa w kościele Najśw. Serca Jezusowego u PP. Karmelitanek Bosych (Poznań, ul. Niegolewskich 23).** W piątek 19 bm. całodziennie wystawienie Najśw. Sakramentu. Msze św. o godzinie 6, 7, a o godz. 8 odprawi mszę św. J. Em. Ks. Kardynał Prymas. O godz. 9,30 suma. O godz. 17,30 błogostawieństwo Najśw. Sakramentu.

— **Przejazd na Zjazd Katolicki w Bydgoszczy.** Z Poznania wyrusza pociąg popularny na Zjazd Katolicki do Bydgoszczy. Wyjazd pociągu nastąpi w niedzielę, dnia 28 bm. o godz. 7,35. Powrót do Poznania — w poniedziałek, dn. następnego wieczorem. Koszt przejazdu w obie strony wyniesie przy udziale 500 osób — 5 zł, przy udziale 200 osób — 6,50 zł. — Z uwagi na to, że chodzi o ustalenie, jakie drukować bilety, czy z zniżką dla 200, czy też ze zniżką dla 500 osób, uprasza się wszystkich wybierających się na Zjazd do Bydgoszczy, by zdecydowali jak najspieszniej, możliwie jeszcze w tym tygodniu, zgłosić się w biurze parafii lub w Arch. Inst. Akcji Katolickiej, Aleje Marcinkowskiego 22, III p.

REKOLEKCJE

— **3-dniowe rekolekcje zamknięte w diecezjalnym domu rekolekcyjnym w Czystochowie, ul. św. Barbary 43, tel. 10-63** odbędą się dla pań III Zakonu dnia 5 lipca i 19 lipca, a dla Pań Nauczycielek 26 sierpnia. Rekolekcje rozpoczną się wieczorem.

— **Rekolekcje zamknięte dla Pań** odbędą się staraniem Sodaliczki Pań Akademickich w Polskiej Wsi p. Pobiedziska od 24—28 sierpnia. Koszt 11 zł. Zgłoszenia przyjmuje Dr. Z. Dziegiecka, Poznań, ul. Półwiejska 19, m. 10.

OSOBISTE

— **Egzamin magisterski.** Dyplom i tytuł magistra praw uzyskał na Uniwersytecie Poznańskim p. Zygmunt Celi-chowski. (wel)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Polskie Tow. Matematyczne.** Zebranie naukowe odbędzie się w piątek, dnia 19 bm. o godz. 18,30 w Instytucie Matematycznym U. P. P. prof. dr. Mieczysław Biernacki wygłosi odczyt p. t. „O funkcjach pokazowych”.

ZYCIE AKADEMICKIE

— **Sodal. Marj. Studentek.** Zebranie sekcji Eucharystycznej odbędzie się dnia 17 bm. o godzinie 19,30 w O.O. Jeżuitów.
 — **Sodal. Pań Akademickich** bierze udział w procesji ku czci Najśw. Serca Jezusowego w piątek, dnia 19 bm. Punkt zborny przy ulicy Wrocławskiej o godz. 17-tej.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Kurs gorzelniczy.** Muzeum przemysłu i rolnictwa w Warszawie, przy współudziale Poznańskiej Spółki Okowicianej w Poznaniu, urządza w Poznaniu, w czasie od 10 sierpnia do 12 września rb., kurs dla gorzelników. Wykłady i ćwiczenia odbywać się będą w zakładzie Technologii Rolniczej U. P. pod kierownictwem prof. Chrzyszczaka. Zgłoszenia przyjmuje i udziela informacji Poznańska Spółka Okowiciana, Poznań, al. marszałka Piłsudskiego 5, tel. 35-87.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Niedzielne nabożeństwa dla wycieczkowiczów w sąsiedztwie dworca gł.** Przy dzisiejszym tak bardzo rozpowszereczonym ruchu wycieczkowym zdarza się, że często zaniedbuje się obo-wiązek wysłuchania mszy św. w dni świąteczne. Żeby temu zapobiec, Poznań, na wzór zagranicy, wprowadza, za zgodą Kurji Arcybiskupiej, specjalne nabożeństwa dla wycieczkowiczów. Począwszy od niedzieli dnia 21 b. m.

Wycieczka Jugosłowian w Poznaniu

Dziś rano o godz. 8.03 przyjechała do Poznania pociągiem osobowym z Katowic wycieczka studentów jugosłowiańskich z Lublany w liczbie 27, pod kierown. profesora Marjusa Rebek. Wycieczka miała przybyć do Poznania we wczesnych godzinach rannych. Uczestnicy mieli wykupione bi-

ciele studentów Uniwersytetu poznańskiego.

Uczestnicy wycieczki są studentami chemii, Słoweńcami, a więc katolikami. Po śniadaniu w Domu Akademickim wycieczka zwiedziła m. in. katedrę, ratusz i zamek. W południe delegacja wycieczki złożyła wizytę kon-

Uczestnicy wycieczki jugosłowiańskiej w Poznaniu.

lety II klasy pociągiem pospiesznym. Tymczasem z niezrozumiałych powodów na stacji kolejowej w Katowicach wycieczka nie znalazła pomieszczenia w pociągu pospiesznym.

Imieniem Stow. Polsko - Jugosłowiańskiego wycieczkę powitał na dworcu p. Hołodecki. Witali też swoich kolegów jugosłowiańskich przedstawi-

sulowi jugosłowiańskiemu, p. dyr. Marcelemu Scheffsowi.

Po południu nastąpi zwiedzanie parku Wilsona, ogrodu botanicznego i Collegium Chemicum, gdzie uczestnicy wysłuchają wykładu. Wyjazd wycieczki do Gdyni nastąpi jutro wieczorem o godz. 23,30.

odprowiadzać się będzie w sezonie letnim msze św. w każdą niedzielę i święto, w pawilonie ciężkiego przemysłu, przy ulicy marszałka Focha, tuż przy dworcu Łazarskim, o godz. 7,15. Dojazd tramwajami 4 i 5. Godzinę tę wybrano dlatego, ponieważ w tym czasie jest największe nasilenie ruchu na stacji.

Przybywając zatem pół godziny wcześniej na dworzec, będzie można wysłuchać mszy św., a tem samem spełnić swój obowiązek katolicki. Dzięki temu wycieczka naszego nie zamaci wyrzut sumienia, że zaniedbaliśmy przykazanie Boże i kościelne; — a radość z wychnienia będzie pełniejsza.

Sądzić należy przeto, że inicjatywa ta zostanie przyjęta z wdzięcznością przez organizacje i instytucje, urządzające wycieczki, które skorzystają chętnie z tego udogodnienia.

— **Tow. „Stella”.** Zbiórka uliczna na cele kolonij letnich dla najuboższych dzieci przyniosła w dniu 31 maja rb. — 660,17 zł. — Wszystkim ofiarodawcom i wszystkim tym, którzy nam w tej zbiórce pomogli, składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

— **Opóźnione pociągi.** Pociągi osobowe, przybywające dziś rano do Poznania, miały znaczne opóźnienie. I tak pociąg z Gdyni, normalnie przybywający do Poznania o godz. 7,19, przybył o godzinie 8,02 z 43-minutowym opóźnieniem. Pociąg z Katowic zamiast o godzinie 7,37, nadszedł do Poznania o godzinie 8,03 z 26-minutowym opóźnieniem. Przyczyna tych opóźnień nie jest znana.

— **Szkoła muzyczna im. Chopina.** Egzaminy wstępne na nowy rok szkolny już się rozpoczęły. Zgłoszenia przyjmuje codziennie kancelaria szkoły, ulica 27-go Grudnia 19.

— **W Pryw. Gimn. żeńs. im. Królowej Jadwigi (Wały Zygmunta Staroego 9)** egzamin dojrzałości zdały pp.: Chwałkowska Helena, Galdyńska Regina, Hojnacka Ludosława, Idzińska Bronisława, Jaworska Klementyna, Malinowska Irena, Opatrna Ludmiła, Sieg Irena, Szwarcówna Wierzyńska.

— **Wyjaśnienie.** Redakcję naszą odwiedził dziś, po wyjściu ze szpitalu, p. Tadeusz Będowski (ul. Matejki 39) i poprosił nas o sprostowanie naszej notki z dnia 30 kwietnia rb., iż nie jest studentem uniwersytetu warszawskiego, lecz byłym studentem wyższej szkoły budowy maszyn w Warszawie i nie mieszka w Warszawie, lecz zameldowany jest w Poznaniu jako stały mieszkaniec. Prośbie p. Będowskiego czynimy niniejszem za-dosć.

— **Popis uczniów Aleksandra Karpackiego.** We wtorek wieczorem w sali koncertowej św. Marcina odbyły się popisy klasy śpiewu solowego artysty opery, prof. Aleksandra Karpackiego z Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej w Poznaniu, przy ul. Fr. Ratajczaka 36. Popisywało się w całości ośmiu uczniów, z

których trzech stawali pierwszy raz przed publicznością, a jeden z nich już z estrady dobrze był znany. Na obfity i trafnie zestawiony program składały się arje koncertowe i operowe, jak rzadko, słyszana „Ah! Perfido” Beethovena, wyjątki z oper Mozarta, Verdięgo, Rossiniego, Saint-Saensa, Pucciniego, Masseneta, Korngolda, balady i pieśni Schuberta, Tostiego, Ryszarda Straussa, Niewiadomska i Zeleńskiego. Licznie zebrana publiczność nie szczędziła wykonawcom oklasków uznania i zachęty. Przy fortepianie kapelmistrz p. A. Szczesnowski.

— **Żydowskie łowy.** Na ul. Roboczej, tuż przy warsztatach kolejowych na Wildzie, rozdawano kolejarzom bilety wycieczkowe z nadrukiem: „A. Grynbaum, sprzedawca manufaktur i blatów, Poznań, ul. Różana 6, m. 3”. Poniżej sprytny Grynbaum dopisał atramentem słowa: „na raty”. — Naskutek licznych zapytań, skierowanych do nas, stwierdzamy, że firma A. Grynbaum jest firmą żydowską, będącą własnością dwóch Żydów. Wynajęli oni dwa pokoje jako sublokatorowie u pewnej Niemki i stąd czynią wypady na Wildę. (wel)

W TROSCE O WYGLĄD POZNAŃA

— **Dziury na ul. Małeckiego.** Na ul. Małeckiego, pomiędzy ul. Strusia, a Rynkiem Łazarskim, leży kostka asfaltowa mocno już poniszczona. Jest ona często i gęsto latana zwykłym asfaltem, a wyboje i metrowe w kwadraty dziury są tam na porządku dziennym. Ulica jest dość ruchliwa, zwłaszcza w dni targowe; dlatego należałoby się też pomyśleć o gruntownej jej naprawie. Przy tej sposobności można by też niemiłosiernie „kocic lby”, któremi ulica na przestrzeni od ul. Strusia do ul. Gąsiorowskich jest wybrukowana, zastąpić brukiem nowoczesnym.

RÓŻNE

— **Wstrzymanie komunikacji.** Z powodu wykonywania nowej powłoki tłuczniowej na drodze Stęszew — Grodzisk nr. 41 w km. 0,0—0,8, 4,2—5,2, 7,4—8,9 (odcinek Stęszew — Strykowo) nastąpi częściowe utrudnienie komunikacji od dnia 20 czerwca do 25 lipca.

— **Kiedy należy zwać Pogotowie 66-66?** Wobec zaszły w ostatnim czasie kilku wypadków nieporozumień co do zakresu i charakteru działalności Pogotowia Ratunkowego 66-66, przypominamy, że Pogotowie 66-66 w Poznaniu jest instytucją samarytańską i pracuje już ósmy rok. W dniu i w nocy spieszy z pomocą w nieszczęśliwych wypadkach. Wielu zawiadującego ocalenie życia tej instytucji.

Nie należy zwać Pogotowia w wypadkach, nie zagrażających życiu ludzkiemu. Samo słowo „ratunkowe” dostatecznie i wyraźnie określa, jaki jest cel i zadanie tej instytucji. Praca Pogotowia jest wyraźnie ujęta w ramy statutowe. Celem towarzystwa jest niesienie

KRONIKA KOLEJOWCZYSKI

Dnia 16. bm. odbył się w kościele Najśw. Serca Jezusowego na Jeżycach ślub p. Marji Brzeskiej, córki ś. p. Jana Brzeskiego i Janiny z Grabskich Potrykowskiej z p. Stefanem Meysnerem, synem ś. p. Michała i Anieli z Dobiejewskich. Szambelan Papiński Feliks Nowowiejski uświetnił uroczystość mistrzowską grą na organach. P. Marynowicz-Madejowa i p. Wiktor Chruszczyński śpiewem oraz p. Ludwik Kwaśnik grą na skrzypkach przyczynili się do podniosłego nastroju. Gości weselnym podejmował dom pp. radcośta Potrykowskich.

zg 359

Procesja na św. Wojciechu

Przy pięknej słonecznej pogodzie i olbrzymim udziale wiernych odbyła się wczorajsza procesja w parafii św. Wojciecha. Po niesporach, odprawionych przez proboszcza garnizonu poznańskiego, ks. Dymarskiego i kazaniu, wygłoszonym przez ks. dyr. Matuszczyka, przy biciu dzwonów w kościele św. Wojciecha i garnizonowym, procesja wyruszyła pięknie przybraną drogą przez św. Wojciech, Wolnicę, wokół placu Sapieżyńskiego, obok przybranej zielenią ulicy Pocztowej i plac Działowy w drodze powrotnej. Śpiewowi rzesz wiernych wtórowała orkiestra 57 p. p. pod batutą kapelmistrza por. Szalkowskiego. Nad porządkiem czuwało wojsko. Przed baldachimem postępowała kompanja chorągwi 57 p. p., tworząc asystę honorową, a wokół celebrawsa szpaler honorowy tworzyli członkowie Stowarzyszenia b. ułanów 15 pułku pozn. i sokoli. — Procesję prowadził w otoczeniu licznego duchowieństwa J. E. ks. biskup Dymek. Przy pierwszym ołtarzu na Wolnicy śpiewał ewangelję ks. prof. Maćkowiak, przy drugim (gmach sądu apelacyjnego na pl. Sapieżyńskim), ks. rektor Cieszyński, przy trzecim (pl. Działowy róg pl. Sapieżyńskiego) ks. prof. dr. Z. Baranowski. Podniosłe śpiewy przy trzech pierwszych ołtarzach wykonał wzorowo mieszany chór kościelny pod batutą długoletniego dyrygenta parafii św. Wojciecha p. Jana Ryńka.

Po ostatniej ewangelji, odśpiewanej przez ks. kanonika Szrejbrowskiego przy ołtarzu głównym kościoła garnizonowego, chór garnizonowy pod batutą p. Broniewskiego wykonał przy wtórze orkiestry i organów „O sacrum convivium”. Po powrocie do świątyni, chór kościelny parafii św. Wojciecha pod kierunkiem p. Ryńka, odśpiewał a capella podniosłą pieśń „Serce Jezusa” na zakończenie uroczystości. (kl)

doraźnej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych na ulicach, w miejscach publicznych, w fabrykach, zakładach, na kolejach żelaznych itp. w obrębie miasta Poznania. Ponieważ praca tej zasłużonej placówki jest bezinteresowna, przeto nie należy żądać bezwzględnie pomocy Pogotowia Ratunkowego w tych wypadkach chorobowych, które mogą być załatwione przez lekarzy domowych.

O ile chodzi o członków Ubezpieczalni Społecznej i ich rodziny oraz członków i rodziny ubezpieczonych w Ubezpieczalniach bratnich, to obowiązują par. 9 regulaminu, który brzmi:

„Jeżeli uprawniony do świadczeń, żądając pomocy w celu przewozu, nie może okazać dowodu, stwierdzającego jego uprawnienia do świadczeń, wówczas wolno Pogotowiu pobrać zastaw pieniężny, zwrotny w chwili przedłożenia dowodu, stwierdzającego uprawnienie do świadczeń. Uprawnienia do świadczeń wynikają z legitymacji i jej numeru, z adnotacji pracodawcy, że ubezpieczony pracuje w danym momencie i z okresu wykorzystanego na leczenie.”

A więc wszystkie te dane winny być na żądanie Pogotowia w ten czy inny sposób podane — w celu uniknięcia nieporozumień.

Z TARGU

— Dnia 17 b. m. na placu Sapieżyńskim placowo (w złotych za pół kg wżgi, za szynkę):
 N a b i a ł: masło wiejskie 1,10—1,20, masło mleczne 1,20—1,30, twaróg 25—30, śmietana (litr) 1,00—1,20, mleko (litr) 17—20, jajka (mendel) 95—1,00 zł.
 M i ę s o: wieprzowina 75—1,00 wołowina 50—90, cielęcina 50—1,20, skopowina 80—1,20, słonina 90—95, smalec 1,15—1,20, mózg ciel: 50.
 D r ó b i: dziczyzna: kura 1,60—3,20; kaczka 2,00—2,50, gęś 3,00—5,00, gołębie (para) 80—1,00, indyk 5,00—7,00, perlicie 2,00—2,40, królik 1,00—1,20, par a kurczak 2,00—2,50.
 R y b y: szupak 1,50—1,60, węgorz 1,20—1,30, lin 1,00—1,10, leszcz 50—80, białe ryby 20—40, sandacz 2,20, dorsz (dziel.) 40—50, ryby śnięte 20—30 gr mniej.
 R a k i: mendel 80—1,00.
 J a r z y n y (w groszach): ziemniaki 4—5 cebula 30—40, szpinak 10—15, buraki 8, marchew 20—30, pietruszka (pececz) 10, seler (sztuka) 10—30, rabarber 5—10, zielona sałata 3—5, rzodkiewki (pececz) 5, młoda marchew (pececz) 8—10, młoda kalarepa 8—10, ogórek 20—30, szparagi 20—40, kalafior 30—60, cebula ml. 5, ziemniaki młode 12—15.
 O w o c e: agrest 15—20, pomarańcze 60—80, owoce suszone 80—1,00, banany szt. 30—50, czeresnie 30—50, truskawki 25—30, poziomki 0,80—1,20, czarne jagody 40—50.
 G r z y b y: borowiki 40—50, kurki 25—30, maślaki 30—40, pieczarki 1,80—2,00. (hu)

Tragiczna śmierć studenta

Ś. p. Janusz Labendziński, student U. P., który jak donosiliśmy, zmarł wczoraj naskutek obrażeń, które odniósł podczas najechania go przez taksówkę przy ul. Fredry

Wystawa meblarska w Bydgoszczy

Bydgoszcz (f). — W ubiegłą niedzielę w domu przy ul. Maksymiljana Piotrowskiego 3 nastąpiło otwarcie bogato zagospodarowanej wystawy architektoniczno-meblarskiej. W imieniu ministra przemysłu i handlu aktu otwarcia dokonał dyrektor departamentu przemysłowego p. Kandel. Z okazji otwarcia tej wystawy wygłosili przemówienia: radca Śpikowski w zastępstwie prezydenta miasta, prezes Izby Rzemieślniczej z Poznania Zakrzewski i dyrektor Kandel. Aktu poświęcenia wystawy dokonał ks. kanonik Schulz.

Uroczystość urozmaicił występ chóru kolejowego „Hasło” pod dyrekcją p. Kabacińskiego. Obecni byli liczni przedstawiciele władz i organizacji życia gospodarczego Bydgoszczy i okolicy. W pierwszym dniu zwidziło wystawę zgórą półtora tysiąca osób. Również w następnych dniach frekwencja była znaczna.

Wystawa prezentuje się okazale i dobrze świadczy o poziomie wytwórczości meblarskiej w naszym mieście, a także w miastach sąsiednich.

Otwarta ona jest codziennie od rana do godziny 9 wieczorem, w dni świąteczne o godzinę dłużej.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Jeszcze o tragicznej śmierci dziecka.** W związku z naszą informacją, zamieszczoną w wydaniu porannym, o upadku dziecka z 3-go piętra domu przy św. Wojciechu, dowiadujemy się, że tragicznie zmarły 4-letni Jerzy Mitke był na wychowaniu u siostrzenicy swojej zmarłej matki, p. Stanisławy Szudarek. W czasie gdy wychowująca cótka była w innym pokoju, chłopiec wychylił się oknem i oparł się na ogrodzeniu okiennym dla kwiatów, które wskutek ciężaru się załamało. Spadający chłopiec uderzył o balkon mieszkania pp. Mydlarzy, mieszkających piętro niżej i padł do ogrodu p. Bajera. Właściciel ogrodu zajął się natychmiast nieszczęśliwym dzieckiem. Zgon nastąpił jednak krótko po tragicznym wypadku. (kl)

— **Bójka w restauracji.** Na W. Garbarach 35 powstała nocą w lokalu p. Cichockiej awantura, która zmieniła się w bójkę. Policja przytrzymała i osadziła w areszcie 27-letniego pomocnika malarzkiego Henryka Janickiego (Grobła 9), Jana Sieradzkiego (Grobła 7) i kobietę lekkich obyczajów Irenę Hasse (ulica Pocztowa 11). Awanturnicy rozbili dwie szyby wystawowe i szybę w drzwiach wejściowych do lokalu. Podczas bójki okaleczenia nad okiem odniósł Stanisław Iwański, mieszkający na W. Garbarach 35, a Sylwestra Peclika, Zamkowa 5, pokaleczono nożem na nosie. Bójka powstała na tle zatargu, wynikłego pomiędzy właścicielką lokalu, a gośćmi przybyłymi do lokalu w towarzystwie kobiet lekkich obyczajów, które usiłowano wyprosić. Dochodzenia w sprawie awantury przeprowadza komisariat I. (kl)

Szczegóły zabójstwa w Krotoszynie

Krotoszyn. (sh). W sprawie morderstwa, popełnionego w dniu 13 bm. na osobie 26-letniej służącej ś. p. Elżbiety Jasińskiej, pochodzącej z Kozłowej Wsi, pow. kępińskiego, zatrudnionej u p. burm. Fenrycha, podajemy następujące szczegóły.

W sobotę około południa udała się Jasińska na strych po bieliznę. W ślad za nią podążyła kucharka 45-letnia Józefa Grzybowska, prawdopodobnie z gotowym już planem zamordowania służącej. W pewnej chwili rzuciła na twarz Jasińskiej mokre prześcieradło, a kiedy ta oszołomiona chciała je ściągnąć, skrępowała jej ręce sznurem bieliznianym. Następnie zaczęła ją dusić przewiazaną na szyi chustką. Stwierdziwszy, że ofiara nie daje już znaku życia, zeszła do kuchni.

W godzinę później, zapytana przez swoją chlebodawczynię o Elżbietę, odpowiedziała ze spokojem, że nie wie, gdzie się znajduje. Z polecenia swojej pani udała się kucharka „na poszukiwanie” Elżbiety. Przybywszy na strych, Grzybowska, chcąc upozorować samobójstwo Jasińskiej, powiesiła ją na sznurze, którym były poprzednio skrępowane ręce. Następnie z udaniem

zdenerwowaniem oświadczyła chlebodawczyni, że „Ella popełniła samobójstwo”.

Przywołany natychmiast lekarz dr. Raciniowski stwierdził śmierć z wszel-

Ofiara zabójstwa ś. p. El. Jasińska

Zabójczyni J. Grzybowska

kiemi symptomami zabójstwa. Wobec tego policja zaareztowała jako silnie podejrzaną zabójczynię, Józefę Grzybowską. Przyparta do muru, przyznała się Grzybowska do ohydnej czynu, którego motywem była głęboka nienawiść, z powodu ujawnienia przez zamordowaną niektórych sprawek zabójczyni.

METROPOLIS
SEANSE: 5.15 7.15 9.15
OD JUIRA CZWARTKU, 18. bm.

GEORGE RAFT - jako kubański tancerz
CAROLA LOMBARD
jako rozkapryszona miljonerka
MARGO - jako tancerka

W KUSZĄCO PIĘKNYM FILMIE MIŁOSNYM
„RUMBA”
ROZMACH - WERWA - TEMPO

nr 11 476

— DZIS w środę poraz ostatni — emocjonujący dramat POTĘPIENIE — z genialnym Mc LAGLEN —

Z WIELKOPOLSKI

— **Oborniki.** W tegorocznych zawodach i popisach W. P. i P. W. „Sokół” obornicki znany zresztą z wielkiego wyrobienia swych członków zajął nieomal wszystkie pierwsze miejsca. Również na zakończenie zawodów 14-go bm. w sztafecie olimpijskiej uzyskał pierwsze miejsce.

— 12 bm. obchodzili srebrne rocznice pp. Władysław i Leokadia Appelbaumowie z Obornik.

— **Opalenica.** Tegoroczna procesja Bożego Ciała wypadła b. uroczysto i była potężną manifestacją uczuć katolickich naszego miasteczka. Celebrował ks. L. Bielerzewski a ewangelję przy ołtarzach odśpiewała ks. Marciniak.

— Aresztant, okuty w kajdany, konwojowany przez posterunkowego P. P. z Kalisza do Nowego Tomysła na rozprawę, wyskoczył przy dworcu towarowym z pociągu i zbiegł. Aresztantem był 16-letni kieszonkowiec.

— W ub. środę dokonał ks. Bielerzewski poświęcenia kaplicy w przytułku dla starców, po czym odprowadził tam pierwszą mszę św. Na zakończenie oktawy Bożego Ciała pójdzie o godz. 6-tej po poł. procesja z kaplicy do kościoła parafialnego. (op)

— **Ostrów.** Niej. Józef Marcinkowski odpowiadał dziś przed sądem okręg. oskarżony o oszustwa pożyczkowe. Oszustka skazał sąd na półtora roku więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego.

— Władysław Golebiowski z Ostrowa w toku kłótni zadął swemu szwagrowi Kępskiemu z Rybiczyna kółka uderzeń siekiera w głowę. — Oskarżony przyznał się do winy, tłumacząc się tem, że K. jest notorycznym awanturnikiem. Krytycznego dnia przyszedł pijany do G. i wszczął awanturę, co oskarżonego tak zdenerwowało, że chwycił pod ręką stojący toporek i rzucał się na szwagra. Sąd w uwzględnieniu okoliczności łagodzących skazał Golebiowskiego na 11 mies. więzienia, zaliczając mu przebyty areszt śledczy.

— Zawody lekkoatletyczne z udziałem mistrza świata w pchnięciu kula. Heljasza, mistrza Polski w biegach i skokach Tesiorowskiego, i in. odbędzie się w Ostrowie 21 bm. o godz. 14 na stadionie KPW. (os)

— W pięknie udekorowanej sali hotelu „Pola-

lonia” odbyła się akademja ku czci Kilińskiego Jana i Sierakowskiego Józefa. Na program włożyły się: referat p. Krzyżanowskiego „O Kilińskim” i referat p. Woschkiego „O Sierakowskim”; śpiew chórowy — „Hasło”; deklamacja o insurekcji oraz piosenki orkiestry 60 p. p.

— **Pobiedziska.** Odbyło się tu roczne walne zebranie Tow. Pań Miłosierdzia. Zebraniu przewodniczył ks. wik. St. Goliwac. Zarząd wyznaczył ponownie ten sam, w skład którego wchodzi p. Z. Pagowska z Golonja, sekretarka draża p. Z. Bartłozowa zastępczyni B. Kesicka, skarbniczka St. Wrzeźnińska.

— Dnia 21 bm. urządzają Panie Miłosierdzia wentę w ogrodzie p. Kowalskiego.

— W zagrodzie p. Pawlaka w Dziekanowicach wybuchł groźny pożar. Pastwa płomieni padła stodoła i chlew wraz z martwym inwentarzem. (pm)

Z POMORZA

— **Działdowo.** Wskutek ostatnich opadów wielkie szkody ponieśli producenci torfu, gdyż torf rozpadł się i rozproszkował się wskutek nadmiernej wilgoci. (gn)

— **Kamień Pom.** Zmarł tu w 71 r. życia ks. radca Paweł Lessel, proboszcz w Kamieniu, przedtem nauczyciel religii przy seminarjum nauczycielskim w Kościerzynie. Śp. zmarły jest autorem obszernego komentarza do katolickiego katechizmu. (gn)

— **Lubawa.** Skrzydlatego gościa z Anglii, mianowicie szpaka, oznaczonego obrączką z napisem Wittenbey High Halborn — London Z. A. 63, schwycił na polu rolnik Malinowski w Nielbarku. Obrączkę po zdjęciu z nóżki ptaka wysłano do Halborna. (gm)

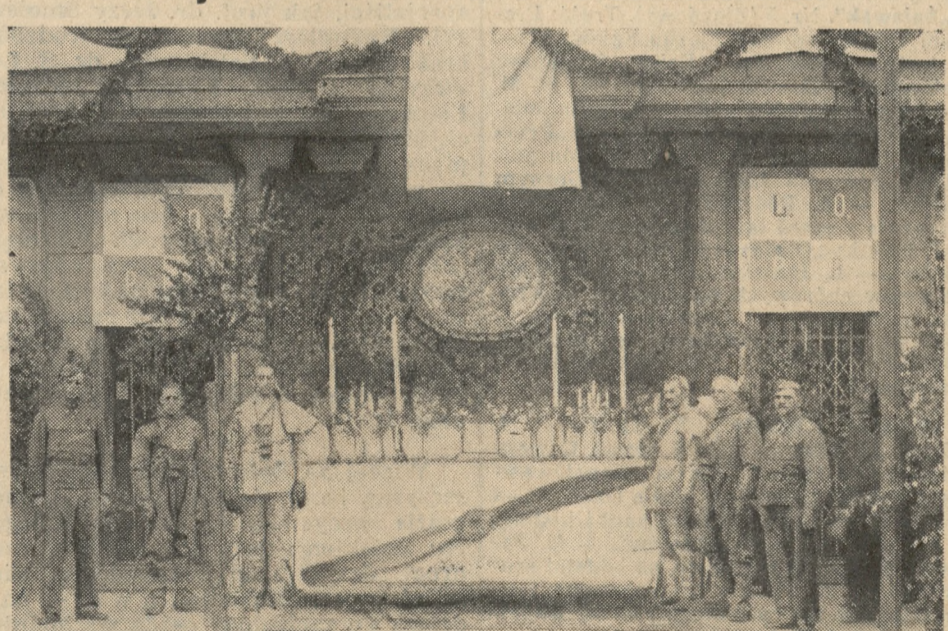
Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: I. Dziekan, Rawicz, z podziękowaniem za wysłuchaną prośbę 5,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 15 złotych.

Na Chleb św. Antoniego: Dnia 16 czerwca rb. wypłacaliśmy Siostrze Henryce 42,— zł.

Dekoracja ołtarza L. O. P. P. w Szamotułach

Ciekawy i pomysłowy ołtarz podczas procesji Bożego Ciała w Szamotułach wystawił uczestnicy obozu O. P. L. G. Na zdjęciu, obok ołtarza, straż honorowa składająca się z 6 kursistów. (sc)

ZNAKOMITE MARMEŁADY Z TRUSKAWEK

W CIĄGU 9 MINUT PRZY UŻYCIU

„OPEKTY”

Pg 4828-62.333

Ciekawy proces

Września (rw). Wielkie zainteresowanie wzbudził proces przeciwko Janowi Kołodziejskiemu, A. Kierzkowi (b. sekretarzowi Kółek Rolniczych) i dyr. Nowakowskiemu Kazimierzowi, budowniczemu-dyrektorowi kolejki powiatowej w Wrześni, którym akt oskarżenia zarzucha namawianie do przekupstwa urzędnika, sfalszowanie podpisu na dokumencie, sprzeniewierzenie i udzielanie pomocy w przekupstwie.

Tło sprawy jest następujące: W roku ub. rozpisano przetarg na dostawę podkładów drzewnych dla kolejki powiatowej. M. in. wpłynęła oferta Kołodziejskiego, która jednakże nie była rozpatrywana, dopiero, gdy pewnego razu spotkał się Kołodziejski z Kierzkim, ten oświadczył mu, że oferta jego może być przyjęta, jeżeli da coś na rękę Nowakowskiemu. Było to w dniu 10 kwietnia ub. r. Ponieważ Kierzek żądał 100 złotych, Kołodziejski dał mu 50 zł a resztę zobowiązał się później dać, co też uczynił, gdy otrzymał zamówienie na dostarczenie podkładów. Zażądano od niego jeszcze 300 zł. Kołodziejski chcąc wykryć aferę, nie żałował pieniędzy, a pragnąc zdobyć dowody, wręczył Kierzkowi 100 zł gotówką i 200 zł wekslem.

W pierwszym dniu rozprawy sąd okręgowy z Gniezna na sesji wyjazdowej we Wrześni, przesłuchał w charakterze świadków starostę Kowalewskiego, wicestarostę Boguckiego, ks. prob. Ciechowskiego z Sokolnik i wielu innych. Po załatwieniu wniosków stron, sąd postanowił sprawę przenieść, wyznaczając termin w sądzie okręgowym w Gnieźnie. W drugim dniu rozprawy oskarżyciel publiczny domagał się surowej kary dla osk. Nowakowskiego i Kierzka, natomiast co do osk. Kołodziejskiego pozostawił wyrok uznaniu sądu. Sąd ogłosił wyrok, skazując A. Kierzka za przestępstwo w jednym wypadku na 6 miesięcy więzienia, darując je na mocy amnestji; za dalsze przestępstwa na 7 miesięcy, zaliczając areszt śledczy. Nowakowskiego na 10 miesięcy więzienia, darując połowę kary na mocy amnestji, natomiast Kołodziejskiego uniewinniono całkowicie. Obrona zapowiedziała apelację.

Echa świętokradztwa

Swarzędz (sd) W ciągu niedzieli i poniedziałku aresztowano tutaj Adama Wdowiaka, Walentego Skrzypczaka i Maksymiljana Gajewskiego, wszystkich ze Swarzędza, pod zarzutem dokonania swego czasu włamania do miejscowego kościoła parafialnego, gdzie zrabowano szereg naczyń liturgicznych oraz monstrencję. Równocześnie z aresztowaniami odnaleziono mocno zniszczoną monstrencję i obrus. Świętokradców odstawiono do dyspozycji władz sądowych.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.
Dnia 16 b. m. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):
Asesor sąd. Dominik Pogodziński i Gertruda-Helena Eugiewicz w Gnieźnie; mur. Erich Pechstein i rob. Augusta Klabę w Lipce Wielkiej pow. nowotomyski; artysta malarz Marjan Szmańda i Alwina Zukowska w Chojnicach; rob. Ludwik Zimoi w Murzynowie Lesnem powiat średzki i owd. rob. rolna Pelagja Poltyra z d. Swiderska; podof. zawod. Bazyli Cwej w Gdyni na O. R. P. „Burza” i Salomea Barańska w Gdyni; pom. handl. Kazimierz Kowalski i Władysław Grzegorzewski przodownik P. P.; st. szereg. Ludwik Warkoczński i eksp. Walerja Grabowska; owd. obuw. Stanisław Matuszewski i służ. Marja Wiśniewska; owd. mistrz blach. Ignacy Orlicki i Tekla Stelmazykówna; ksiązk. Waclaw Pempera i ksiązk. Kazimiera Jankowiakówna; handl. Stefan Schmidt i biur. Marianna Bartkowiakówna.
Sprostowanie. W zapowiedziach z dnia 15-go bm. wydrukowano mylnie: Leokadia Balkiewiczówna, zamiast Halkiewiczówna.

Zgony:

Dnia 16 czerwca 1936 r. zapisano następujące zgony: Kazimiera Szczepańska z domu Nowakówna, 24 lata; Władysława Gronowska, 6 dni; Michał Szafranski, rolnik 76 lat; Irena Schmidt, 3 lata, 8 mies, 10 dni; Józefa Korobisowa z domu Szulcówna, wdowa 66 lat; Zygmunta Cyranek, 2 mies. 2 dni; Franciszek Holysz, szewc, 69 lat; Marja Schmidt, krawcowa, 21 lat; Józef Perz, właściciel, 70 lat; Wojciech Dziurkiewicz, właściciel domu, 81 lat.

STAN POGODY W POZNANIU

17 czerwca 1936
Temperatura 7 godz. + 16,6 umiarkowana
Ciśnienie 7 godz. 761,2 mm. wysokie
Zachmurzenie 7 godz. pogodnie
Wiatr 7 godz. kierunek wschodni, szybk. 3 m/sek.
Temperatura w dniu 16 czerwca br. była: najwyższa + 23,5 o godz. 13, najniższa + 13,9 o godz. 5
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: słonecznie, pogodnie i upalnie.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIĘ KULTURALNE

„HALKA“ NA FALACH WŁOSKIEGO ETERU

Radio włoskie nadaje jutro w czwartek po raz pierwszy „Halke” Moniuszki. Została ona wcielona do sezonu operowego EIAR-u, t. j. do cyklu oper nadawanych obecnie ze studija, a rozpoczętych „Mojżeszem” Rossiniego. Każda opera jest rozsyłana dwa razy: jedna transmisja przez Rzym, druga przez Mediolan. „Halka” będzie również powtórzona w sobotę, 20. b. m. i wówczas przejmie ją Radio Polskie na wszystkie swoje rozgłośnie, tak, że i detektorowicze będą mogli z tą ciekawą imprezą się zapoznać.

W obsadzie znajdują się dwie siły pierwszego rzędu. Śpiewający Jontka tenor Giovanni Voyer, jest jednym z nielicznych we Włoszech dzisiejszych przedstawicieli fachu „bohaterckiego”, słynny Siegfried i Siegmund Janusza odwarza wyborny barytonista Inghilleri. Poza ten firmy są mniej znane, jednak wiadomo, że EIAR angażuje z reguły śpiewaków o pięknych głosach i wybitnym artyzmie. Widać inne partje „Halki” nie są umiране

przez artystów najwyższej rangi — w czem zresztą, niema nic dziwnego. Stolnika śpiewa znany z mikrofonu polskiego basista rosyjski Sergiusz Benoni, który właśnie przed kilku dniami wykonał mniha Pimena oraz wiończęgę Warlaama w nadanym ze studija przez radio włoskie „Borysie Godunowie”. Warto przypomnieć, że pierwszą większą partją Szalapińską, najsłynniejszego wykonawcy „Borysa”, był właśnie Stolnik w „Halce”. Szalapińską będąc chórzystą w Charkowie, zaśpiewał Stolnika zastępczo, nauczony się go w parę dni, gdyż właściwy wykonawca nagłe zachorował.

Stuchacze polscy wyuczają „Halki” z ogromnym zainteresowaniem. Ale najciekawsze będzie, jakie doświadczenie zrobi EIAR z operą Moniuszki, t. j. czy znajdzie ona w audytorjum włoskiem szersze echo? Sądząc po melodyjności i śpiewności „Halki”, rezultat nie powinien ulegać powątpiewaniu.

NAUKA

Polscy astronomowie po całym świecie. Za kilka dni przypada (19 czerwca) całkowite zaćmienie słońca, które będzie obserwowane przez uczonych całego świata w różnych miejscach globu. Polscy uczeni znajdują się już w Atenach (prof. Banachiewicz), na wyspie Chios (prof. Rybka), w Japonii (dr. Olczak) i na Syberji (prof. dr. Witkowski z Poznania i dr. Stenz).

Z Polsk. Tow. Filologicznego. Oddział warszawski odbył posiedzenie z odczytem prof. Czarnowskiego p. t. „Commentarii de bello Gallico Cezara, a zagadnienie struktury społecznej Gallii”.

Z Polsk. Tow. Historycznego. Oddział wileński odbył posiedzenie naukowe z referatem prof. M. Limanowskiego p. t. „Ziemie pieńszych Słowian”.

TEATR

Krakowska dramaturgia regionalna zorganizowała się na „Dni Krakowa”, aby przedstawić przybyłym i swoim „prawdziwie krakowskie” sztuki. Przedstawienia odbywają się w Domu Żołnierza, a na programie umieszczono sztuki dwóch autorów regionalnych, mianowicie Konstantego Krumłowskiego, oraz Stanisława Turskiego. Sztuk Krumłowskiego gra się dwie, mianowicie słynną „Królową Przedmieścia”, oraz „Lolę z Ludwinową”, zaś St. Turski wystawia głośny „Krowoderskich Zuchów”. Nb. zarówno „Królowa” jak „Zuchy” dawno dostąpiły zaszczytu sceny miejskiej. Ostatnio wystawił „Królowa” dyr. Trzciniński za swej ostatniej dyrekcji, opracowując ją po reżysersku i zdobywając długi szereg przedstawień, które nęciły widzów cyzelacją aktorską i pełnym humorem dekoracjami.

Znow „komedja muzyczna”. Warszawski teatr letni przygotowuje wiedeńską komedję muzyczną „Podwójna buchalterja”. Główną rolę męską gra A. Dymśa, kobiecą p. Brochwiczówna.

O polskiej sztuce dla Wiednia. Z okazji sukcesu, jaki odniosła w Burgtheater „Nieboska Komedja” z Wernerem Krausem w roli hrabiego Henryka, prasa wiedeńska zachęca do przekładania i wystawiania sztuk polskich, zwłaszcza współczesnych, wymienianych m. in. Nalkowską z „Domem kobiet”.

MUZYKA

Rektorem praskiego Konserwatorium został obrany prof. Vilem Kurz, pianista-pedagog. Prof. Kurz pracował w Konserwatorium lwowskiego Tow. Muzycznego przez dwadzieścia lat, od r. 1898—1918 i wykształcił szereg wybitnych uczniów.

Orkiestra bez dyrygenta. Zaangażowana na festiwal salzburski dyrygent rosyjski Mikołaj Malko, który przebywa stałe w Pradze, przypomniał w rozmowie dziennikarskiej, że w Rosji eksperymentowano z wielkimi działami orkiestrowymi, gramemi bez dyrygenta. Wyniki były ciekawe, chociaż niezupełnie. W każdym razie orkiestraci wydobywali z siebie ogromny artystyczny wysiłek, co objawiało się m. in. niezwykłą pięknością tonu, jakim orkiestra grała. Prób było mnóstwo. Z symfonji Beethovena (IV) odbyto 14 prób, zaś z niektórych oper do 50 — nie licząc fortepianowych, w liczbie zgóra 200.

LITERATURA

Jalu Kurek po niemiecku. Znana „Grypa szaleje w Naprawie” ukazała się w przekładzie niemieckim, wydana przez księgarnię Kupiera we Wrocławiu.

Emigranci z Niemiec trafili do Moskwy. Wyniani z Niemiec literaci żydowskiej szkoły w Moskwie miesięcznik „Das Wort”. Kierują nim Lion Feuchtwanger (autor „Żyda Suessa”) oraz Bert Brecht (znany z komunizującej przeróbki staroangielskiej „Opary za trzy grosze”). Współpracownikami są m. in. Stefan Zweig, Egon Erwin Kirch, F. C. Weiskopf i Arnold Zweig.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wystawa w murach fortecznych. Piszą nam z Krakowa (krt): Między basztą Florjańską, a Ciesielską, koło Muzeum Czartoryskich, zachowały się jak wiadomo obronne mury starego Krakowa. W ich krużgankach zorganizowali studenci Akademii Sztuk Pięknych wystawę swoich prac, dodając w ten sposób pomysłową atrakcję do „Dni Krakowa”, które obecnie są obchodzone różnymi widowiskami i uroczystościami przy licznych napływie gości ze wszystkich dzielnic Polski.

Konkurs na rzeźbę religijną został rozstrzygnięty w warszawskim IPS-ie. Nagrody otrzymali: pierwszą p. J. Below z Warszawy, drugą K. Pietkiewicz z Warszawy, trzecią p. W. Śledzińska z Krakowa. Między wyróżnionymi znajduje się z Poznania praca p. St. Repety.

Biennale niebardzo się udało. Na odbywającą się co dwa lata międzynarodową wystawę sztuki w Wenecji, t. j. Biennale, nie przysłała w tym roku ekspozycji Anglja, Ameryka ani Sowjety. Pawilony ich stoja pustka. Polska ma pawilon, w którym znajdują się m. in. obrazy T. Makowskiego (zmarłego przed paru laty w Paryżu znakomitego artysty), rzeźby Zamoyskiego, oraz grafika najnowsza ze Skoczylasem na czele. Polska ma piękny sukces.

OCHRONA ZABYTEKÓW

O budownictwie Jana III w Lwowie wygłosił na posiedzeniu Sekcji Historji Sztuki Tow. Naukowego we Lwowie dr. Tadeusz Mańkowski referat, w którym na podstawie odnalezionych rachunków skreślił przebieg poszczególnych budowli. Działalność budowniczą Jana III we Lwowie zaznaczyła się w niektórych zmianach kamienicy królewskiej w Ryńku. Dopełniając woli rodziców dokończył Jan III fundowany przez nich w r. 1642 kościół Karmelitanek, sam zaś z własnej inicjatywy, jeszcze jako chorąży koronny w r. 1659 fundował kościół, klasztor i szpital Bonifratrów, do budowy tej jednak przystąpił donierow w r. 1683. Na podstawie wymienionych dokumentów ustala referent również udział architektów, Gisleńigo i Benont'a oraz rzeźbiarzy, tudzież rolę ks. Humniewicza, prowizora budowli królewskich. W organizacji budownictwa królewskiego Lwów nie wykazuje łączności z Warszawą i największą podjętą w stolicy przez Jana III budową pałacu w Wilańcu. (hb).

Pisma nadesłane

„Śpiewak”. Nr. 5 (Zjazdowy). Treść: Program Jubileuszowego Zjazdu Śpiew. Śl. — Portrety. — Prof. dr. J. Reiss: „Narodowe poślanictwo chorów śląskich”. — St. M. Stoiński: „U kolebki polskiego ruchu śpiewaczego na Śląsku”. — W. Bałuch: „Przyczynki do historii pierwszego zjazdu polskich towarzystw śpiewających na Górnym Śląsku”. — A. Różański: „Wspomnienia dyrygenta z przed laty dwudziestu pięciu”. — J. Fojcik: „O zjazdach śpiewających na Śląsku”. — L. Janicki: „Przegląd wielkich koncertów chórów na Śląsku”. — Kronika muzyczna. — Kronika chóralna. — Komunikaty i wiadomości z polskich Związków Śpiew. — Adr. Red. Katowice, Teatralna 7.

„Przyjaciel Szkoły”. Nr. 11. Treść: M. Mścis: „Śfinksowe oblicze Amosa Komeńskiego”. — J. Menzel: „Okres przygotowawczy do nauki historii w klasie trzeciej”. — L. Mierzwiński: „Podbudowa nauki historii w świetle nowych programów”. — M. Jagodziński: „Lekcja historii na oddział szósty”. — St. Kamiński: „Powtarzanie i utrwalanie w nauce historii”. — M. Kapelczak: „Jak badać za pomocą testów wyniki nauczania historii”. — Nowe książki. — Nasze Echa. — Adr. Red. Poznań, Wielka 18.

W „WIERCHACH” I NA WIERCHACH

Tuzin już przekroczony — Piękny prezent — Zegnamy pracownika niezmiernie zasługi — Gazda na Koziołcu — Co wiemy o Łemkach? — Osturnia i Osturnianie — Trójjęzyczny Podhalanin — Tatr przed dwustu laty — Taternicka nekrologja — Wyznawcy Karpat.

Polskie Towarzystwo Tatrzackie daje corocznie swym członkom prezent, wprawdzie po gwiazdce, ale za to piękny. Są to „Wierchy”: tom najrozmaitszych wiadomości z górskiego, ale niekoniecznie karpacciego świata. W bibliotece tatrzackiej mam już tuzin biało oprawnych roczników i teraz witam trzynasty. Pechowa cyfra o tyle jest ważna, że dotychczasowy redaktor wydawnictwa ustąpił. Jan Gwalbert Pawlikowski, gazda na Koziołcu, szlachetny miłośnik wszystkiego co tatrzackie lub podhalańskie, jest już bardzo pracą zmęczony i oddał prowadzenie „Wierchów” w młodsze ręce. Obecnie funkcję tę spełnia Komitet Redakcyjny — prof. dr. Walery Goetl i Jan Alfred Szczepański. Coś się dzieje w Tatrach niedobrego, skoro opuszczają je ludzie mocno z wierchami i „Wierchami” związani. Wszyscy zegnamy z załem ustępującego redaktora sędziwego zdobywcę Mniha nad Morskiem Okiem; Jan Gwalbert Pawlikowski dobrze zasłużył się poznaniu polskich gór, w dawnych czasach jako praktyk, a w ostatnich latach jako zaopieczony redaktor „Wierchów” i niestrudzonego szerzyciel czi dla tego, co jest w Tatrach nie tylko wysokie i nietylko górskie — ale szczytne i górne.

Każdy „tatroman” z zaciekawieniem chwyta za nowy tom „Wierchów”; jest w nich mnóstwo materiału, od pierwszych artykułów aż do ostatnich kronik. Okładkę trzynastego rocznika stanowi jak zwykle duża reprodukcja widoku z gór. Tym razem mamy bardzo udaną „syntezę” taternictwa: wbity w granitowe glazy na szczytce hak i przeciągnięta przezeń lina są pierwszym planem; w oddali przymgłone turnie jakiegoś Szatana czy Koprowego Szczytu. Zdjęcie jest dziełem Witolda Paryskiego i od razu mile nastraja do nowego rocznika.

*

Trzon treści — to monografia Lemkowszczyzny, złożona z siedmiu artykułów. Dobrze się dzieje, że „Wierchy” poświęcają część miejsca geograficznemu opisowi Karpat. Czarnohora i Beskid Śląski doczekały się swej kolei już dawniej. W łańcuchu karpaccim są partje tak piękne a przytem mało znane, że opisanie ich dzisiaj bynajmniej nie stanowi zbytecznego kroku w popularyzacji Karpat. Dość chyba wspomnieć Tatr Zachodnie, Bieleskie, Beskidy Orawskie, Gorce... przydałyby się dobrze ilustrowane monografie popularno-naukowe tych stron. Ale wróćmy do naszej Lemkowszczyzny.

Lemkowie, to lud ruski, który zamieszkuje Beskid Niski, od Żegiestowa aż po rzekę Oslawę. Dalej ku wschodowi siedzą Bojki a jeszcze dalej Huculi. Najbliższe sąsiedztwo Lemków z drugiej strony — to nasze Podhale; teraz już nikt się nie będzie dziwił, że Lemkowie tyle od nich wzięli kultury materjalnej i duchowej, od białych, „bukowych” portek począwszy a na pieśniach i mowie kończąc. Życie, zwyczaje i antropogeografię Lemków opisali najwięcej do tego powołani specjaliści, jak prof. dr. Jerzy Smoleński, Kazimierz Sosnowski (rodzony brat Ludwika Soskiego), dr. S. Leszczycki i inni. Krajobraz okolicy Lemkowskiej, to najbliższa i najwyższa część Karpat; niemniej jest pejzażowo piękna i warta poznania. Geograficzne walory tej dziedziny karpacciej oświetlił przystępnie i bez naukowego balastu dr. M. Klimaszewski. Wszelkie „karpatołazy” powinny przestudjować trzynaste „Wierchy” i na najbliższe lato zaszyć się w lemkiowskie strony. Zachęca ich do tego malownicze widoki, reprodukowane w 62 fotografiach a 3 mapy dadzą w rękę wiadomości bardziej ściśle.

*

Więcej ze Spiszem niż z Lemkowszczyzną łączy się turystyczna monografia arcyciekawej wsi na Zamagórzcu Spiskim: Osturnia. Dzień pieszej drogi dzieli ją od Zakopanego. Miejskańcy są... Rusinami a wieś — najdalej ku zachodowi osada wschodniej Słowiańszczyzny. Pod względem etnicznej ruską, wyznania grecko-katolickiego, zaś zewnętrznie prawie czysto podhalańską, góralską. Warto z nią

się poznać; idziemy słonecznymi grąpami Spisza a wtem zagada do ciebie młody chłop w kapelusiku góralskim i w białych portkach: „...e, tu dy mowimé po rusku, po polsku trohe, bo my tu pri granicy; ale dzieci teraz znaju u nas trzi mowy; po polsku z domu (!) a po rusku i słowiańsku (słowacku) ze skoly; a w kościele (nie mówi: w cerkwi!) to wsycko po rusku. ...”.

Takie to jeszcze niespodzianki kryją karpaccie zakątki! Artykuł o Osturni napisali dwaj podhalańscy szperacze: Witold Mileski i Jan Reychman; ilustracje z doskonałych zdjęć Feliksa Larischa z Zakopanego. Szkoda tylko, że autorzy nie podali melodji do załączonych tekstów — mają być bardzo interesujące i wartoby zbadać, o ile odrodziły się od nut podhalańskich.

*

Druga część „Wierchów” przynosi krótkie opisy dwóch wypraw pozaeuropskich naszych alpinistów: przejeżdżki turystycznej w Atlas i pełnej naukowych sukcesów wyprawę na Spitsbergen. Oczywiście, ilustracje grają tu główną rolę. Mizerny szkic Atlasu skromniutko wygląda przy równie „orientacyjnej” ale ileż wymowniejszej mapce ze Spitsbergenu.

Z zaciekawieniem przeczytają sympatycy Tatr rozprawkę dr. J. Szaflarskiego o kilku dawnych mapach, przedstawiających Tatry i ich przedpoje. Autor, geograf krakowski, był na „polowaniu” bibliotecznym we Wiedniu i tam odnalazł rękopiśmienną a dotąd nieznaną panoramę Tatr Berzevici'ego z roku 1719. Reprodukując pięknie zachowanego zabytku dołączono do tekstu obok kilku innych fragmentów dawnych map z Tatrami. Warto przekonać się o tem, jaką to metodą ówczesni podróżnicy starali się przedstawić góry na mapie.

Jeden artykuł pochodzi z pod pióra znakomitego fotografa, dr. Antoniego Wiczorka. Do „Wierchów” dostał się jakoś bocznem wejściem, bowiem niczego nowego o fotografii górskiej nie przynosi. Ale okupuje to jedna piękna rotograviura — dzieło Wiczorka („Krajobraz tatrzacki”).

Trzecią część stanowi urozmaicona aktualna kronika. Przynosi na wstępie kilka nekrologów ludzi, związanych z górami. Jest to — niestety — zwykła rubryka w podobnych rocznikach Umarli ostatnio: Franciszek Siła Nowicki, Wiktor Kuźniar i Stanisław Eljasz Radzikowski z Tatr, zaś Guido Rey, światowej skali alpinista, z Alp. Więcej miejsca niż zwykle zajęło roczne sprawozdanie prof. Goetla z karpacciej ochrony przyrody. Więcej, bowiem nieszczerza kolejką tego wymagała. Zaciekawić może opis zeszlących badań naukowych w Karpatach, zarówno jak i interesujące przyczynki krajoznawcze i ludoznawcze. Literatura karpacka stale rośnie w tomy i rozprawy, to też dział sprawozdań jest bardzo obfity. Może ktoś, nie należący jeszcze do sekty wyznawców Karpat, po przegłądnięciu trzynastych „Wierchów” zechce się do niej zapisać? O warto „z całą pewnością”, jak mówi Szczepko, gdy chce Tońkowi już naprawdę przyświadczyć.

dr. Jerzy Młodziejowski

Jutro:

**KIM BYŁ GILBERT
KEITH CHESTERTON**
przez

dr. Władysława Tarnawskiego

Książki nadesłane

Henryk Sienkiewicz: „Potop”. T. IX. Wydanie z objaśnieniami i mapami. Lwów 1936. Wyd. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.

Kazimierz Słomski: „Mysi ród”. Ilustr. A. Okońska. Poznań 1936. Wyd. „Gazetki Oszczędnosciowej”.

Marek Romański: „Najazd cywilizacji”. Warszawa 1936. Skł. gł. Dom Książki Polskiej.

„Sprawozdania Dyrekcji Instytutu Śląskiego na rok 1935-36”. Katowice 1936. Wyd. Instytutu Śląskiego.

„Henryk Biegeleisen”. Opracowali: W. Barbasz, J. Gajek, S. Lempicki, J. Muszkowski. Przedmowa poprzedził J. Kleine. Lwów 1936. Wyd. Zakł. Narod. im. Ossolińskich.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Polski len i polski leń

Warszawa, 16 czerwca.

Na czele ministerstwa przemysłu i handlu stoi trzech specjalistów od zawierania międzynarodowych traktatów handlowych. Aż trzech! Wobec sprawy traktatowej są dzisiaj najważniejsi dla naszej polityki gospodarczej w dziedzinie przemysłu i handlu. F. minister Roman oraz pp. wice-ministrowie Doleżał i Sokółowski, jako „traktatowcy”, stanowią niezastąpiony doprawdy sztab i niema zapewne państwa w Europie, któreby mogło się poszczycić trzema specjalistami z jednej dziedziny, stojącymi na czele instytucji o tak rozległych i różnorodnych zadaniach.

W tej sytuacji trudno się dziwić, że w dziedzinie przemysłu i handlu istnieją zagadnienia, które narazie nie mogą być rozstrzygnięte. Zalatwione będą zapewne później, kiedy epoka „traktatowa” należec będzie do przeszłości.

Naprzykład sprawa — lnu...

Nie jest to bynajmniej sprawa błacha. Wszak od czasu do czasu przez kraj idzie fala propagandy polskiego lnu. Koszule z polskiego lnu, kostiumy z polskiego lnu, suknie z polskiego lnu — oto co każą nam kupować i nosić w imię hasła popierania wytwórczości krajowej. Hasło to w tym wypadku ma tem mocniejsze podstawy, że łączy w sobie pierwiastki pracy rolnika i przemysłowca. Jeśli idzie o rolnika, to hodowla lnu ma stanowić jedną z głównych podstaw bytu rolniczej ludności Wileńskiego, która mocno dotknięta została obuchem kryzysu i którą włókno lniane wydobyc ma na wyżyny dobrobytu. Poza tem len daje pracę robotnikom Żyrardowa, fabryki Braci Deutch w Bielsku, fabryki „Stradam” i innym jeszcze. Len zatem, to nie jest głupstwo! Dla rozpowsechniania wyrobów lnianych przecież kolej i wojsko odbierają znaczną część ich produkcji na story, firanki do wagonów i t. p. — mimo, że podobne wyroby z bawełny kosztowałyby znacznie taniej.

Naturalnie „zagadnienie lniane” byłoby dużo prostsze, gdyby można było wyroby lniane wywozić zagranicę. Możeby wtedy kolej i wojsko nie potrzebowało przepłacać za story i firanki, a produkcja znalazłaby warunki należytego rozwoju.

Czy jednak istnieje możliwość eksportu lnu? Chyba, że tak! Taki londyński dom handlowy Spiro i Co. w ciągu jednego roku zrobił z trzema sowietkim obrotów wyrobami lnianymi na 90 milionów złotych. I Polska zatem mogłaby... Mogłaby, a nawet miała sposobność!

Mr. Spiro od czasu do czasu jeździ z Londynu do Moskwy dla przeprowadzenia lnianych transakcyj. W czasie jednej z takich podróży zatrzymał się przejazdem w Warszawie i tu spotkał przypadkowo kolegę z politechniki w Manchesterze, p. R.

— Co robisz? — pyta p. R.

— Jadę do Moskwy po wyroby lniane.

— POCO do Moskwy? Przecież i u nas dostaniesz! — mówi p. R., któremu przypomniał się afisz propagujący polski len.

— Tak? Ale nie wiem z kim rozmawiać w tej sprawie...

— Przyjedź do Warszawy, — powiada p. R. — a ja zorganizuję wszystko i przygotuję konferencję...

Mr. Spiro zgodził się na tę propozycję. P. R. zakrzętał się koło sprawy i istotnie, przy poparciu minister-

stwa przemysłu i handlu udało mu się zebrać głównych fabrykantów wyrobów lnianych. Na zebranie to przyjechał z Londynu Mr. Spiro, spodzielając się szybkiego ubicia interesu.

Ale nagle wyłoniły się przeszkody. — POCO mamy eksportować, — powiada fabrykant, — kiedy wojsko i kolej i tak odbiera znaczną część naszej produkcji? POCO nam ten kłopot? Kłopot!!

Dyskusja, interwencja przemysłu i handlu, wreszcie przedstawiciele przemysłu lnianego przyjęli próbne zamówienie na sumę 30.000 funtów szterlingów, które miało być wykonane w przeciągu trzech miesięcy. Po wykonaniu tego zamówienia Mr. Spiro zobowiązał się odbierać wyroby lniane na sumę miliona złotych miesięcznie.

Zamówienie zostało rozdzielone wśród poszczególnych fabryk, a Mr. Spiro dostarczył wszelkich potrzebnych wzorów na zamówione przez sie-

bie towary. P. Spiro odjechał zadowolony do Londynu i czekał na towar.

Czekal długo... Minęły dwa miesiące, a potem trzeci, p. Spiro zaś otrzymał tylko nieznaczną ilość zamówionego towaru od Braci Deutch w Bielsku, którzy swoją część wykonali. Żyrardów i inne fabryki nie dotrzymały zobowiązania...

Z dostarczonego przez Braci Deutch towaru Mr. Spiro jest zadowolony; chętnieby doprowadził do skutku całą transakcję, ale cóż, kiedy dla Żyrardowa i innych fabryk to kłopot, bo przecież kolej i wojsko biorą firanczki i story z lnu, placąc znacznie drożej, niż za takie same wyroby z bawełny...

P. Spiro jeździ zatem po len do Moskwy, chłop wileński głoduje, a my niedługo ujrzemy na ulicach miast afisze propagujące polski len i przeżyjemy „święto lnu” obok „święta konia”, „święta psa” i t. d.

Chyba, że minie epoka „traktatowa” w ministerstwie przemysłu i handlu?...

STANISŁAW GRABIA.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **W sprawie opłat pobieranych przez notariuszy.** Sfery gospodarcze uważają, że konstrukcja nowego systemu opłat za czynności notariuszy, ustalona rozporządzeniem ministra sprawiedliwości z dnia 15. 11. 1935 r. (Dz. U. R. P. nr. 84, poz. 517) wykazuje szereg inowacyj niekorzystnych dla życia gospodarczego, bo podrażających koszty czynności notarialnych oraz nadmiernie usztywniających ich pobór (§ 6 rozporządzenia). W związku z tem czynnik gospodarcze wystąpili z myślą ustalenia i zarejestrowania najistotniejszych niedomagań, jakie ujawnia tarifa kosztów. Wprowadzona w życie wspomnianem rozporządzeniem, co z kolei stanowić winno punkt wyjścia dla starań o jej odpowiednią zmianę. M. in. wysuwany jest postulat przywrócenia stawek poprzedniego rozporządzenia w zakresie stosunkowego wynagrodzenia notariuszy przy wartościach przedmiotów ponad 10.000 do 1.000.000 z.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja waluty francuskiej.** Podobnie, jak i w poprzednim tygodniu, chwilo-we odprężenie na rynku francuskim trwało bardzo krótko i ustąpiło ponownie miejsca wzmagającemu się zaniepokojeniu. Strajki na prowincji odgrywały oczywiście bardzo poważną rolę w podtrzymaniu nastrojów pesymistycznych. Niewątpliwie jednak rozwijająca się w prasie kampanja, wskazująca na bardzo trudną sytuację finansową Francji, i widząca w dewaluacji jedyne możliwe wyjście, poważnie przyczynia się do podtrzymania ucieczki od franka i tezauryzacji. Ostatnie głosy wybitnych publicystów, podające krytyce dotychczasową polityką rządu na odcinku gospodarczym i niewyznacznie krytykujące inflację jako fakt już dokonany, jeszcze pogarszają pesymistyczne nastroje. Nic więc niema dziwnego, że na giełdach funt w dalszym ciągu zwykował, co spowodowane zostało tym razem niemal wyłącznie popytem ze strony francuskiej, gdyż sytuacja w Szwajcarii i Holandji wydaje się nieco spokojniejszą. Wzmocniła ucieczka od franka utrzymuje dolara na górnym punkcie złota w Paryżu. Podobnie mocna jest waluta na Belgję. Dewiza na Zurych jest nieco słabsza, w Paryżu jednak utrzymuje się powyżej dolnego punktu złota.

(k) **Najwięcej gruntów scalono w woj. wschodnich, najmniej w zachodnich.** Z ogólnego obszaru 4 051 858 ha gruntów drobno - rolniczych scalonych do r. 1935 najwięcej stosunkowo przypada na woj. białostockie, w którym skomasowano dotychczas 926 45 ha. Drugie miejsce pod względem obszaru już scalonego zajmuje wojew. woliński (628 384 ha). W 4-ech województwach śródkowych bez białostockiego, skomasowano 1 137 296 ha, a w 4-ech wschodnich 1 935 970 ha. W wojew. lubelskim skomasowano 448 831 ha, w warszawekiem — 327 044 ha. Najmniejszą obszar objęła akcja scaleniowa w wojew. zachodnich, gdyż jest ona tu mało aktualna. To też w wojew. zachodnich skomasowano zaledwie 3 165 ha. W województwach południowych przeprowadzono scalenie na 48 972 ha, mimo znacznie większej jego potrzeby. Niewspółmierne ilości gospodarstw zupełnie karłowatych utrudniają tu rozpowszechnienie się scalenia.

Z ZAGRANICY

(z) **Powstanie angielsko - polskiego towarzystwa importowo - eksportowego.** Gospodarcza prasa angielska donosi, że w Londynie utworzone zostało angielsko-polskie towarzystwo importowo - eksportowe o kapitale zakładowym w wysokości 1.000 funtów. Towarzystwo to jest prywat-

na spółką akcyjną, której zadaniem jest pośredniczenie pomiędzy agentami, brokerami, fakturami, spedytorem, bankierami, kupcami, właścicielami linii okrętowych oraz eksporterami i importerami obu państw.

(z) **Bilans płatniczy Z. S. R. R. Sowietka „Prawda”** ogłosiła następujące dane o bilansie płatniczym Związku Sowietów za r. 1935. Wpływy wyniosły 2.184 milionów rubli, z czego m. in. 1.800 milionów przypada na wpływy z eksportu, a 384 miliony ze sprzedaży złota. Rozchody wyniosły 1.029 milionów rubli, z czego 860 miljon. zapłacono za towary importowane. Saldo dodatnie wykazuje zatem sumę 1.155 milionów rubli. W poprzednich latach bilans płatniczy Związku Sowietów był ujemny.

(z) **Szwajcaria potwierdza przywiązanie do niezmiennej waluty.** Minister finansów i prezydent Szwajcarii oświadczył ostatnio, wspominając o pogłoskach na temat możliwości dewaluacji franka szw., że w pogłoskach tych wszystko jest zmyślone. Zarówno rząd, jak i Bank Narodowy, zdecydowane są utrzymać obecny paritet.

(z) **Japonja postanowiła zastosować re-torsje wobec importu z Australji.** Komisja taryfowa Japonji postanowiła zastosować postanowienie ustawy o ochronie handlu przeciw importowi z Australji. Ustawa ta przewiduje wprowadzenie re-torsji do importu z krajów, stosujących dyskryminację eksportu japońskiego.

(z) **Wzrost światowej produkcji hutnictwa żelaznego.** Poprawa konjunktury, ujawniająca się od pewnego czasu w szeregu krajów, intensywnie zbrojenia oraz nakręcanie konjunktury w niektórych państwach — to wszystko spowodowało wzrost produkcji hutnictwa żelaznego. Wzrost ten wystąpił jaskrawo w pierwszym kwartale r. b., w którym to czasie światowa produkcja stali wyniosła 12,84 milj. tonn, wobec 11,06 milj. tonn w analogicznym okresie r. ub. Produkcja surowki żelaznej wykazała w tym czasie wzrost z 6,51 do 7,82 milj. t. Wzrost produkcji wykazują przedewszystkiem wielcy wytwórcy: Niemcy, gdzie produkcja stali wynosiła o 21 proc. i surowki o 24 proc., Francja (15 proc. i 7 proc.), Anglja 19,5 proc. i 16,6 proc. oraz Stany Zjedn. (10 proc. i 21,5 proc.).

(z) **Wzrost obrotów handlu światowego.** Według statystyki, opublikowanej ostatnio przez Ligę Narodów, a obejmującej handel zagraniczny 75 państw, wartość w zlocie handlu światowego w pierwszym kwartale r. b. przewyższyła o 7,6 proc. cyfry z odpowiedniego okresu r. ub. Obliczenia te oparte na cenach w zlocie, nie dają prawdziwego obrazu wzrostu wymiany handlowej w granicach bloku sterlingowego. Ponieważ zwykła światowych cen w zlocie wynosiła w pierwszym kwartale r. b. w porównaniu do I kwartału r. 1935 — 3 proc., absolutny wzrost obrotów handlu światowego w okresie sprawozdawczym wynosił około 3 proc. Wzrost wartości w zlocie handlu światowego, jaki ujawnił się w r. b., przypisać należy głównie wyższe cen surowców przemysłowych i wzmożonym obrotem temi artykułami.

„Siła i prawo”

najnowsza książka
Romana Rybarskiego

dla czytelników naszych
po 5.— złotych

w administracji „Kurjera Poznańskiego”
św. Marcina 70 lub P. K. O. nr. 200 149

Proces o zamachy w Kościańskim

Trzeci dzień procesu — Zeznania świadków

Leszno. (Tel. wł.). Dziś o godz. 9 rozpoczął się dalszy ciąg rozprawy o zamachy bombowe w pow. kościańskim. Na rozprawę przybyli dalsi obrońcy: adw. Niewiadomski z Poznania, adw. Szczepkowski z Warszawy i adw. dr. Pietrowicz z Gniezna.

Pierwszy zeznaje św. Eugenjusz Krupowicz, podkomisarz policji państw. w Kościanie, który przesłuchiwał oskarżonych. Zeznaje, że po wypadkach krzywińskich wzmożła się działalność Stronnictwa Narodowego i mieli „dużo pracy”. Na początku stycznia dowiedział się od konfidentów o sprzysiężeniu. Pierwsze dochodzenia ustaliły rolę przysięgi. Potem rozpoczęła się akcja bombowa. Ślady prowadziły do osk. Wałkowskiego, który jeździł po powiecie kościańskim.

Obrońca: — Czy pan stosował terror?

Śwd.: — To jest wykluczone. O „Zewie” dowiedziałem się od świadków, sam nic nie wiedziałem. O „rozwaleniu chat bebecom i mszczeniu się na dzieciach” zeznawało szereg świadków i oskarżonych. Byli oni „partją bojową”, mającą sprowadzić rewolucję.

Obrońca: — Podobno obiecywał pan pieniądze i wypuszczenie na wolność po przyznaniu się?

Śwd.: — Nie. Nic nie wymuszałem i nie obiecywałem. Jedzenie dostawałem. Osk. Nowak obiecał słowem honoru, że dostarczy sprawcę, a ponieważ nie miałem dowodów, wypuściłem go. Na prośbę Nowaka dałem mu 5 zł. Podejrzeni często sami czytali sobie protokoły.

Obrońca: — Czy Biskupski dostał 10 zł.

Śwd.: — Tak, dostał jakąś kwotę, bo był w śledztwie cały dzień, a nie miał grosza; był głodny. Osk. Kozica też dostał pieniędzy, bo nie miał. Osk. Bukiewiczowi nie dawałem pieniędzy. Czy kto dawał, nie wiem.

Na oświadczenie obrony, że przecież były okólniki Stronnictwa Narodowego, zakazujące teroru, świadek oświadcza, że okólnik jest tylko papierem. Świadek zeznaje dalej, że miał wrażenie, iż ci ludzie nie orientują się w programie Stronnictwa Narodowego.

Świadek Kamieniarz jest kancliszem komendy policji państw.

Obrońca: — Czy pan groził świadkom, że będą gnici 15 lat w więzieniu?

Śwd.: — Nie, nie przypominam sobie.

Obrońca: — A czy pan wykluczał?

Świadek nie odpowiada.

Świadek Basiak, policjant śledczy, zeznaje, że w celi na 2—3 osoby było 5 do 6 osób.

Osk. Bernacki: — Czy świadek przypomina sobie, że obiecał mi 100 zł za wydanie innych?

Świadek potwierdza. Zeznaje dalej, że dał osobście Nowakowi 5 zł za obietnicę wydania sprawy. Zeznanie to jest sprzeczne z zeznaniem kom. Krupowicza, który również dawał Nowakowi 5 zł.

Osk. Pajkert zapytuje świadka, czy sobie przypomina, że go budził o godz. 1 w nocy do badań.

Świadek odpowiada: — Nie wątpię, może pan nie spał.

Dalej Pajkert zapytuje, czy świadek przypomina sobie, że obiecał mu, że za wydanie innych dostanie posadę. Osk. Nowak dodaje, że świadek obiecał mu również 100 zł. Osk. Dudziński przypomina świadkowi, że obiecał mu przy badaniu na miejscu zniszczenia bomby, iż będzie się mógł widzieć z żoną.

Świadek przyznaje. Osk. Wałkowski dodaje, że był bardzo źle traktowany a kom. Krupowicz mówił, że oskarżony gnije w więzieniu.

Osk. Bukiewicz zwraca się do świadka: — A to pan sobie przypomina, że przyniesiono mi obiad w tym wiadrze, które miałem na noc?

Przewodniczący uchyła pytanie, mówiąc, że już dosyć.

Obrońca zadaje pytanie, czy świadek słyszał co o tajnej organizacji „Zew” na co świadek odpowiada, że nie i dopiero dowiedział się o niej z śledztwa. Dalej świadek zeznaje, że jeśli coś obiecał, to tylko dla dobra śledztwa, by wysledzić właściwych sprawców.

Na tem sąd o godz. 11,15 zarządził 10-minutową przerwę.

Krótkie informacje gospodarcze

— W maju rb. wywieziono z Polski następujące ilości zbóż (w tonnach — w nawiasie dane za kwiecień rb.): pszenica 6.642 (3 593), żyto 15 497 (27 422), jęczmień 32 599 (43 505), owies 7 327 (9 470).

— W maju rb. dokonano na giełdzie pieniężnej w Warszawie ogółem 5 646 transakcyj na łączną sumę 41 190,3 tys. zł.

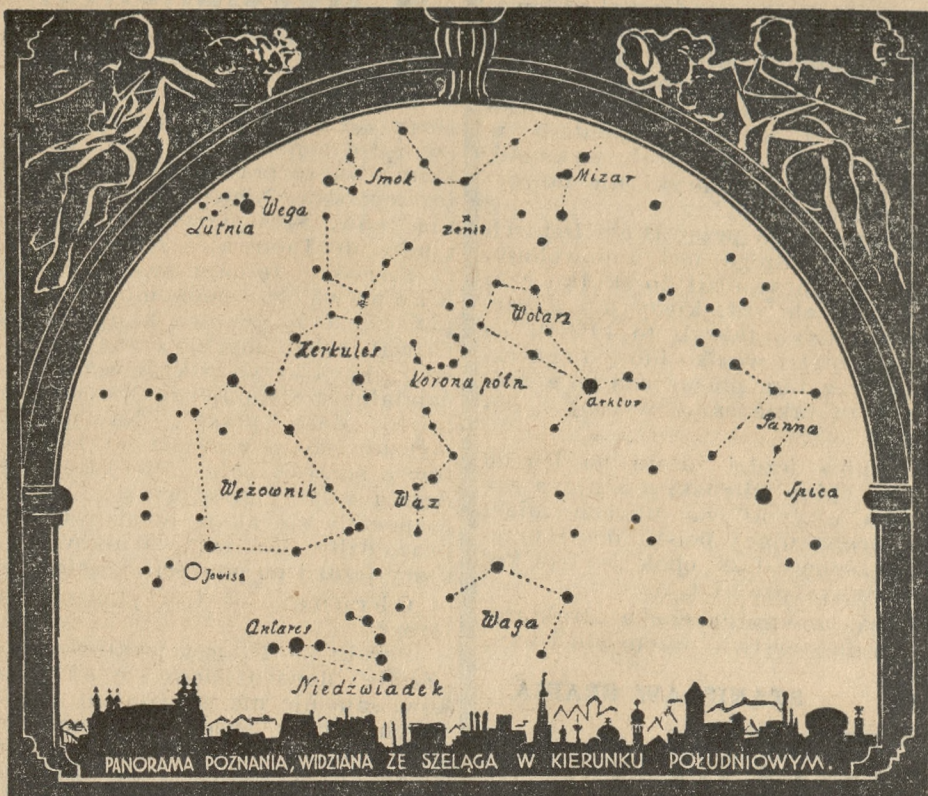
— W rb. Wielkopolska była nawiedzona częstymi opadami gradowymi. Szczególnie dotkliwie odczuły opady gradowe powiaty: kepiński, średzki, śremski, poznański, bydgoski i wyrzycki. Rozmiary wyrządzonych szkód są znaczne.

— W ub. sobotę zamknięte zostały po jednomyślnym przedłużeniu Targi Lewanotyńskie w Tel-Awiv.

— Rząd Stanów Zjednoczonych wprowadzi z dniem 11 lipca r. b. bardzo wysokie cło antidumpingowe w stosunku do 10 grup towarów niemieckich.

— Japoński minister finansów Baba nosi się z zamiarem podstawowej rewizji taryfy celnej — w oparciu o obecną sytuację międzynarodowych stosunków gospodarczych Japonji.

Niebo gwiazdziste w czerwcu

Widok gwiazdzistego nieba, dla obserwatora w Poznaniu, zwróconego ku południowi, około 15 czerwca o godz. 23.

Zbliżamy się obecnie do letniego przesilenia, które nastąpi w dniu 21 czerwca o godz. 15. Dzień ten stanowi początek lata kalendarzowego i jest najdłuższy w całym roku, trwając w Poznaniu 16 godz. 50 min.

Kilkanaście dni przed i po przesileniu letniem noc w Poznaniu wogóle nie zapada: po długotrwałym zmierzchu następuje bezpośrednio świt. Czas ten nazywamy okresem „białych nocy”; im bardziej na północ, tym zjawisko to staje się intensywniejsze. Skutkiem krótkości swej noc mało nadają się dla dłuższych obserwacji astronomicznych; jasne tło nieba utrudnia też niemało dostrzeżenia.

Dla braku miejsca rezygnujemy tym razem z opisu wyglądu nieba, poprzestając na podaniu rysunku południowej części nieba dla połowy bieżącego miesiąca około godz. 22.

Czerwiec tegoroczny przynosi miłośnikowi zjawisk niebieskich wiele emocjonujących wydarzeń. Jedno z nich rozegra się już w dniach najbliższych; mamy na myśli zaćmienie słońca w dniu 19 b. m.

W Poznaniu będzie ono tylko czę-

ściowem: tarcza księżycy na nowiu przesłoni około sześciu dziesiątych tarczy słońca. Całe zjawisko przebiegnie we wczesnych godzinach porannych: początek o 4 g. 20 m., największe nasilenie o 5 g. 11 m., koniec o 6 g. 5 m. Zjawisku należy przypatrywać się tylko przez zakopane szkło lub naswietloną i wywołaną płytę fotograficzną by nie uszkodzić sobie wzroku.

Drugim ciekawym fenomenem będzie zniknięcie pierścieni Saturna. Już obecnie przedstawiają się one jako bardzo cienka kreseczka (p. rys.), pod koniec miesiąca przestaną być wogóle widoczne. Stanie się to dzięki temu, iż Ziemia zajmie położenie, leżące dokładnie w przedłużeniu płaszczyzny pierścieni, patrzymy wówczas na nie dokładnie „od kantu”. Niewielka grubość pierścieni (około 18 km.) nie pozwala na ich dojrzenie na-

wet przez największe lunety; oczywiście czas ich niewidzialności zależeć będzie dość znacznie od siły użytej lunety. Zjawisko powyższe należy do rzadkich, zachodzi bowiem tylko dwukrotnie w czasie jednego obiegu Saturna dokoła słońca t. j. w ciągu 29 i pół lat.

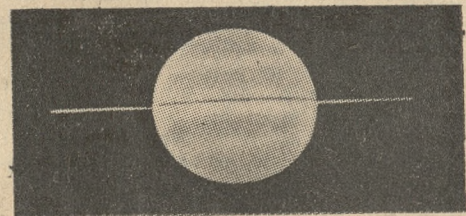
Pod ciągłą kontrolą astronomów znajduje się odkryta w połowie maja kometa Peltiera. Skutkiem zbliżania się do ziemi powiększa ona swe pozorne wymiary oraz jasność, stając się już obecnie piękny obiekt w większych lunetach. Przedstawia się ona jak duża mgławica o wybitnym zgęszczeniu centralnym i krótkim, słabo zarysowanym warkoczem. Wzrost blasku postępować będzie w miarę dalszego zbliżania się komety do ziemi, to też możemy mieć nadzieję, iż z końcem lipca stanie się ona dostępną nie tylko dla małych lunetek i lornetek polowych, lecz także dla oka nieuzbrojonego. Największe zbliżenie komety do ziemi nastąpi około 4-go sierpnia; odległość jej będzie wówczas wynosiła około 22 miliony km.

Z innych planet tylko Jowisz jest dostępny obserwacjom, świecąc przez całą noc bardzo intensywnym blaskiem w gwiazdozbiornie Wężownika. Posiadaczom lunet radzimy śledzić szybkie zmiany zachodzące w systemie jego czterech najjaśniejszych księżyców, oraz charakterystyczny wygląd samej planety.

Merkury, Wenus i Mars mogą być obserwowane naskutek zbyt bliskiego położenia wobec słońca.

Do oglądania nieba oraz szukania komety Peltiera nadają się najlepiej noce rozjaśnione blaskiem księżycy a więc obecnie (do pierwszej kwadry) oraz w połowie lipca. Fazy księżycy zachodzą w dniach nast.: 19 b. m. nów (zaćmienie słońca), 26 b. m. pierwsza kwadra, 4 lipca pełnia, 11 lipca ostatnia kwadra, 18 lipca nów.

P. I.

Saturn w r. 1936. Pierścienie widziane „z kantu” przedstawiają się w kształcie wąskiej smugi.

A CÓŻ Z OLIMPJADĄ?

Wiek 20-ty jest wiekiem rozwoju sportu. Najlepszym chyba tego wyrazem jest wskrzeszenie pięknej tradycji starożytnych Igrzysk Olimpijskich, które w nieco tylko zmodyfikowanej formie stanowią niezwykle atrakcyjną dla miłośników sportu.

W tym roku w czasie od 1 do 16 sierpnia odbywa się w najbliższym sąsiedztwie Polski, co zdarza się raz na wiele, wiele lat, w Berlinie, jedenasta z kolei Olimpiada o niezwykle bogatym i zajmującym programie.

Polski Komitet Olimpijski postarał się o udostępnienie szerokim rzeszom Polaków zobaczenie tych jedynych w swoim rodzaju zawodów, zlecając Biuru podróży „Francopol” zorganizowanie trzech wycieczek do Berlina.

Duża rozpiętość cen udziału w tych wyjazdach (już od zł 135,—) daje najszerszym rzeszom entuzjastom sportu sposobność zrealizowania pragnień zobaczenia elity zawodników światowych na Stadionie Olimpijskim. Sprawna organizacja, z której słynie Francopol, daje pełną gwarancję jaknajmilszego spędzenia czasu w olimpijskiej krainie sportu oraz zachowania jaknajpiękniejszych, niczem niezamąconych wspomnień.

Po te wspomnienia jedziemy więc wszyscy z **Francopolem, Poznań, św. Marcina 58**, do Berlina na zawody o laur olimpijski.

Ng 11 616

Powolna agonja morza Kaspijskiego i Arabskiego

Zwiedzanie ruin na dnie morskiem

Olbrzymi rezerwar wodny, zwany morzem Kaspijskim, żyje swym życiem odrębnym, nie związanym z bytem oceanów. Zmiany geologiczne jego dna i jego warunki hydrograficzne są przedmiotem wielkiego zainteresowania uczonych całego świata.

W pomrocie dziejów morze Kaspijskie często zmieniało swą t. zw. „miskę”. Były czasy, kiedy rozlewało się ono na olbrzymich przestrzeniach płaszczyzny rosyjskiej, łącząc się z Północnym Oceanem Lodowatym z jednej strony, a z drugiej — z morzem Czarnym. Później, wskutek nieznanymi dzisiaj ruchów geotektonicznych zwięzało się do niewielkiego, lecz przepastnego jeziora położonego u stóp skalistego półwyspu Apszerońskiego.

Również i poziom wód morza Kaspijskiego ulegał częstym wahaniom. Od dłuższego jednak czasu, bo przeszło sto lat, trwają badania nad poziomem wód tego morza. Poziom ten zmienia się ruchem wachadlowym, wznosząc się na jesieni i opadając do minimum zwykle w marcu każdego roku. Prócz tych zjawisk będących w zależności od normalnego przyboju wód toczonych przez olbrzymie rzeki: Wołgę, Urał, Kurę i Terek, uczeni zanotowali raptowne i niczym napozór nieuzasa-

dnione opadania poziomu wód, które co jakiś czas nawiedzają morze Kaspijskie. Wypadki takie miały ostatnio miejsce w latach: w 1910 — spadek wyniósł 30 ctm., 1925 — 61 ctm., a w marcu bieżącego roku — dalsze 14 ctm.

Wskutek niesłychanie niskiego poziomu wód, nadbrzeżni mieszkańcy zatoki Baku oglądają teraz mury starożytnej i potężnej fortecy Sałchir, zbudowanej przez chanów tatarskich w XII wieku. Forteca ta dawno zapadła się w morze po trzęsieniach ziemi, często nawiedzających tę stronę. Obecnie w pogodne dni bez wiatru mieszkańcy Baku wyjeżdżają łódkami na morze, zwiedzają ruiny i obserwują doskonale pod wodą widoczne wały i drogi wiodące do fortecy.

Stale obniżanie się poziomu wód morza Kaspijskiego stanowi poważną troskę władz i ludności, której byt związany jest z morzem. Powierzchnia jego w ostatnich stu latach zmniejszyła się o przeszło 20 000 km. kwadratowych. Ujścia potężnych rzek wpadających do morza stają się coraz płytsze, co utrudnia wstęp do rzek drocogiennej rybie: jesiotrom i białogom. — Wskutek zmniejszenia powierzchni ilość oparów, powodujących deszcze, zmniejsza się odpowiednio, a suche

Sekcja dla spraw zdrojowisk i uzdrowisk

Państw. Nacz. Rada Zdrowia odbywała doroczne swe posiedzenie naukowe w dniach 6 i 7 czerwca b. r. w Krynicy, poddając zarazem oględzinom to coraz więcej rozwijające się zdrojowisko. W sobotę d. 6 bm. wygłoszono referaty o wzajemnym uzupełnianiu lecznictwa w uzdrowiskach rodzimymi wodami leczniczymi, o zagadnieniu chemii wód mineralnych na tle współpracy chemii z medycyną, o badaniu borowin z punktu widzenia ich składu chemicznego i użyteczności lekarskiej, o technice pobierania i zasadach analizowania wód mineralnych, o nowszych metodach badania wody i wód mineralnych, oraz rozpatrywano projekt rozporządzenia o eksploatacji i obrocie wód naturalnych leczniczych i stobowych.

W obradach uczestniczyli — poza przedstawicielami Ministerstwa (departamentu Służby Zdrowia) i referentami z pośród kierowników Państwowego Warszawskiego Zakładu Higieny, członkowie Państw. Nacz. Rady Zdrowia: prof. dr. Loth (Uniwersytet Warszawski), prof. dr. Szmurło (Uniwers. Wileński), prof. dr. Gantkowski (Uniwersytet Poznański) i doc. dr. Sabatowski (Uniwers. Lwowski).

W niedzielę 7-bm. udali się członkowie Zjazdu na uroczyste poświęcenie pięknego, nowoczesnego inhalatorium w Szczawnicy, wybudowanego z nakładem wielkim i środków finansowych i osobistego trudu przez p. hr. Stadnickiego, właściciela Szczawnicy. Pomagali mu w przeprowadzeniu i ukończeniu tego dzieła, dyrektor zdrojowiska, książe Woroniecki oraz ordynujący w Szczawnicy lekarze zdrojowi, których łączy wzorowa harmonia z właścicielem i administracją uroczaj Szczawnicy, jeszcze niedostatecznie docenianej przez lekarzy i społeczeństwo.

Los Jerzykiewicza — Szczęścia użyzca

Kolekt. Lot. Państw. w Poznaniu, Poczta 30

Ekstrawagancje mody. Na ostatniej rewii mód w Londynie zaprezentowano rękawki „tarczowe”, oryginalne coprawda, jak to widzimy na powyższym zdjęciu, — ale czy ładne, to rzecz gustu.

okolice, otaczające morze Kaspijskie, stają się jeszcze bardziej pustynne. Co zatem idzie, niedaleko położone od morza Kaspijskiego rzeki Amu-Darja i Syr-Darja, wpadające do morza Aralskiego, nie korzystają z dostatecznych opadów. Morze Kaspijskie powoli wysycha, taka jest diagnoza uczonych rosyjskich, a powolna jego agonja pociąga za sobą także śmierć bardzo już płytkiego dzisiaj morza Aralskiego.

Fale infra-czerwone w służbie obrony powietrznej

W wojskowych laboratorjach w New Jersey opracowano system obrony powietrznej, który pozwoli dzięki zastosowaniu fal infra-czerwonych na wykrywanie samolotów nieprzyjacielskich. System ten oparty jest na zasadach szybkości światła i dźwięku.

Gigantyczne reflektory o zwierciadłach wklęsłych, średnicy 1,5 mtr., pokryte specjalną masą, pochłaniają energię cieplną, wydzielaną przez samoloty nieprzyjacielskie, przyciemniają specjalny aparat rejestrujący i ułatwia orientację, gdzie się znajduje samolot.

Fale infra-krótkie mogą mieć również zastosowanie do wykrywania okrętów nieprzyjacielskich na pełnym morzu.

Stany Zjednoczone próbują budować drogi z bawełny

W obrębie delty rzeki Missisipi wybudowano niedawno próbną odcinek drogi z zastosowaniem w nawierzchni bawełny. Za pośrednictwem Polskiego Touring Klubu dowiadujemy się, że jeżeli wyniki tej próby będą dodatnie, Amerykanie zamierzają zastosować ten system nawierzchni dla dróg, na których nie odbywa się ruch ciężkich pojazdów, na ogólnej długości około 3.200.000 km. Drogi z taką nawierzchnią będą nie tylko tanie, lecz i bardzo odporne na mróz, który jest wielkim szkodnikiem dla dróg, powodując wysadzanie nawierzchni do góry. Drogi z bawełny budowane są w ten sposób, że sporządzane jest najpierw podłoże z mieszaniny gliny i żwiru, następnie warstwę tę pokrywa się smolą, na której układa się materac z bawełny, specjalnie w tym celu spreparowanej. Jako górną warstwę stosuje się asfalt zmieszany ze żwirem o bardzo drobnym uziarnieniu.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego
Występy mistrza Solskiego już mają się ku końcowi. Wielki artysta wystąpi po raz ostatni w nadchodząca niedzielę, żegnając publiczność w pełni powodzenia, gdyż zmuszony jest wracać do Warszawy. Repertuar aż do niedzieli wypełni świetna sztuka A. Nowaczyńskiego „Fryderyk Wielki”. Najbliższą premierą będzie ostatnia nowość scen europejskich „Słoń w składzie porcelany”, która odbędzie się 23 bm.

Z Teatru Nowego
Dzisiaj w środę i dni następne powtórzenie pełnej humoru i sentymentu doskonałej komedji Adama Grzymały - Siedleckiego „Spadkobierca” z gościnnym występem znakomitego artysty Józefa Węgrzyna, niezrównanego odtwórcy roli tytułowej, w której na naszej scenie odnosi wielki sukces, owacyjnie przyjmowany na każdym przedstawieniu. Gościowi dzielnie dopisuje koncertowo zgrany zespół w osobach pp.: Korcecka (główna rola kobieca) Młodziejowska, Michalska, Trojanowska, Korcecki, Koczanowicz, Noskowski, Nowakowski i in., to też świetna komedja „Spadkobierca” cieszy się wyjątkowym powodzeniem.

Wiedeń pod znakiem olimpiady katolickiej młodzieży

W Wiedniu odbyła się olimpiada sportowa katolickiej młodzieży, na którą zaproszona została również Polska. Reprezentowani byliśmy tam jedynie przez delegację, składającą się z czterech osób. Poniżej zamieszczamy relacje z Wiednia naszego korespondenta.

Mogłoby się wydawać, że katolickiej młodzieży w Wiedniu, mimo ich międzynarodowego charakteru, nie wzbudzą należytego zainteresowania. Wiedeń ma przecież tyle przeróżnych atrakcyjnych sportowych o poziomie prawdziwie międzynarodowym. że trudno było uwierzyć, by młodzieżowe popisy gimnastyczne i zawody lekkoatletyczne mogły poruszyć tłumy. A jednak międzynarodowy zjazd katolickich organizacji wychowania fizycznego nie tylko nie minął bez echa, ale zelektryzował dostojnie cały Wiedeń. Począwszy od najwyższych władz kościelnych i państwowych aż po szerokie rzesze rozmówianych w

Galowy obiad wydał wódz ruchu w. f. w Austrii książę Stahrenberg w salach państwowego urzędu w. f. Znow oczywiście były przemówienia, toasty itd.

Po południu na wielki Stadion przybyło przeszło 50 000 widzów, wśród nich oczywiście witali przybyli prezydenci Austrii Miklas. Wkraczające na Stadion delegacje państwowe witało barwnymi proporcjami około 10 000 młodzieży austriackiej zebranej na boisku; po wywołaniu każdej delegacji odegrano hymny odpowiednich państw. Hymny wykonała orkiestra wojskowa. Hymn austriacki orkiestra francuska, co przyjęto huraganem braw. Do zebranych przedstawicieli poszczególnych krajowych organizacji młodzieżowych przemówił prezes austriackiego związku Dr. Sultauer, poczem gimnastyczne reprezentacje państwowe wykonały zadane popisy. Ponieważ wśród uczestników drużyn gimnastycznych wielu jest kandydatów na Olimpiadę w Berlinie popisy stały na bardzo wysokim poziomie. W gimnastyce na przyrządach zwyciężyli bezapelacyjnie Węgrzy, którzy wszystkie figury wykonali nie tylko z drobniagą precyzją ale i niezwykłą maestrią. Drugie miejsce zajęła Szwajcaria, trzecie Austria. W popisach gimnastycznych dowolnych I. Austria, II. Francja, III. Czechosłowacja. I tutaj Węgrzy byli bezapelacyjnie lepsi, startowali jednak poza konkursem.

Masowe ćwiczenia rytmiczne austriackiej młodzieży żeńskiej i męskiej w liczbie

przeszło 7000 wywołały huragany braw. Był to naprawdę imponujący widok, gdy tak wielka masa ćwiczących, równo ubranych, wzorowo wykonała swoje ćwiczenia.

Nieszczęśliwie przez Austrię przegrana sztafeta szwedzka, a z drugiej strony zwycięstwo olimpijczyka austriackiego Fischera w biegu na 3000 m. w dobrym czasie 8:56.4 znow rozaniowały masę.

Na zakończenie przemówił prezydent Austrii Niklas. Wyraził radość z tego, że katolickie organizacje wych. fiz. obraly katolicki Wiedeń za teren zawodów oraz życzenie, by praca katolickich organizacji, szczególnie młodzieżowych przyczyniła się do zapanowania królestwa Chrystusowego na całym świecie, gdyż to jedyna gwarancja stałego pokoju na terenie ogólnosiwiatowym.

Stadion powoli pustoszeje. Delegacje i zawodnicy poszczególnych państw żegnają się. Olimpiada katolicka zbliżyła młodzież wielu krajów i niewątpliwie zachęciła do dalszego uprawiania ćwiczeń w. f. w myśl zasad katolickich — zahartowanie i usprawnienie ciała po to, by w nich zamieszkał zdrowy duch.

Dobrze, że Polska chociaż przez delegację na olimpiadzie katolickiej była reprezentowana. Pewnie na następnych katolickich igryskach olimpijskich nie zabraknie i polskich katolickich zawodników, którzy w niejednych konkurencjach mogli już teraz zdobyć sukcesy.

Witalis Dorożała.

Uczcie żołądek punktualnego trawienia

i wypróżniania, gdyż sprawne działanie żołądka i kiszki jest warunkiem zdrowia. Ziola magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Gastrosia“ łagodnie przeczyszcza, dla

tego też stosuje się je przy obstrukcji. Wytwórnia: **MAGISTER WOLSKI**, Warszawa, Złota 14. ng 11 907

Kto jedzie na olimpiadę

Decyzja P. K. Ol. — Ostatnie przygotowania

We wtorek późnym wieczorem zakończył swe obrady Polski Komitet Olimpijski pod przewodnictwem plk. Głabisza. Postanowiono zgłosić zawodników polskich do następujących konkurencji olimpijskich ze zwykłym zastrzeżeniem, że zgłoszenie nie jest równoznaczne z wysłaniem zawodników.

Zdecydowane zgłoszenia podajemy: Lekko atletyka: 200 m Sliwak, 400 m — Biniakowski, 800 i 1500 m — Kucharski, 5.000 m i 10.000 m — Noji, maraton — Gancarz, Marynowski i Fialka, 50 km. marsz — Bieregowej, wwyż i dziesięciobój — Pławczyk, tyczka — Sznajder i Moronczyk, trójskok — Luckhaus, oszczep — Lokajski i Turczyk.

Panie: 100 m — Walasiewiczówna, dysk — Wajsońna, oszczep — Kwaśniewska.

W turnieju zapaśniczym wysłani będą zapaśnicy do wagi piórkowej, lekkiej i półśredniej. Szermierka — turniej drużynowy i indywidualny w szabli i szpadzie.

W strzelaniu — pistolet do sylwetek, pistolet tarczowy i karabin.

Gimnastyka — drużyna pań oraz w charakterze widzów na koszt P. K. Ol. — Kosman i Dołowy.

Hippika — jeźdźcy do wszechstronnego konkursu konia wierzchowego i konkursu w skokach przez przeszkodę.

Kolarstwo — 4 szosowcy oraz tandem, o

ile osiągnie czas 11,3 na ostatnich 200 metrach.

Pływanie 4x200 mtr. st. dow. o ile sztafeta osiągnie czas 9:35 sek.

Wioślarstwo — jedynka, dwójka podwójna, dwójka bez sternika i dwójka ze sterem oraz czwórka ze sternikiem.

Kajaki — dwójki sztywne i składak podwójny po wykazaniu się formą na regatach we Wrocławiu.

Na koszt własny — jedna jolka olimpijska i ewent. szóstka żeglarska.

Piłka nożna — 50 proc. kosztów ekspedycji pokryje P. K. Ol., przygotowania na koszt własny P. Z. P. N.

Poza tem zgłoszeni zostali koszykarze i bokserzy.

Ekspedycja polska zabierze z sobą 5 marszystów i kucharza.

Olimpijski obóz lekkoatletyczny trwać będzie od 1 lipca w CIWF na Bielanych przy udziale 20 zawodników i 3 zawodniczek.

Zapaśnicy końcowy trening przeprowadzą na koszt własny w Budapeszcie.

Climpijski obóz bokserów rozpocznie się 20 bm. w C. I. W. F.; obóz strzelecki — od 24 bm. w Warszawie, obóz gimnastyczny od 1 lipca w CIWF, obóz wioślarzy od 30 bm. w Kruszwicy, obóz koszykarzy od 6 lipca w C. I. W. F., obóz piłki nożnej od 6 lipca w CIWF lub na stadionie Wojska Polskiego. Jeźdźcy trenują w Grudziądzu.

WODA GORZKA MORSZYŃSKA i sól krystaliczna lub proszkowana — znakomite środki w nawykomem zaparciu stolca. Ządać w aptekach i składach apt. ng 12 013

Piłka nożna

Dlaczego Szamotulski K. S. a nie Cybina? Onegdaj donosiliśmy, że w miejsce Cybiny, która rozegrała już jeden finałowy mecz z Sanem, zarząd PZOPN dopuścił do dalszych gier końcowych o wejście do klasy A i mistrzostwo klasy B PZOPN — Szamotulski Klub Sportowy. Stało się to wskutek uchwały zarządu PZOPN. Związek poznański doszedł do przekonania, że spotkanie półfinałowe, rozegrane przez San i Cybinę i wygrane przez tę ostatnią dość niespodziewanie w wysokim stosunku 2:6 było umówione. W tak ważnych zawodach San wystąpił w mocno osłabionym, a raczej rezerwowym składzie. Dochadzenia wykazały, że istnieją poszlaki zmywy, że Cybina spotkanie to wygrała w anormalnych i niedozwolonych warunkach. Unieważniono więc spotkanie półfinałowe, a równocześnie uznano zawody finałowe z Cybiną wygrane jak wiadomo przez San w stosunku 5:0, jako półfinał, zaliczając punkty Sanowi. W konsekwencji do finałowych rozgrywek w miejsce Cybiny, która po utracie punktów ze spornego spotkania półfinałowego, miała ich mniej od „Szamotulskiego”, ten ostatni dopuszczony został do finałów.

O pozostaniu w klasie B. Unja Poznań — Posenia 0:3 w. o., Unja Skrzęsłona, Sokół Leszno — Sremski K. S. 3:0 w. o., Sremski zwycięgnął z gry.

O mistrzostwo klasy C. Victoria Września — Orkan Fabianowo 3:0 w. o., Orkan nie stawiał się do gry. Sparta Oborniki — Pozoń Śmigiel 4:2 (2:0).

O nagrodę pocieszenia. H. C. P. II — Britania Poznań 15:1 (6:1), Korona II — Sokół Opalenica 5:4 (4:0). RKS II Rawicz — Sokół II Kepno 3:0 w. o., Sokół zrezygnował z gry.

Zawody towarzyskie. Warta II — Admira I 4:0 (0:0), Naprzód — Czarni 2:0 (0:0), Unia Kościelnica — Pentaton Poznań 3:1 (3:0), Stela Zabikowo — Orkan Fabianowo 7:1 (2:1).

Odwolanie obozu „Białych Orlat“ w Katowcach. Z powodu niemożności zgromadzenia graczy na obozie „Białych Orlat“ w związku z odbywającymi się mistrzostwami, zarząd PZPN postanowił obóz ten odwołać, powiększyć natomiast liczbę graczy w obozie przedolimpijskim do liczby 32 z uwzględnieniem najlepszych sił, które miały być wyznaczone na obóz „Białych Orlat“. Obóz przedolimpijski odbędzie się w czasie od 6 — 20 lipca rb. w Warszawie. (4)

Lekka atletyka

Olimpijska eliminacja lekkoatletów odbędzie się w dniach 28 i 29 bm. na Stadionie Wojska Polskiego w Warszawie z udziałem Węgrów, Belgów i Austriaków.

W pierwszym dniu odbędzie się konkurencje: 400 m, 100 m, kula, wwyż, trójskok, oszczep i 400 m przez płotki.

W drugim dniu: 110 m płotki, tyczka, 800 m, dysk, 200 m, wdal, 5 000 m, 4 x 400 m.

W dniu 29 bm. przed rozpoczęciem eliminacyjnych międzynarodowych przedolimpijskich zawodów lekkoatletycznych w Warszawie, odbędzie się eliminacyjny bieg na dystansie 35 km. Będzie to eliminacja do maratonu, w której startować będą: Gancarz (Lwów), Marynowski (Kielce), Fialka (Kraków), Poltorak (Białystok) oraz Przybyłko i Raszke z Warszawy.

Eliminacje przedolimpijskie pań odbędzie się w czasie kobiecych mistrzostw Polski, w dniach 4 i 5 lipca w Łodzi.

Eliminacje w dziesięcioboju odbędzie się w czasie zawodów o mistrzostwo Polski w dziesięcioboju, w Bydgoszczy w dniach 4 — 5 lipca. Start zawodników olimpijskich w zawodach eliminacyjnych jest obowiązkowy. (PAT)

Jugosławia Czechosłowacja 97:71 pkt. Ciekawskie wyniki, które stanowią zarazem nowe rekordy wymienionych krajów notujemy:

Tyczka — Klasek (Cz) 402 cm, młot — Knopek (Cz) 51,62 m, wdal — Hoffmann (Cz) — 726

Wszelkie artykuły kąpielowe Największy wybór — na tańsze ceny Kałamajski

Pg 498/1-24-9/90

cm, a Jugosłowianin Wosolsobe 724 cm. W moście Jugosłowianin Stepisnik 49,17 m.

Wioślarstwo

WIELKIE MIĘDZYNARODOWE REGATY w BYDGOSZCZY

W niedzielę 28 bm. odbędzie się w Bydgoszczy na wspaniałym torze regatowym w Łęgnowie, wielkie międzynarodowe regaty, które zapowiadają się w tym roku — ze względu na eliminacje olimpijskie — szczególnie interesujące.

Już dziś wiadomo, że prócz wszystkich towarzyszów Rzeczypospolitej, startować będą kluby z Rzeszy Niemieckiej, a mianowicie z Wrocławia, Królewca i Elbląga. Przyjazdy swój przrzekły również kluby z Gdańska.

W niedzielę o godz. 15 odbędzie się w Warszawie propagandowe regaty wioślarstwa, przy udziale wszystkich klubów należących do PKT.W. — Start przy saperach, meta przy przystaniach K. W. 04 i Trytona. Przedbiegi w sobotę o godzinie 18,30.

Kolarstwo

Wyścig do morza polskiego. Zatwierdzona została ostatecznie trasa tegorocznego wyścigu do morza polskiego. Trasa ta przedstawia się następująco:

27 bm. — Warszawa — Grudziądz, 241 km. 28 bm. — Grudziądz — Gdynia przez Starogard i Kościerzynę — 201 km. 29 bm. — uroczystości i odpoczynek w Gdyni. 30 bm. — Gdynia — Chojnice — 171 km. 1 lipca — Chojnice — przez Tuchole do Torunia — 119 km. 2 lipca — Toruń — Łódź — 172 km. 3 lipca — Łódź — Warszawa — 140 km.

Zgłoszenia przyjmuje W. O. Z. K. (Warszawa, Wawelska 5) do godz. 18 dnia 24 bm. Wpisowe od zawodnika zł 15, kaucja zwrotna zł 20.

Tenis

Dziś o godz. 16 otwarta zostanie turniej o mistrzostwo m. Poznania. Startują p. in. z Wrocławia: Fromlowitz, Gensel, Pracht i Walter; z pań: Halpaus, Kramer i Meyer. Z polskich graczy zapowiedzieli udział: Ign. Tłoczyński, Spychała, Popławski, Bojanowski z Torunia i Becker z Bielska oraz Konopa — Matuszewska.

Wśród zawodowców

Transmisja radiowa spotkania o mistrzostwo świata pomiędzy Schmelingiem i Louisem odbędzie się w nocy z czwartku na piątek około godz. 3 po północy. Od godz. 1,06 po północy stacje niemieckie aż do transmisji z Nowego Jorku nadają muzykę lekką.

Pokłon i pienię

Kłękając i pobożnie śpiewając, oddajemy nasz hołd pokorny Panu zastępów. „Twoja cześć, chwala!“ — „Rzućmy się wszyscy społeciem, uderzymy w ziemię czołem!“ — „W majestacie Swym Niezmierny“, w pieśni „U drzwi Twoich stoje Panie“, oto wiązanka aktów uwielbienia, wyśpiewywanych przez nas Polaków Bogu na chwałę.

Lecz nie tylko słowami, ale i nieprzebrzmiewającym czynem oddajemy Bogu część należną. Świadczą o tem od wieków liczne świątynie Pańskie, niektóre z nich z wspaniałości na cały świat słynące, a na ostatnim miejscu w 1932 r. w Poznaniu wzniesiony i uroczystie poświęcony Pomnik Wdzięczności Narodu wobec Boga za wskrzeszenie Ojczyzny.

Pamiętajmy, że hołdem wobec Boga jest każda ofiara składana na ten pomnik dla pokrycia reszty kosztów jego budowy. Nie skąpmy zatem datków na cel ten niewątpliwie pilny, zważywszy, że pomnik już od 4 lat jest wykończony.

Wszelkie ofiary uprasza się nadsyłać pod adresem Komitetu Budowy Pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu, ul. św. Marcina 69 m. 17 za blankiety P. K. O. na konto czekowe nr. 207 470.

Przepowiednia pogody na niedzielę 21 bm.

Do południa słonecznie, bardzo ciepło — po południu skłonność do burz na zachodzie Polski — wieczorem od godz. 7-jej deszcz do godziny 10,30 — poczem upalna noc. Następný cały tydzień pogoda. Tego oczywiście życzyliby sobie Pim — (czytaj Pierwsza Impreza Morska Komitetu Święta Morza), gdyż Wieczer Morski w Teatrze Wielkim w niedzielę pod kierownictwem artystycznym Zygmunta Mąkowskiego zapowiada się wprost rewelacyjnie.

Choćby tylko jeden z wielu tańców Haliny Szmolcówny — „Labędź“, który to taniec podziwiano na scenach wszystkich stolic świata. Wysoka klasa śpiewu Hanny Dziewińskiej i czar niesamowity piosenek Elektorowicza przy własnym akompanjamentem fortepianu, inscenizacji rytmiczna — tańce plastyczne zespołu Pań ze Szkoły Prof. Wiechowiczowej, debiut utalentowanej młodocianej tancerki Hali Wojcickiej, arcyzabawny skecz piana Jerzego Gerzabka w wykonaniu świetnej pary artystów Porębskiej i Jaworskiego „Jazda w Nieznane“ — wreszcie recytacje poety Janusza Dybrowskiego wróża imprezie zasłużone powodzenie.

Jeżeli przypomnimy o rozlosowaniu biletów między Publiczność bezpłatnego przejazdu do Gdyni i z powrotem, to przypuszczalno należy, że nawet upalna pogoda nie zmniejszy frekwencji publiczności.

Bilety w cenie od 50 do 2,50 zł wcześniej do nabycia u p. Szejbrowskiego. zg 358

Delegacja K. Z. M. u postła R. P. p. Gawrońskiego. Stoja od lewej pp.: mgr. Olekszy, min. Gawroński, Zaplatyńska i Dorożała.

wychowaniu fizykiem Wiedeńczyków, dosłownie na każdym kroku, okazywano tak uczestnikom tej pięknej imprezy jak i poszczególnym pokazom i popisom zainteresowanie wprost niezwykłe. Bez przesady można twierdzić, że w dniach od 12—14 b. m. nie było Wiedeńczyka, któryby nie wiedział o odbywającej się olimpiadzie.

Pięknymi momentami całej imprezy były: uroczystości powitalne, złożenie wieńca na grobie niezanego żołnierza i finałowe pokazy oraz uroczyste zakończenie zawodów na Stadionie w Praterze.

Uroczystość powitalna odbyła się w wielkiej sali Konzerthausu, która nie mogła pomieścić tłumów przybyłej publiczności. J. E. ks. kardynała dr. Innitzera oraz kanclerza dr. Schuschnigga, protoktorów złota, powitano hymnem narodowym. Następnie krótko a serdecznie przemówił prezes międzynarodowej unii katolickich organizacji w. f. Francuz prof. Hébrard, poczem wśród niemiłkających braw wkroczyły poczty sztandarowe państw reprezentowanych na olimpiadzie.

Sztandary o barwach państwowych dostarczali organizatorzy. Jak często przy międzynarodowych imprezach się zdarza, akurat sztandar Polski rzekomo w ostatniej chwili zaginął. Energiczna interwencja kierownika delegacji naszej spowodowała natychmiastowe odnalezienie zguby, ale nawet postawienia Polski na czele pocztów. To też delegację polską, wkraczającą jako pierwszą na estradę, powitano szczególnie gromkimi brawami.

Jedynie jeszcze Szwajcaria i Węgry zostały przyjęte tak gorąco. Warto tutaj zaznaczyć, że na olimpiadę przybyło młodzieży z Francji 473, Czechosłowacji ca. 500 (członkowie kat. organizacji Ore), Szwajcarii 170, Węgier 20 (wszystko studenci wyższej szkoły wych. fizycznego w Budapeszcie), którzy serdecznie wspominali niedawny pobyt w ich grodzie lekkoatletów polskich, Holandji 11, ponadto delegacja z Polski 4, Jugosławji 3 i Hiszpanji 1.

Sobota upłynęła na przeprowadzeniu zawodów lekkoatletycznych, a wieczorem przyjęto delegację w Ratuszu przez burmistrza Wiednia.

W niedzielę przed poł. złożono wieńce na grobie niezanego żołnierza. Były obecne wszystkie delegacje ze sztandarami. Przybyli także reprezentanci Państwa i

U grobu Niezanego Żołnierza. Wśród delegacji państw, pierwszy od prawej sztandar polski.

miasta. Bezpośrednio po złożeniu wieńca odprawiono w kapliczce krypty grobu niezanego żołnierza mszę św. i modlitwy za zmarłych nieznanych bohaterów. Był to naprawdę wzruszający moment. Jak bardzo odbijał od zwykłego stosowania np. u nas tylko czezej chwili milczenia.

W poniedziałek, dnia 15. bm. o godz. 22, zasną w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza i najlepsza matczka, babcia i siostra, s. p.

Jadwiga Stanisława Korzeniewska

z domu Kokocińska
przeżywszy lat 73. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 18. bm. o godz. 16,30 z domu żałoby w Lesznie, ul. Głogowska 2, o czym zawiadamia

W ciężkim smutku pograżony
mąż i rodzina.

Msza św. za duszę s. p. Zmarłej odprawi się w kościele parafji. nazajutrz o godz. 7,15 rano.
Leszno, Poznań, Sarnowa, Kraków, Pila, Pleszew.

Dnia 15 czerwca 1936 r., o godz. 21,30, zasną w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., moja ukochana żona, nasza najdroższa matka, teściowa i babcia, s. p.

Helena z Maciejewskich Krakowska

Pogrzeb odbędzie się w Nakle n/N. w czwartek, 18. bm. o godz. 14.

W ciężkim smutku pograżeni
mąż i rodzina.
Nakło n/N., Więcborek, Chełmno.

Trawiarki 5-nozowe

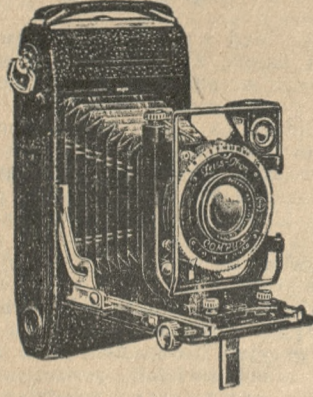
na łozyskach kulkowych
Polewaczki
Weże ogrodowe
i Nawijacze do tychże

Markowski - Skład maszyn
Poznań, ul. Jasna 16

Pg 5172-25,42

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca Składnica drzewa
G. Nowalkiewicz. Poznań, Strzelecka 14a Tel. 14-95

Co chcesz dać Dziecku za
**DOBRE
ŚWIADECTWO SZKOLNE?**

Uczyło się pilnie, by Ci nie
sprawić zawodu, a więc za-
służyło sobie na MIŁY UPOMINEK.

*Pamiętaj, że nic tak dziecko
nie uraduje, jak możliwość fo-
tografowania podczas wakacji
i to własnym aparatem - od*

FOTO-GREGERA

POZNAŃ 3 - ULICA 27 GRUDNIA NR. 18

**Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego
S. S. Urszulanek**

(z prawami szkół państwowych) i 7-mio klasowej Szkoły Powszechnej w Kościerzynie na Pomorzu, zawiadamia, że
przyjmuje zgłoszenia nowych uczniów do wszystkich
klas gimnazjum i szkoły powszechnej.

Przy gimnazjum internat, ogród, boisko, kort tenisowy.
W internacie francuska konwersacja. Okolica malownicza pełna lasów, zdrowa, nadająca się do uprawiania sportów zimowych i letnich. Egzamin wstępny do wszystkich klas gimnazjum i 7-mio klasowej szkoły powszechnej odbędzie się w dniu 22 i 23 czerwca br. o godz. 9 rano. zg 13 745

J. STRÓŻYK

Hurtownia: masła, sera, jaj, konserw rybnych, ogórków konserwowanych w puszkach

Centrala: Św. Marcin 23 tel. 3246

połącza gwarantowanej jakości towary w swych Filjach drobnej sprzedaży:

przy ul. Półwiejskiej 38a

tel. 26-01

" " Wodnej 15

tel. 27-04

" " Św. Marcina 23

tel. 32-46

Codziennie świeże masło i jaja. - Niskie ceny.
Hurt. zlg 13 739 Detal.

**Fabryka Porcelany poszukuje młodego, energicznego
rzemieślnika grawera
do stalorytów.**

Wymagane doskonała znajomość i zdolność do rysunków. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod Ng 11 611.

**Do wydzierzawienia
urodzaj roku 1937 sadu,**

cztery tysiące drzew różnego wieku, jabłonie, grusze, śliwki, czereśnie, porzeczki, maliny - ewtl. fabryka przetworów owocowych. Solidni reflektanci płacący gotówką, mogą składać piśmienne oferty do Zarządu Przym. majątku Gorzyckiego do 15. 7. 1936 r. zg 13 746

Stenotypistka

polsko-niemiecka, rutynowana do większego zakładu przemysłowego na prowincji poszukiwana. Zgłoszenia Kurjer Poznański zg 13 749.

ZARZĄDZAJĄCY

pensjonatu - hotelu - restauracji - kawiarni - baru, młody, energiczny, absolwent Szkoły Hotelarskiej, władający obcymi językami, posiadający pierwszorzędne referencje oraz praktykę w poważnych przedsiębiorstwach, **poszukuje odpowiedniego zajęcia na sezon letni.** Na życzenie złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański zg 13 726 7.

APARAT
do mycia butelek z motorem
AZBEST
dla izolacji szaf lodowych oraz różne aparaty dla branży winiarskiej jak filtry, maszyna do ściągania koniaków itp. oraz urządzenia skladowe
sprzeda tania
Masa upadłościowa firmy **Hipolit Robiński** w Poznaniu. Zgłoszenia: **Stefan Peczajski, Poznań, Wały Jagielly 3.**
Pg 5144-25,10

Dywaniki
przed umywalnie i łózka poleca tania. Zb. Waligórski, Poznań, Pocztowa 31. dg 2 132

Ogłoszenie.
Dekretem Sądu Grodzkiego w Grodzisku L. czyn. C. VIII/57/36 zostałem mianowany kuratorem masy spadkowej po s. p. ks. dziek. Mieczysławie Chudzińskim, zmarłym w Opalenicy w dn. 17 marca 1936 r. Wzywam wszystkich wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w Sądzie Grodzkim w Grodzisku najpóźniej do dn. 15 lipca 1936 r. Wszystkim, którzy posiadają jakie rzeczy należące do masy spadkowej lub są masie cokolwiek dłużni, polecam by najpóźniej do dnia 10 lipca 1936 r. domieśli kuratorowi o posiadaniu takich rzeczy.
Opalenica, Opalińskich 3.
Kazimierz Primke
kuratorem masy spadkowej po s. p. ks. dziek. Chudzińskim.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty na przykład: n 3696, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY - PARCELE

Dom
3 mieszkaniami, ubikację fabryczną, ogród, place do budowy koryzynie sprzedam. Poznań-Lazarz. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 093

Kamienica
10 000 dochodu. 73 000. wplaty 50 000 reszta hipoteka. - Ratajczak, Skarbowa 18. zlg 57 160

Kamienica
nowa, dochód 10 500, wplaty 70 000. Gruszczyński, Pocztowa 30 zlg 57 134

Zamienie
stary dom czteromieszkaniowy przy ruchliwej ulicy z ogrodem, bez żadnych obciążeń na nowobudowany lub niewykończony, okolicy Poznania. Szczegółowe oferty opisać proszę do Kurjera Poznańskiego zlg 57 410

Jeszcze tylko kilka parcel
wymierzonych Winogrody sprzeda Dudek. Wielkie Garbary 54. zlg 57 457

Parcele
Grodziska 7,00, przy Botani 4,25, za Botanikiem 2,50. Bukowska 3,75. Komandoria 2,50. Rocha 5,50. Wybór innych parcel. „Osadopol”. Rzeczypospolitej 9. zlg 57 431

Dom
piętrowy z składem rzeźniczkim, nadający się także na inne przedsiębiorstwo, z ogrodem nad wodą, piękna okolica, lasy i jeziora, z powodu stosunków rodzinnych na sprzedaż. Jan Kościelski. Kórnik zlg 57 423

Wille
kupie, wplatę 15 000. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 415

Dom
składem, mieszkaniem, 7 ubikacji, ogród przy rynku, miasteczku Poznańskiego tania zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zlg 57 129/30

Willa
dochodowa 21 000, wplaty 12 500, reszta amortyzacja. Ratajczak, Poznań, Skarbowa 18. zlg 57 559

Samochód
sześciopięcioro zamienie na parcele. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 551

Willa
nowa, komfortowa, czteromieszkaniowa, Solacz, 37 000.

Willa
niewykończona, Solacz, 21 000. - Nowakowski, Wielkie Garbary 35 - 21. zlg 57 713

Kupię
dom, wplatę 28 000. Pożądam dokładny opis nieruchomości oraz położenie. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 630

Parcele
wille tania sprzedaje. Solacka 6/8. zlg 57 647

Dom (Lazarz)
nowy pięciu lokatorów dobrze rentujący powodu stosunków rodzinnych zaraz sprzedam. Gospodarz, Strumykowa 9 - 18. zlg 57 709

Domek
ogrodem, okolicy Poznania, lub miasteczku kupię. Oferty Kurjer Pozn. zlg 57 613

Parcele
leśna w Kobyłepolu sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zlg 57 671

Parcele
od Staro Rynku 25 minut drogi. Grobla 28 - 2. zlg 57 525

Parcele
pod wille, piękne połączenie. - Zarembo, G. Wilda 48. zlg 57 730

Letnisko
Majętność Dobczyn, komfort - elektryczność, kanalizacja, las, kort. Informacje: Pocztowa 31, m. 3. zlg 55 568

Krynica „Echo“
komfort, ceny z utrzymaniem od 5,- Właścicielka Bojarska. zlg 56 784

Pokój
kuchnia las woda, blisko Poznania, autobusem, koleją polecam. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 463

Poszukuję
Puszczykowie, Puszczykówku 2 pokoje kuchnia, lipiec, sierpień. Warunki Kurjer Pozn. zlg 57 388

Letnisko
we dworze wśród lasów, jezior utrzymaniem 3 zł. Oferty Kurjer Poznański dg 2188

Letnisko
dla pań. Uroczą okolica, las, woda. Bronisława Stróżykowa, Zielonogóra „pow. Szamotyły. zlg 57 451

Letników
przyjmuje Mickiewicza 5 - 8. zlg 57 599

Letnisko
koło Steszewa, nad jeziorem - blisko lasu, pokój kuchnia lub 2 pokoje. Oferty agentura Kurjera Pozn., Steszew zlg 57 400

Letnisko Runowo Kraińskie
wśród pięknych jezior i lasów 3 zł. dziennie. Zgłoszenia Restauracja Runowo Kraińskie. zlg 57 505

Pokój
i kuchnia, lasy, blisko Puszczykowa do wynajęcia. Brzozowski, Głuszyna Leśna, p. Krzesiny. zlg 57 692

Na Probstwie
szukam letniska dla dwóch chłopców 11, 12 lat, dobrze wychowanych, łaskawe zgłoszenia z ceną Kurjer Poznański zlg 57 700

2. PIENIĄDZ Kredytu
udzielamy do 2 000,-. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 476

4. OSOBISTE

Seledynowy
kostjum prosi Pana przybycie czwartek, godz. 20, przed „Lówczanką” lub wiadomość zlg 57 627

Już jutro
można wygrać, posiadając szczęśliwy los kolektury Dippła, Plac Wolności 11. zlg 57 588

Ostrzeżenie
Skradziono mi zegarek złoty 3 kopertowy, wyrób szwajcarski, nr. 16 460, wewn. R. 21 997 K, z łańcuszkiem i monogramem W. H. W. również na wisiorku, z fotografią właściciela. zlg 57 657

100,-
zł komu powiem nieprawdę, chiromantka „Lu-ne”, Małeckiego 19 - 1, 1-9 wieczór. zlg 57 678

6. OŻENKI

Kawaler
lat 35, posiadający 6 000,- gotówki i hipotekę 2 000,- pozna panna do lat 40, właścicielka interesu kamienicy lub gospodarstwa w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zlg 56 847

Przemysłowiec
lat 33, wdowiec, wyższe studia poszukuje odpowiedniej, poważnej towarzyszkii życia ze sfer przemysłowych lub handlowych. Fotografia zwrotna pożądana. Dyskrecja - honor. Zgłoszenia Kurjer Poznański zlg 57 428

Kawaler
lat 33, katolik, doby rzemieślnik pozna pannę do lat 30, dobrego charakteru z gotówką 3-4000 zł celem usamodzielnienia się. Oferty z fotografią, która się zwraca skierować do Kurjera Pozn. zlg 57 513

Przystojna
panna lat 33, 1 500 posagu, wydzie zamaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zlg 57 419

Urzędnik
na kierowniczym stanowisku, lat 33, poszukuje żony niebędącej. - Oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zlg 57 708

Kawaler
27. poszukuje przystojnej współpracownicy do założenia zakładu kolonialnego - pieczywa. Cel matrymonialny. Łaskawe oferty proszę Kurjer Pozn. zlg 57 675

Mego
brata kawalera, lat 36, kupca, urzędnika bankowego, średniego wzrostu, blondyna, pragnącego złożyć własny interes i posiadającego 10 000 zł majątku pragnę wyswatać. Pani religijna, posiadająca odpowiedni majątek lub interes pragnę wyjść zamaż - proszę o nieanonimowe zgłoszenie z fotografią do eksped. Kurjera Pozn. zlg 57 511. Dyskrecja zapewniona.

Losy
1 klasy
przedaje
wysył
do wszystkich miejscowości
znana
17 lat
kolektura Antoni
Kędziara,
Poznań, Sieroca 5/6. zlg 50 755

Dodge - kabriolet
okazyjnie, bardzo dobrym stanie Bukowska 31 - 5. zlg 53 655

Nowoczesna
sypialnia
jak nowa tylko 350,-. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 5166-25,26

Karoseria
Ford oryginalna limuzyna. Auto-Bazar, Dąbrowskiego 38. zlg 55 964

Fabryka mebli
poleca meble wszelkiego rodzaju. Skład fabryczny, Wrocławska 19. dg 1 818

Skład
cukierków centrum. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 396

Masywna debowa
sypialnia
eleganckie wykonanie lustra kryształowe białe marmury, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 5165-25,25

Sprzedam
kefir tania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zlg 57 484

Skład
cukierków z mieszkaniem, przy ul. Grobla 29a. zlg 57 385

Sprzedam
żelazko elektryczne, lampę jadalni. Składowa 12 - 14. zlg 57 383

Sprzedam
zegarek złoty, obrazy. Oferty Kurjer Poznański zlg 57 536

Sypialnia
obsada z drzewa myrtowego. solidne wykonanie 490. - Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5164-25-24

Cement
papa, smola, inne budowlane najtaniej. Poznań, Dabrowskiego 72 zdg 57 382

Bardzo elegancki **gabinet**
meski róża kanadyjska jak nowy korzystnie Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5163-25-23

Kajak
trzyosobowy, dobrym stanie. - Chwaliszewo 76, Baranowski - sklad. zdg 57 441

Sprzedam
ławke ogrodowa, kanapke wyścielana, fotele, pianino. Wypialskiego 11, m. 7. zdg 57 257

Skład
kolonialny mieszkaniem, świetnie prosperujący, dzierżawa tania sprzedam. Marszałka Focha 39, mieszkanie 17. zdg 57 432

Tylko 225,- kompletny **gabinet**
meski okazja dla każdego, Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5162-25-22

Domek
dla królików, srebrna papierośnicę sprzedam. Dolna Wilda 86, m. 16. zdg 57 412

Wózek
dziecięcy sprzedam. Graniczna 4 - 12. zdg 57 491

Rower
damskie, meskie. **najtaniej**
Traugutta 23, mieszkanie 8. zdg 57 586

Polerowany nowoczesny **Bufet - kredens**
solidne wykonanie okazynie - Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 51 55-25-31

Pianino
korzystnie. Wierzbicice 53 - 1. zdg 57 569

Skład
nabiału, delikatesów, przy św. Marcynie sprzedam korzystnie - Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 570

Rower
centeryfugę sprzedam. - Sokoła 7/33. zdg 57 639

Garnitur **Klubowy**
skórzany różny inne korzystnie - Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5154-25-30

Krzesła
wiedeńskie tanio. Dominikańska 1. Antykwarjat. zdg 57 640

Betoniarę
do mieszania betonu, maszyny do mieszania wapna (zwana Mörtemaschine) sprzedam. - Waloch, Grodzisk, ul. Żydowska 1. zdg 57 648

Elegancka **jadalnia**
dębowa na dwa danoście osób krzesła skóra zegarek „Beckera” tylko 590,- Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5152-25-28

Sprzedam skład
dobrze zaprowadzony. Łukaszczyca 1. dg 2191

Psa
dobrego stróża, sprzedam. Łukaszczyca 1. dg 2192

Singera
damska (okragle). Kochanowskiego 17 - 9. zdg 57 711

Nowoczesna polerowana **jadalnia**
solidne wykonanie, orzech kawkaski okazja. Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5153-25-29

Samochody
osobowe, ciężarowe, reklamówki, w wielkim wyborze po cenach okazynych poleca

Auto - Okazja
Wejman i Beszterda, Pierwszy Salon Samochodów Okazyjnych. Poznań, Grunwaldzka 16, Tel. 62-30. zdg 57 568

Okazja.
Chrysler - roadster w bardzo dobrym stanie i Ford 29 ciężarowy tanio na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 57 608

Skład
spożywczy spowodu choroby - sprzedam. Sw. Szczepana 10. zdg 57 607

Pianino
Eckego, pierwszorzedne okazynie Półwiejska 23, m. 21. zdg 57 524

Piękny gabinet palisandrowy,
bardzo ładny, nowoczesny, elegancki, najlepsze wykonanie, okazynie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 5173-25-40

Wózek
dziecięcy z budka, modny, dobrze utrzymany, b. tanio na sprzedaż. Bukowska nr. 7, m. 2 ng 12 609

Restaurację
sprzedam. Piekary 18. zdg 57 721

Losy
I klasy L. P. do nabycia w kolekturze Stanisława Jamiszewskiego. Dabrowskiego 51, ciagnienie 18 czerwca 1936. zdg 57 689

Rozbiórki
domu mieszkalnego za Brama Warszawską zaraz na miejscu tanio sprzedaje cegły, dachówkę, kantówki, belki, deski, schody, okna, drzwi, ustępy, drzewo onalowe. zdg 57 705/6

Aparaty
(Wecka),
Słoje
gwarantowane.
Słoje
najnowszego systemu sprzedaje **Hurt**
Porcelany, Wroniecka 24. Ceny niżej fabrycznych. zdg 57 720

Za promocję
dobry, mocny zegarek od Szulca. Wolności 5. Pg 5181-25-39

Zegarki
chromowane, najnowsze fasony, nareczne od 12.50. Szulc, Wolności 5. Pg 5182-25-38

Dla młodzieży
zegarki solidne, gwarancja, ceny niskie. Szulc, Wolności 5. Pg 5183-25-37

Kawiarnia
jadalnia, sprzedaż pieczywa urządzeniem tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 738

Sztance
nożna, wiertarki sprzedam. Podolska 2 (Solacz). zdg 57 737

Skład
papieru, tytoni sprzedam. Półwiejska 35. zdg 57 733

Masło
w beczkach pasteryzowane, codziennie świeże, odda tanio - Markowski, Jasna 16 - tel. 68-95. Pg 5171-25-41

Rower
trzykołowy do rozwożenia paczek. Długa 3, m. 9. dg 2189

Polerowany **gabinet**
meski, dobre wykonanie, zgrabny fason tylko 425,- Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5161-25-21

Dom
dwupiętrowy z piekarnią, składem kolonialnym, interesem zbożowym, spichrzami, powiatowym mieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 446

Platformę
sprzedam. Drużbackiej 6. zdg 57 452

Meble
Baranowski
najtaniej poleca
Poznań, Podgórna 13. Pg 3570/7

„National” **Kasa**
trzechsufladowa bardzo tanio - Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5160-25-20

Rower
turystyczny 85,- balonowy 95,- 5 lat gwarancji tylko firmie - Bracia Nowaczyk, Poznań, Górna Wilda 30 ng 10 684/5

Walizki
tanio. Czysz, Szkolna 11. Pg 2963/4-10.474/1

Modne **kuchnie**
najkorzystnie tylko Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5159-25-35

Tania jatką
przy Rzeźni Miejskiej w Poznaniu sprzedaje w czwartki i soboty od godziny 8-6, a w poniedziałki, środy i piatki od godziny 10-4 rano, mieso wprostowe gotowane po 2 zł 0,60, smalec najlepszej jakości po 2 zł 1,70, smalec ze skwarkami po 2 zł 0,60 i wolowine od 2 zł 0,30 do 0,60 - za 1 kg - Rzeźnia Miejska. ng 12 480/1

Magiel
dobrze utrzymany

Dywan
okazyjnie Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5158-25-34

Aparat projekcyjny
Ernemann, bardzo dobry, korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng 12 605

Sprzedam
przesiewacz czterodziałowy wolnowieszawy, w biegu do 3 lipca 36. - Urbaniak, mlyn, Pleszew. ng 12 604

Gablutki - stoły
kawiarniane z marmurem okazynie Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5157-25-33

Korzystne kupno mlyna
parowego w dobrej okolicy przez odbywajaca sie subhastą dnia 23 b. m. o godz. 10 w sądzie grodzkim w Poznaniu, sala nr. 45. Informacji bliższych udzieli Baczkowski, 3 Maja nr. 5. zdg 57 625

Gdynia
nieruchomość około 5000 m² (6 parcel budowlanych) 2 budynkami sprzedam, lub zamienie na dom czynszowy w Poznaniu. - Wiadomość właśc. Gdynia, Śląska 45. ng 12 096

Zastawa **Kryształowa Samowary**
bardzo elegancka

damskie **Samowary**

różne inne sprzety korzystnie - Swietoslawska 10 (Jezuicka). Pg 5156-25-32

10 MAJATKI
Majątek
900 mórg sprzedam. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 074

1 000
mórg 200 000, wpłaty 150 000 zł, powiat Poznań - Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 713

11. KUPNA
„Occasion”
kupuje stara biżuterię, złoto, srebro, brylanty. Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 55 588

Samochody
używane, opony, detki kupuje - płaci najwyższe ceny Autoskład, Poznań, Dabrowskiego 89, telef. 46-74. zdg 1 746

Brylant
większy czystej wody kupie. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 461

Szafę żelazną
kupię cenę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 392

Łóżko
ewentl. 2 żelazne, dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 402

Plac
na składnicę węgla, dobrem miejscu kupię, weźmie w dzierżawę. Oferty Grodzisk, Skrytka 23. ng 12 489/90

Kilka
używanych samochodów kupię. Talarowski, Dabrowskiego 90-4. zdg 57 597

Kupię
kamienie za gotówkę, dobrze się procentująca, do 90 tysięcy wprost od gospodarza. Podanie do Kurjera Pozn. zdg 57 672. Pośrednicy wykluczeni.

Samochód
tylko mały ekonomiczny. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 57 609

Kupię
konie. Grobla 28 - 2. zdg 57 526

Złoto
srebro, brylanty kupuje **Kruk,**
27 Grudnia 6. Ng 11 613

Budynki pofabryczne
bez maszyn, przy mieście i stacji kolejowej, nadające się na magazyny i warsztat slusarski. Pożądana przy budynkach rzeczka lub stawek. Wartość do 20.000 zł, wpłaty 10.000 zł. Zgłoszenia kierować do eksped. Kurjera Poznańskiego zdg 57 507

Gospodarstwo rolne,
niedaleko stacji kolejowej i miasta, ze stawem lub przy rzece, najchętniej z gospodarzem młynem wodnym. Wartość do 30.000 zł, wpłaty do 14.000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 508

Kupię
wentylator przechodzony. Roman Tłgner, Poznań, Waly Jadwigi 11. zdg 57 606

Przyczepkę
4 tonnowa na oponach łożyska kulkowe z hamulcem mało używaną kupię. Oferty do „Par”, - Toruń, pod „Przyczepka”. Pg 5168-64,60

Kupię
dom z ogrodem do 12.000 Poznań lub okolica, wpłata 5-6.000. Wiadomość Poste Restante Brusy, Pomorze, Legit. 249. zdg 57 510

Samochód
Limuzyna, 4 osob., mało używana kupię zaraz. Cene Kurjer Pozn. zdg 57 515

Pieska
łagodnego (dla dzieci) kupię. - Góralska 4 (Solacz). Pg 5174-55,379

12. DO WYNAJĘCIA
Pięciopokojowe
Niegolewskich 7 - 3. Pg 5032-55,304

7-pokojowe
mieszkanie z przynależnościami na I piętrze, spokojne, słoneczne, w tylnym domu, w śródmieściu wprost od gospodarza do wynajęcia od zaraz. Oferty uprasza się składać do Kurjera Poznańskiego zdg 57 384

Mieszkanie
4 pokoje, front, III piętro, Wypialskiego 9. Wiadomość u portjera. zdg 55 878

8-pokojowe mieszkanie
komfortowe, słoneczne u obszernej przynależnościami ul. Słowackiego, parter, nadające się na biura i mieszkanie wolne od 1. 7. Zgłoszenia J. Łozę, Słowackiego 18, telefon. 66-89. Pg 4924-18,89

Pięciopokojowe
wysoki parter, sierpnia, Chelmońskiego 4. zdg 57 469

Trzypokojowe
Dębicka 6, przystanek tramwaj. zdg 57 470

Pokój
kuchnia, częściej umeblowane wynajme. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 485

Próźny
wprost gospodarza. Szwajcarska Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 381

Dwupokojowe
Słowackiego, komfortowe, łaźienka 65,- półrocznie.

Czteropokojowych Trzypokojowych
kilka w różnych dzielnicach **„Be-Em-Es”**
Grudnia 19, Giełda mieszkaniowa zdg 57 440

Mieszkanie
czteropokojowe, słoneczne, komfortowe, Niegolewskich 4, m. 3. zdg 57 088

Trzypokojowe
dwupokojowe, telefon 30-61. zdg 57 429

3 pokoje
kuchnia, wygodna od gospodarza. Saperska 33. zdg 57 418

Siedmiopokojowe
I piętro, strona południowa, blisko Parku Wilsona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 414

Trzypokojowe
Wypialskiego - blisko Parku, bardzo słoneczne IV piętro. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 411

Pokój
wolny. Długa 3, wiadomość dg 2190

Pokój
kuchnia 15 zł. Luboń. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 616

Suterene
sucha, widna, obszerna (frontowe wejście), odda gospodarz. Wodna 26. zdg 57 619

Pokój
kuchnia, parter, bezdzietnemu małżeństwu - urzędnikowi emerytowanemu od 1 lipca. Poznań-Główna, ul. Główna 31. zdg 57 629

Mieszkanie
2 pokojowe przy ul. Małmowej. Zgłoszenia Cendra, Górna Wilda 119. zdg 57 632

Czteropokojowe
lipca wygody. Grunwaldzka 19, gospodarz. zdg 57 490

Czteropokojowe
słoneczne, komfortowe. Dębica, św. Szczepana 10. zdg 57 604

6 pokoi
komfortowe, II piętro św. Marcina 18, narożnik Ratajczaka. - Informacje, mieszkanie 1. zdg 57 601

3 pokoje
z łaźienką, I ptr. św. Marcina 27 m. 12. zdg 57 591

Trzypokojowe
komfortowe, dzierżawa 50,80, Łąkowa 12 - 10, zwrot renowacji. zdg 57 662

3
pokoje, kuchnia, łaźienka, okolica Teatru Nowego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 661

Mieszkanie
pięciopokojowe z wszelkim komfortem przy ulicy Skarbowej 3 za cenę 2110 do wynajęcia. Zgłoszenia Domagalski i Ska, św. Marcina 34. zdg 57 669

Mieszkanie
5 pokojowe komfortowe, 1 lipca do wynajęcia. Dabrowskiego 36, informacje portier, m. 11. zdg 57 665

Cztero-
trzypokojowe, komfortowe, nowej willi, okolica Grunwaldzkiej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 666

Pokój
kuchnia, skład z pokojem do wynajęcia. Ul. Brzozowa 19. zdg 57 497

Czteropokojowe
komfortowe, willi, wprost gospodarza. Jarochońskiego 56, Łazarz zdg 57 663

Biuro
2 pokoje umeblowane dotychczas kancelaria adwokacka wolne 1 lipca. Aleje Marcinkowskiego 17. - 1. zdg 57 691

Próźny
Długa 4, mieszkanie 10. zdg 57 681

Pokój
kuchnia. Gostyńska 35. zdg 57 519

WARSZAWA
Czwartek, 18 czerwca.
Warszawa - 12.55 „O zarządzeniu gospodarstwem...” - pokazanka - wygl. Fryderyk Zoll; 18.00 „Jak spodzieli świat?”; 18.10 „Zycie kulturalne i artystyczne stolicy”; 18.15 koncert reklamowy; 22.00 wiadomości sportowe; 23.00-24.00 muzyka taneczna w wykonaniu zespołu salonowego Pawła Rynasa.

OGÓLNOPOLSKIE
Czwartek, 18 czerwca.
6.30 audycja poranna; 11.57 sygnał czasu; 12.03 koncert orkiestry kameralnej pod dyr. Alberta Czożnowskiego (z Wilna); 12.50 - chwila gospodarstwa domowego 12.55 „O zarządzeniu gospodarstwem” - pokazanka - wygl. inż. Fryderyk Zoll; 13.05 dziennik południowy; 15.30 wiadomości gospodarcze; 15.45 „Czerwiec na mieście i w ziemi” - pokazanka dla dzieci starszych - wygl. Stanisław Sumiński; 16.00 koncert popularny z Cielochodka. W przerwaniu o godz. 16.45 „Działalność społeczna i dzialacze w wychowaniu fizycznym i przysposobieniu wojskowym” - odczyt, wygl. gen. Olszyna-Wilczyński; 17.30 pieśni w wykonaniu Marij Dzikowej; 17.50 pokazanka biograficzna; 18.50 pokazanka aktualna; 19.00 premiera słuchowiska p. t. „Maż przedzarcenia”, żart sceniczny. Napisal G. Bernard Shaw, tłumaczył Florian Sobieniowski; 19.30 „Taємnicza Niedokonczona Symfonii Schuberta” - reportaż muzyczny Wiktora Junoszy-Dabrowskiego; 20.10 utworu na gitarze hawajskiej i wibrafon w wykonaniu Jana Ławusiewicza; 20.30 „Skrzyznka techniczna”; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 pokazanka aktualna; 21.00 „Nasze pieśni” w wykonaniu Ireny Cwiwskiej. W programie pieśni Mariana Cyrus-Sobolewskiego; 21.30 recital fortepianowy Eżona Petri; 22.05 muzyka w Lwowie” - pokazanka (ze Lwowa); 22.15 muzyka salonowa w wykonaniu zespołu Feliksa Ptasińskiego (z kawiarni „Ziemiański” w Łodzi)

Sołacz
trzypokojowego. Mazowiecka 5. zdg 57 697

Mieszkanie
1. 3 pokojowe, komfortowe. Górna Wilda 48. zdg 57 729

13. SZUKA MIESZK.

Pokoje
2-3 pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 472

Urzędnik
wzwyż państwowy poszukuje 1. 8. mieszkania komfortowego 4-5 pokoi, możliwie centrum parter, do II. ptr. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 487

Szukam
pokoju kuchnia, czynsz zgóry, pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 615

Dwupokojowego
kuchnia życzenie zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 590

2 pokoje
kuchnia, łaźienka, pewien płatnik, pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 57 643

Willi
poszukuje mieszkania 5-6 cala lub piętro. Oferty telefon 57-75. zdg 57 704

Pokoju
poszukuje aplikant adwokacki. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 723

Młode
małżeństwo, właściciel składu - poszukuje próżnego pokoju blisko Starego Rynku. Skład Zamkowska 1/2. zdg 57 695

15. POKOJE UMEBL.

Paniom
jedno - dwuosobowy, słoneczny, łaźienka, Wierzbicice 37 a, m. 20 dom ogrodowy I ptr. zdg 55 148

Gieszkowskiego
6-7 słoneczny, intelig. zdg 57 169

Elegancki
dwuosobowy, kuchnia gazowa, obiadowa. Ratajczaka 9 - 10. zdg 57 182

Pokój
umeblowany, balkonowy, wygodami. Śniadeckich 30 - 6. zdg 57 465

Frontowy
Kwiatowa 8 - 15. zdg 57 468

Dwuosobowe
jedno utrzymanie 50-60. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 55 898

Przyjeźdnym
tanió. Wodna 13 - 9. zdg 57 560

Pokoje
ładne, czyste, utrzymanie - bez Mlyńska 3 - 8. zdg 57 555

Dwuosobowy
Strzelecka 20, m. 7. zdg 57 548

Elegancki
z utrzymaniem - bez. Ogrodowa 18, m. 6. zdg 57 545

Pokój
utrzymaniem - bez. Ratajczaka 33 - 11. zdg 57 531

Pokoik
łaźienka i telef. wysoki parter. - Piekary 5 - 2. zdg 57 529

Frontowy
elegancki. Zupańskiego 17 - 6. zdg 57 715

Umeblowane
dwa pokoje, niekrepujące, zaraz wynajme przy ulicy Marcina. - Zgłoszenia Kawiarnia „Colombiana”, Pocztowa 29. zdg 57 712

WARSZAWA
Czwartek, 18 czerwca.
Czwartek, 18 czerwca. Poznań - 12.55 skrzyznka rolnicza (omówi inż. Dominik Starzeński); 13.15 „Z różnych stron świata”; 15.30 przegląd gieldowy; 18.00 „Swawolny kwadrans”; „Co jeszcze kochanie?; Stanisława Sołbeckiego; 18.15 „Sprawy miasta Poznania” omówi prez. Erwin Wiepkowski; 18.25 zycie kulturalne Poznania; 18.30 koncert reklamowy; 22.00 wiadomości sportowe.

POZNAŃ
Czwartek, 18 czerwca.
Poznań - 12.55 skrzyznka rolnicza (omówi inż. Dominik Starzeński); 13.15 „Z różnych stron świata”; 15.30 przegląd gieldowy; 18.00 „Swawolny kwadrans”; „Co jeszcze kochanie?; Stanisława Sołbeckiego; 18.15 „Sprawy miasta Poznania” omówi prez. Erwin Wiepkowski; 18.25 zycie kulturalne Poznania; 18.30 koncert reklamowy; 22.00 wiadomości sportowe.

PROONUJEMY LAMPOWICZOM
na czwartek:
17.35 Budapeszt. Muzyka taneczna. 17.40 Wiedeń. Pieśni Schumanna.
18.00 Kolonia. Koncert wieczorny. Koenigswust. Koncert solistów. Monachium. Koncert rozrywkowy. Królewiec. Koncert orkiestrowy; 18.10 Bratislava.

Pokój
także przyjeźdnym. Kreta 4. II. zdg 57 614

Pokoik
Woźna 9, m. 5. zdg 57 626

Pierackiego
8, m. 12. zdg 57 621

Pokoik
Kreta 7, m. 4. zdg 57 624

Ratajczaka
11 a - 102. zdg 57 623

Dwuosobowy
Ratajczaka 9 - 11. zdg 57 631

Z klatki
pokój umeblowany solidnemu panu od zaraz do wynajęcia. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom narożny). zdg 57 635

Ładny
czysty inteligentnemu. Strzelecka 14 - 3. zdg 57 637

Dwa pokoje
próżne, I piętro, św. Marcina 18, narożnik Ratajczaka do wynajęcia. Informacje, mieszkanie 1. zdg 57 602

Pokój
Mickiewicza 5 - 8. zdg 57 599

Śniadeckich
15 - 1. zdg 57 589

Małżeństwu
lub 2 osobowy frontowy, balkon nowy, Popłisłkich 7 - 3. zdg 57 573

Pokój
Działyńskich 1, m. 16. zdg 57 641

Kaponiera
2 pokoje pełnokomfortowe, utrzymaniem - bez, dobre sytuowanej osobie lub małżeństwu samotnej wdowy. Pilsudskiego 16 - 4. zdg 57 644

Pocztowa
narożnik Kramarskiej 19/20 - 10 zdg 57 667

Pokój
słoneczny umeblowany utrzymaniem. Marcina 66/67 - 10. zdg 57 707

Pokój
umeblowany utrzymaniem lub bez od 1. 7. 36. do wynajęcia. - Kreta 5, m. 8. zdg 57 703

Panu
przyjeźdnym. Wielkie Garbary 18 - 13. zdg 57 498

Słowackiego
35 - 12. zdg 57 605

Spokojna
25 - 17. zdg 57 683

Jasna
12 - 3 panu. zdg 57 684

Frontowy
słoneczny kuchnią bez zaraz. - Słowackiego 48 - 6. zdg 57 683

20,-
Skryta 14 - 7. zdg 57 732

16. SZUKA POKOJU
15.- lub stróżstwa, małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 398

Pokoiku
skromnego, starsza emerytka zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 567

17. LOKALE

Skład
w Poznaniu z dzierżawa nie wyżej 150 kupie lub wydzierżawie. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 132

Wyprawy Ślubne

GOTOWE NA ZAMÓW

z Metra

Schubert

FABR. BIELIZNY - DOM PŁOCIEN

ul. Rynek 76

Dom Czerwony naprz. Odwach obok Apteki pod Lwem
Pg 4251-18, 4

Ubikacje
przemysłowe mniejsze, większe. Strzelecka 14. zdg 57 638

Skład
naroznikowy 2 okna wystawowe św. Marcina 18, naroznik Ratajczaka do wynajęcia. Informacje mieszkanie 1. zdg 57 603

Skład
duży, jasny, suchy, położony w najlepszym punkcie św. Marcina, zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Domagalski i Ska. św. Marcina 34 zdg 57 668

Ubikacje
biurowe, czteropokojowe, parter. Ogrodowa 9. zdr 57 421

18. DZIERŻAWY

Interes zbożowy
dobre zaprowadzony, obszerne magazyny, powiatowym mieście do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 447

Piekarnia
przepisowa, 2 mieszkania, w pełnym biegu, z zapędem elektrycznym, do odstąpienia za 2000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 717

22. ZGUBY

Zaginął
indeks 7781 na nazwisko Kaczmarek Wojciech, który unieważniam zdg 57 393

Pierścionek
zgubiono niedziela obok Oświatowego, wynagrodzenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 571/2

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 17. 6. „Fryderyk Wielki“, występ gościnny mistrza Solkiego.

Czwartek, 18. 6. „Fryderyk Wielki“, występ gościnny mistrza Solkiego.

Piątek, 19. 6. „Fryderyk Wielki“, występ gościnny mistrza Solkiego.

TEATR NOWY: Środa, 17. 6. „Spadkobierca“, występ J. Wegrzyna.
Czwartek, 18. 6. „Spadkobierca“, występ J. Wegrzyna.

KINA

Poznań, środa, 17. 6.
APOLLO: „Ta albo żadna“ CORSO: „Poedynek ze śmiercią“
GLORIA: „Pat i Patachon jako bezdomni“
GWIAZDA: „Nasze słoneczko“
METROPOLIS: „Potępieniec“
OŚWIATOWE T. C. L.: „Katastrofa Czeluusina“
RENAISSANCE: „Za krzywdę brata“ i „Prokurator Alicja Horn“
SŁONCE: „Cały Paryż śpiewa“
SFINKS: „Kocham wszystkie kobiety“
ŚWIT: „Byli sobie dwaj hultaje“
TĘCZA-Lazarz: „Ludzie w bieli“
TĘCZA-Wilda: „Noce egipskie“
WILSONA: „Sobowtór królewski“

Piesek
mały, czarny Relpincer zaginał wtorek południe przy Podgórnej. Zgłoszenia za wysokim wynagrodzeniem — Poznań, Podgórna 6, m. 4. zdg 57 622-3

75 zł nagrody
za oddanie złotego zegarka z łańcuszkiem, zgubionego w poniedziałek 15. na procesji św. Marcina. Wiadomość Kurjer Pozn. zdg 57 655

23. ROZMAITE

Obiady
domowe tanie. Pocztowa 10 — 2. zdg 52 306

Akuszeryka
Kowalewska, Łakowa 14, paniom zainteresowanym udziela wszelkich porad, pomocy. zdg 56 049

Bona
do dwojga dzieci 5 i 7 lat z sżyciem od zaraz na wieś. Zgłoszenia, odpisy świadectw, podanie referencji do Kurjera Pozn. zdg 56 793

Narada ze zwierciadłem
wypadnie zawsze korzystnie o ile Pani używać będzie kosmetyków Dewa,

Drogerja Warszawska,
27 Grudnia 11. Ng 11 653

Nicuje
ubrania 20 zł. Mielżyńskiego 5 — mieszkanie 9. zdg 57 380

Adarelli przepowiada
z kart Braminów — reki. Przyjmuję Pogórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 57 546

Masażystka
dyplomowana, H. Giernatowska, obecnie ul. Fr. Ratajczaka 14, m. 19. zdg 57 494

Dokładnie
przepowiadam przyszłość. Ratajczaka 9 — 7. zdg 57 582

Obiady
smaczne tanie. Jądłodajnia Strzelecka 32. zdg 57 495

24. NAUKA

Szkoła Przeposobienia Kupieckiego
i Kursy Handlowe Preissa Skarbowska 11. Wpisy codziennie. Początek kursu 1 lipca zdg 56 908

Kursy kroju, szycia
przyjmuję warunki najkorzystniejsze. Klawiterowa, Marij Magdaleny 1, m. 7. dg 1705/6

25. MUZYKA

Wielkopolska Szkoła Muzyczna
Poznań, Ratajczaka 36. Egzamin wstępny w czerwcu. zdg 53 984

Kwintet
wolny śpiew. Kraków, Szpitalna 20, m. 12, kapelmistrz. zdg 57 422

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

a) Służba domowa

Panienska
prowincji lepszego domu przyjmie posadę do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 55 136

Dziewczyna
dobra, ucziwa do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 397

Poszukuję
posady gospodyni z dobrymi świadectwami, ukończona szkoła gospodarcza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 454

Samodzielna
do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 455

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 459

Dziewczyna
do wszystkiego wyjazd poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 467

Panienska
poszukuje posady w sżyciu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 475

Osoba
lat 35, poszukuje posady od 1. 7. 36 jako gospodyni, kucharka do samotnego pana. Ostatnia posada 7 lat. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 57 386

Gospośnia
szkoła gospodarcza poszukuje posady do samotnej osoby zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 449

Dziewczyna
ucziwa, dobrem gotowaniem, — prasoaniem sztywnej bielizny z znajomością języka niemieckiego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 554

Ucziwa
poszukuje posady przed południem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 718

Osoba ucziwa
szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 575

Dziewczyna
na wśkos ucziwa, skromna poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 710

Osoba
wiek średni, samodzielna, szuka na probostwie lub majątku. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 566

Poszukuję
posługi z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 724

b) Inni

Urzędnik
gospodarczy, żonaty lub kawaler szuka posady od 1. 7. lub 15. 7. 1936, wiek 33 l., 11 lat praktyki wzorowych majątkach, referencje pp. ziemian. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 56 771

Urzędnik gospodarczy
25 lat, ukończona średnia szkoła rolnicza, 4 lata praktyki, dobre świadectwa, zamiłowany rolnik, przyjmie posadę 1 lipca. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 122

Administrator
rolny, uniwers. wykształc., 32 lata oficer rezerwy, energiczny, dobre polecenia, najlepsza wszechstronna praktyka w pozytywnych majątkach zmieni stanowisko od 1. później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 276

Nauczyciel
maturzysta praw. naucz. poszukuje jakiegokolwiek posady, najchętniej dzieci wieki szkolnym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 889

Zdolna
buchalterka - bilansistka i korespondentka wielodzielnicowa samodzielność, znajomości różnych systemów, organizacji biurowej pierwszorzędne referencje szuka posady w poważnej firmie lub majątku. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 54 841

Ekspedjentka
branży bławatów, towarów krótkich konfekcji, ostatnio zagranicą, władająca niemieckim, francuskim szuka posady w Poznaniu Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 462

Profesor
gimnazjalny, młody, zdrowy, energiczny, poszukuje posady na wsi w charakterze nauczyciela — wychowawcy lub jakiegokolwiek innej. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 57 443

Magister farmacji
2-letnia praktyka, świadectwo. — referencje poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 477

Poszukuję
administracji domu w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 56 221

Ekspedjentka
lat 18, przyjmie od zaraz posadę jakiegokolwiek branży. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 57 484

Inteligentna
wychowawczyni, średnie wykształcenie, praktyka — dobre świadectwami i referencjami na terenie Gdyniskim szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 433

Pielęgniarka wychowawczyni
inteligentna, dobrze poleciona — szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 434

Maszynistka
biegła korespondentka, znająca prace adwokackie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 445

Piekarz - Cukiernik
lat 30, biegły w wykwiwnem cukiernictwie z praktyką zagranicą szuka pracy od zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 406

Inteligentna
8 klas gimn., kursy handlowe poszukuje jakiegokolwiek posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 395

Chłopiec
15-letni, ucziwy szuka pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 550

Ekspedjentka
początkująca z kaucją poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 540

Rządca gospodarczy
lat 40, wszechstronnie doświadczony rolnik z praktyką 15 lat, w intensywnych maj. w Poznaniu z ukończoną szkołą rolniczą w Niemczech. Poważne referencje i długoletnie świadectwa, przyjmie stałą posadę od 1. 7. 1936 lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 57 676

Kto
przyjmie syna mistrza piekarskiego w naukę cukiernictwa. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 408/9

Drogerzysta
uczeń 3 roku praktyki, znajomość francuskiego, niemieckiego, dobre świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 404/5

Czeladnik
piekarski, pracowity, sumienny, samodzielny, świadectwo, długoletnie, lat 40 pod złożeniem deklaracji lub kaucją szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 493

Krawcowa
szuka posady do domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 576

Energiczny
polowy poszukuje pracy robotnika, polowego, rywarza na majątek z dobrem świadectwem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 577

Posługi
praniem poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 654

Szofer
kilkuletnia praktyka, dyplom — szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 2181

Młodszy
pomocnik branży kolonjalnej szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 233

Urzędnik gospodarczy
kawaler w średnim wieku, szkoła rolnicza 10-letnia praktyka w intensywnych majątkach, obezna w polu, podwórzu i książkowości z bardzo dobrimi świadectwami szuka posady urzędnika lub kasjera - podwórzowego. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 57 066

Aptekarz
dyplom, ze znajomością języka niemieckiego i z prawem zarządu poszukuje zastępstwa, stałej posady. Aptekarz Labriga, Piotrowice k/Katowic, Pierackiego, zdg 56 873

Nauczycielka
wychowawczyni, zezwolenie, zakres szkoły powszechnej, francuski, sżycie szuka posady. Poznań, Marcin 33 — 14. zdg 57 099

Szukam
posady uczenicy fryzjerskiej. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 089

Krawcowa
szuka posady w dom, długą praktyka, również dziecięce, również na wieś. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 346

Ucziwy
robotnik poszukuje stróżostwa, lub innej stałej pracy z kaucją do 500 zł. Oferty Starczanowo, — poczt. Mur. Goślina, pow. Oborniki — Kaczmarek. zdg 55 925

Młoda
nauczycielka, pedagog, pozwolenie nauczania, francuski, łacina, przyjmie prywatną posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 800

Nauczycielka
młodsza przyjmie posadę w czasie wielkich wakacji do dzieci wieki szkolnym, wzgl. jako towarzyszkę, lektorkę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 832

Książkowy
polskim, niemieckim, słowie, piśmie 15 letnia praktyka szuka posady. Łaskawe oferty Agencja Oredownika, Krzywiń, ng 12 467/8

Rządca
kawaler, lat 34 — 12-letnia praktyka, czynny 3 lata w większym majątku na niewypowiedzianej posiadzie, poważny, energiczny fachowiec obejmie stanowisko w dużym majątku, tylko do współpracy z właścicielem lub samodzielnie od 1. 7. lub 1. 10. rb. Poważne referencje. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 56 816

27. WOLNE POSADY

Uczenica
krawiecka potrzebna zaraz. Dąbrowskiego 52, — 7. zdg 57 394

Ekspedjentkę
rutynowaną, branży obuwniczej na prowincje. Oferty z podaniem warunków Kurjer Pozn. zdg 57 464

Służaca
młodsza. Górna Wilda 15 — 6. zdg 57 479

Technika dentyst.
troche operatywy, Gdynia poszukuje. Zgłoszenia Dąbrowskiego 149. zdg 57 488

Drogerja
obok apteki poszukuje ucznia — przy wolnym utrzymaniu. Reflektuje się też na poduczonych. Zgl. Kurjer Pozn. zdg 57 437

Apteka
w Poznaniu poszukuje laboranta. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 438

Ekspedjentka
dzielnia sumienna potrzebna. — Pawlak, mistrz rzeźnicki, Szmarzewskiego 23. zdg 57 416

Ruchliwy
ekspedjent branży meblowej potrzebny. Krótki życiorys Kurjer Pozn. zdg 57 563

Kucharka
kierownicza do kuchni jarskiej od zaraz. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 543

Służaca
samodzielna z dobrem gotowaniem, rzetelna, znająca usługę, potrzebna od 1. 7. br. w Poznaniu. Zgłoszenia z podaniem ostatnich posad należy skierować do Kurjera Pozn. zdg 57 542

Raz
na kilka lat trafia się nowość — artykuł umożliwiający kolosalne zarobki. Poszukiwana ograniczona ilość wykwalifikowanych sprzedawców w wszystkich miejscowościach Polski. Natychmiastowe, szczegółowe oferty: „Sensacja zagranicą“ Towarzystwo Reklamy Międzynarodowej, Warszawa, Marszałkowska 124. Tg 1067

Kucharka
dobra, znająca jarska, warszawska kuchnia. Kasyno Oficerskie 3 pul Lotniczy. zdg 57 450

Pracznka
dobrze poleciona, potrzebna. Zgłoszenie od 8 wieczorem. Kraszewskiego 11, mieszkanie 11. zdg 57 719

Służaca
do wszystkich z gotowaniem zaraz. Kordylewski, Piotra Warzyńskiego 15. zdg 57 716

Uczeń
fryzjerski może się zgłosić. Poznań, Poplińskich 11. zdg 55 988

Bufetowa
wykwalifikowana potrzebna. Pod Strzecha, plac Wolności zdg 57 618

Francuzka
potrzebna wakacje. Mickiewicza 5 — 8. zdg 57 600

Panienska
do obsługi gości potrzebna. Klasztorna 2. zdg 57 574

Służaca
młodsza, zdrowa, zręczna, do wszystkiego, bez prania. Warunki dobre, Miejsce wolne zaraz. Malinowska, Mazowiecka 57, Telefon 32-35. zdg 57 660

Dziewczyna
do dzieci, lekkich prac domowych. Grobla 28 — 15. zdg 57 653

Kucharka
gospodyni samodzielna, dobrem gotowaniem do restauracji potrzebna od 1 lipca. Zgłoszenia — Kończak, Krotoszyn, Rynek. zdg 57 652

Pomocnik
krawiecki potrzebny. Andrzejewski, Rynek Łazarzski 2. zdg 57 649

Fryzjerka
dobra siła, od zaraz potrzebna. Kasprzyci, Oborniki, Poznańska ng 12 608

Służaca
może się zgłosić do wszelkich prac domowych. Wielkie Garbary 39, skład. zdg 57 496

SIATKI DRUCIANE POTANIAŁY!				
Wyjatek z Cennika za 1 m ²				
drut 1,6	1,8	2,0	2,2	2,5
40	74	82	100	118
50	—	69	81	95
60	—	57	70	80
70	—	—	58	69
85	—	—	—	85

PP. kupcy odpow. opust!
Prosimy żądać ofert:
A. Zwierzchowski i Ska
Spółka z ogr. odpow.
Poznań, ul. Półwiejska 1
Pg 4907

Humor zagraniczny

... a czemu to świadek, widząc, że oskarżeni rzucili na siebie stołkami — nie usiłował ich rozdzielić?
— Bo, panie sędzio, nie było już żadnych innych stołków w pobliżu.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata

na miesiąc czerwiec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośzeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośzeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr, ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego („drobne“) do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, wiekze dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówków); słowo nagłówek.) (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

P. K. O. Poznań nr. 200.149.